

Po sestanku odbora razlaščenec s predstavniki občine

Kmetje so odgovorili s preoranjem polja

Kot smo že poročali, je bil na pobudo kamniškega odbora lastnikov razlaščenega premoženja sklican sestanek s predstavniki občine in državne uprave. Namen pogovora je bil ugotoviti stanje v postopkih vračanja nacionaliziranega premoženja bivšim lastnikom. Ti namreč trdijo, da so postopki prepočasni in da se z njimi zavlačuje.

Po sestanku smo za nekaj mnenj o rezultatih pogovora zaprosili župana **Toneta Smolnikarja**, v.d. načelnika upravne enote Kamnik **Miha Novaka** in pobudnika **Jožeta Gabrovška**, člana odbora ZLRP za občino Kamnik.

Tone Smolnikar: Do podrobnosti seveda ne poznam denacionalizacijskih razmer v naši občini. Po predstavljenem številu rešenih zadev pa v primerjavi s širšim slovenskim prostorom sodim, da so občinske strokovne službe doslej korektno opravile to delo. Udeleženci posveta so izhajali predvsem iz števila doslej še nerešenih zadev. Znano pa je, da se precej zadev ustavi tudi na sodiščih in ta čas ni ravno kratek. Po moji oceni ni šlo za nobeno namerno zavlačevanje postopkov.

Miha Novak: Podatki kažejo, da pri vračanju razlaščenega premoženja v naši občini ni bilo tako malo storjenega, kot nam nekateri očitajo. Pri vračanju podjetniškega premoženja je bilo doslej od 23 vlog izdanih 10 odločb. Od 199 vloženi zahtev za vračilo poslovnih prostorov in stanovanjskih hiš, je bilo vrnjenih v glavnem v naravi 120 lokalov in hiš. Po številu so najbolj obsežni zahtevki za vračilo kmetijskih zemljišč in gozdov. Skupaj smo prejeli 703 tovrstnih vlog. Vendar je treba upoštevati, da je kar 335 vlog vezanih na agrarne skupnosti (npr. Meščanska korporacija, pašna skupnost), kjer gre za skupinsko vračanje premoženja. V to skupino sodijo tudi tri kme-

tijske zadruge. Upoštevajoč ta dejstva, je dejansko število zahtevkov le 487, od teh pa je bilo doslej izdanih 197 odločb. Tako je bilo vrnjenih 454 ha zemljišč in 1110 ha gozdov. Na sestanku smo od razlaščenec želeli podatke o konkretnih primerih, s katerimi niso zadovoljni, vendar smo dobili samo odgovor, da se postopki nerazumno nadaljujejo na splošno.

Edini problem, ki se pri tem pojavlja je, da za pretekli mesec in pol nismo od republike dobili še nobenega denarja, da bi lahko sklenili pogodbe o delu s strokovnjaki, ki delajo pri denacionalizacijskih postopkih. Poslali smo že zahteve na ministrstvu za finance in za notranje zadeve.

Akcija, ki jo napovedujejo predstavniki razlaščenec, ni rešitev, ker moramo delovati v skladu z zakonom in v strpnem dialogu. Moram reči, da je bila pozitivna njihova pobuda, glede Agroemone, ki za lani ni plačala najemnine za kmetijska zemljišča, ki jih uporablja, da naj bi po razpisu sklada kmetijskih zemljišč do končanih postopkov zemljo dobili v najem kmetje.

Jože Gabrovšek: Po moje je bil sestanek neuspešen, ker smo se na njem uspeli dogovoriti le o tem, da bo občina Kamnik pospešeno delala na denacionalizaciji. Strokovni organi so nam predlagali, naj se naše združenje odloči, ali naj se vloge obravnavajo posamično, tako kot doslej, ali pa naj se vračanje obravnava po kompleksih zemljišč. Trdim lahko, da so nas želeli med seboj spreti. Zvedeli smo tudi, da je občina brez našega soglasja imenovala v komisijo ing. Novakovo in odvetnika Podgorška. Včeraj smo naknadno ta predlog podprli.

Zakaj govorimo o nerazumnem podaljševanju postopkov? Zato, ker je zakon o dena-

cionalizaciji v veljavi že četrto leto, v tem času pa je bilo rešenih le ena tretjina vseh vlog. Mi nismo odgovorni, če nimajo zadosti strokovnih kadrov, mi nimamo vpliva na sprejemanje republiškega proračuna. Za to je odgovoren Miha Novak, ki naj dobi potrebne strokovne ljudi in pospeši postopek.

(Nadaljevanje na 2. strani)

SV. PRIMOŽ NAD KAMNIKOM: Naš kulturno zgodovinski biser je končno dočakal monografijo (str. 6)

Krajevne skupnosti želijo sodelovati pri proračunu

Do sprejetja nove slovenske ustave je bila krajevna skupnost temeljna interesna skupnost, v kateri so krajanje izpolnjevali vse tiste interese, ki so jim bili najbližji in za katere ni skrbelo država v komunalnih skupnostih - občinah. Že v prejšnji družbeni ureditvi bi morala občina skrbeti za nekatere temeljne komunalno infrastrukturne objekte, vendar tega iz vrste objektivnih in subjektivnih razlogov ni počela. Za hitrejši razvoj kraja je bil občinski proračun preskromen, sklad stavbnih zemljišč pa pogosto nedosegljiv, saj so imeli v njem pomembno vlogo in položaj občinske gradbene in komunalne organizacije ter delegati občinskega zbora združenega dela. Iz več takrat razumljivih razlogov denar ni šel vedno

tja, od koder je prihajal, ampak tja, kjer so bile v samoupravnem delegatskem sistemu večje družbene potrebe, izražene na način, ki sem ga navedel.

Krajevna skupnost je imela v takšnem sistemu zelo pomembno vlogo. Aktivnim krajevnim veljakom, vodstvom krajevnih skupnosti je v navezi s strankarskimi veljaki in Izvršnem svetu in Skladu stavbnih zemljišč uspelo v dobri meri zagotoviti osnovne življenjske potrebe krajanov, jim omogočiti vsaj današnjemu času primerno cestno povezavo, dostopnost kraja itd. Verjetno se še spominjate Kamniškega občana, še zlasti v obdobju pred volitvami, ko je bil lokalni časopis na prvih treh straneh opremljen z najmanj eno delovno zmagom,

z eno ali več fotografijami najbolj zaslužnih: od predsednika Izvršnega sveta, župana, do drugih predsednikov, pogosto so bili omenjeni celo posamezni gradbeni odbori, brez katerih, kot je vsem znano, teh svečanih trenutkov sploh ne bi bilo.

Časovno gledano je takoj za to evforijo otvoritev, ki so bile posvečene bolj lokalnim volitvam kot izboljšanju bivanjskih razmer, prišlo do konstituiranja temeljnih samoupravnih lokalnih skupnosti - do novih občin. Zakonodajalec je naložil novozvoljenim občinskim vodstvom, da čimprej organizirajo delo in ga uniformirajo s sprejetjem statuta.

Eden od elementov statuta je med drugim tudi krajevna skupnost, njena vloga in polo-

žaj, ki ju ustava ne pozna, pa sta omenjena v Zakonu o lokalnih volitvah, Zakonu o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij in Zakonu o lokalni samoupravi. Navedena zakonodaja krajevnih skupnosti ne predpisuje, nedvomno pa je v pristojnosti občinskega sveta, da ji s statutom določi njeno mesto. To pa je seveda lahko zelo trd oreh, še posebno če izhajamo iz navad, iz dosedanjih pristojnosti krajevnih skupnosti, ki so jih imele znotraj komunalnih skupnosti, ki jim je po lokalnih volitvah čas potekel. Predsedniki in tajniki so na razgovoru, ki smo ga organizirali v LDS, občinskemu odboru Kamnik, v en glas zagovarjali stališče, da na tem področju ne bi smelo priti do sprememb. Torej naj krajevne skupnosti ostanejo, prav tako njihova samostojnost, ki naj se izraža v žiro računih, pravni osebi, kot dopolnilni vir nadaljnega razvoja pa naj ostane samoprispevek. Zavedajoč se, da je odločilnega pomena sodelovanje pri pripravi občinskega proračuna, so krajevni veljaki enotno ugotovili, da občinski svetniki ne bi smeli sprejeti letnega finančnega načrta, ne da bi prej pridobili stališča krajevnih skupnosti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d.
Podružnica Kamnik

Nova Ljubljanska banka je sklenila ob prihodu pomladi presenetiti kupce avtomobilov. V času od 1. 3. 1995 do 30. 4. 1995 imamo posebno kreditno ponudbo.

Kredite odobravamo za pet let.
Obrestne mere smo občutno znižali za komitente in nekomitente.

Komitentom ni treba vezati depozita.
Kredit odobrimo v najkrajšem možnem času.

Novost za varčevalce!

Spremenili smo zneskovne razrede vezav in jih prilagodili željam komitentov.

Za vezave do 180 dni Vam jamčimo fiksno obrestno mero.

Oglasite se, svetovali Vam bomo!

Nova Ljubljanska banka d.d.
- pravi naslov za denarne zadeve.

Naslednja, 6. številka Kamniškega občana bo izšla v četrtek, 23. marca. Prispevke sprejemamo do srede, 15. marca; oglase, zahvale in obvestila pa do točka, 21. marca.

gorenje maloprodaja

CERES Kamnik, Usnjarska 9, tel: 817-203

POOBlašČENA PRODAJALNA AKCIJA!!

hladilnik 130 l - 32.760 SIT.
Za gotovinsko plačilo 10% popust.

SATELITSKE ANTENE, cena 430 DEM z montažo
Velika izbira rezervnih delov Gorenje.

PLAČILNI POGOJI za ves program Gorenje:
- 1+5 obrokov brez obresti
- 1+8 obrokov (obresti na 6., 7. in 8. obrok - 9%)
- ob plačilu TV ali radijskega sprejemnika nad 20.000 SIT priznamo 8% popust.

Brezplačna dostava.

Zelo ugodno!

Posoda EMO, I. kvaliteta, ostanek od izvoza po 596,10 SIT/kg

Obiščite nas na Usnjarski 9 v Kamniku od 9. do 12. in od 14. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

SCORPIO Moste 88 A
Prodajalna obutve in tekstila

Na prodajnih policah vas že čaka velika izbira spomladanskih modnih in športnih modelov obutve:

Lumberjack
Dr. Martens
Yellow cab
Nike
Reebok

Pridite in se prepričajte o nizkih cenah in ugodnih plačilnih pogojih!

Kmetje: Agroemona se ne zmeni za nas!

(nadaljev s prve strani)

Kot smo na kratko poročali že v prejšnji številki, se je v torek, 21. februarja, ob 15. uri na polje za Stolovo in Alkovo tovarno ob Korenovi cesti pripeljalo 36 traktorjev s plugi. Začeli so z oranjem njiv, ki večinoma sodijo v KO Šmarca in ki so jih nekoč kot lastniki že obdelovali. Sedaj pa s to zemljo gospodari podjetje Agroemona iz Domžal, ki jo ima v najemu od republiškega sklada stavbnih zemljišč. Vendar, kot smo izvedeli, Agroemona skladu ni plačala nobene najemnine, za letos pa tudi še ni sklenila nobene najemne pogodbe s kmeti, ki so v denacionalizacijskem postopku dobili odločbe, da so spet lastniki te zemlje. Nekateri pa na take odločbe še čakajo. Zaplet je

nastal zlasti zaradi tega, ker naj bi tudi zemljo, ki je že v lasti kmetov, Agroemona po zakonu lahko obdelovala do leta 1998, seveda s tem, da z lastniki prej sklone najemne pogodbe. To pa se doslej še ni zgodilo. Ostali kmetje pa so tudi naveličali čakanja na odločbe, saj postopki tečejo že več kot tri leta, odkar je bil sprejet zakon o denacionalizaciji.

Zato so se odločili za tak poseg, čeprav se zavedajo, da ni povsem v skladu s predpisi. Tako so kar do desete ure zvečer in še naslednje dopoldne preorali okrog 40 hektarov, na katerih nameravajo posejati ječmen in si potem pridelek razdeliti med seboj.

Na tem oranju smo se srečali z nekaterimi lastniki zemljišč, ki so za Kamniškega občana pojasnili svojo odločitev.

MARKO KUJAR, Šmarca

Naših njiv je na tem območju, kjer na vrnitev čakamo že tri leta, štiri hektare. Sedaj smo se namenili tu skupaj posejati ječmen. Mi ne moremo več čakati. Tudi poslanci bi se morali bolj zanimati za to, kako se uredi zakon, ki so ga sprejeli. Kaj nas briga zakon o igralnicah, o katerem se sedaj toliko pripravijo v parlamentu. Naj nam zagotovijo vrnitev zemlje, da bomo lahko delali.

MARKO RODE, Nožice

Tu imam dva hektara zemlje. Že 2. septembra 1993 sem dobil odločbo, da grem orat na svojo zemljo, vendar po tuji zemlji ne smem voziti. Od železniške proge navzgor, kjer je bila nekoč in je tudi sedaj pot, bi lahko šel, vendar bi tam izgubil skoraj en hektar, ker gre cesta sedaj iz vogala v vogal. Rekli so mi, da lahko Emona to obdeluje do leta 1998 in da

Marko Rode: papirje imam v roki, zemlje pa ne!

mora z menoj skleniti najemno pogodbo. Vendar se do danes še ni nihče oglašil. Jaz pa sem moral za zemljo, ki sem jo od njih najel v Črnelem, vsako leto redno plačevati. Oni pa ne plačujejo, ne sklada ne nikomur drugemu.

NANDE KORBAR, Moste

V vodiški strani sem solastnik petih hektarov zemlje. Ker sem dobil odločbo, da vsega ne bomo dobili nazaj v naravi, se sedaj občina in sodnija pripravata, kdo bo plačal. Plačnika pa ni. Vodiška občina pravi, da ne bo plačala, stare občine Šiška pa ni več. To traja že peto leto. Zato sem se iz solidarnosti tudi sam udeležil nocojšnjega oranja. Prišli pa so tudi kmetje iz Komende, Potoka in s Klanca. Rojnič (dir. Agroemone, op. p.) pa itak dela samo zase, najemnine pa ne plača.

Za mnenje v zvezi z zadnjimi dogodki smo zaprosili tudi Milana Rojnič, direktorja Agroemone, ki nam je za naslednje številko obljubil podrobnejše pojasnilo. Tokrat nam je dejal, da po njegovem mnenju za ta zaplet niso krivi kmetje, pač pa država, ki je sprejela tak zakon o denacionalizaciji, ki povzroča prepire med kmeti in kmetijskimi podjetji. Dupa-

stila je namreč, da se lahko še pet let kregajo med seboj o plačilih za najemnine in podobno. V bistvu pa to izkoriščajo nekateri veljaki. Pravi, da je zahteval razgovor z razlaščenci, do katerega pa ni prišlo. In še, da so v Moravčah lahko brez zapletov vrnili celoten kompleks.

(fs)

Krajevne skupnosti želi sodelovati pri proračunu

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Nekaj podobnega velja verjetno tudi za Sklad savbnih zemljišč, ki pa je še trdno v sedlu s podaljšanim mandatom, v sedlu preživele družbene ureditve in ni vključen v enotni občinski proračun. Poleg tega bodo, kar je še najmanj sporno, ostale krajevnim skupnostim nekatere dejavnosti, za katere verjetno v občini ni posebnega interesa, kot je npr. pokopališki odbor, pa še kakšen podoben odbor bi se našel. Namerno sem nismem prišel vodenih odborov, za katere je skupna značilnost skupinsko lastniški odnos nad javno dobro in do objektov, ki so jih krajani zgradili s prostovoljnimi delom, s krajevnim samoprispevkom ter slaba kakovost vode.

Če nadaljujem z vodo, ne morem mimo področja, iz katerega izhajam. Področje Komende, Križa in Most nesporno povezuje slaba vodooskrba (z zamenjavo primarnega vodovodnega omrežja so komunalci pričeli lansko jesen), nedograjena kanalizacija, telefonija, pokopališče, vodotok Pšata in zadeva, ki nas razdvaja več kot štiri desetletja, to je osnovna šola in z njo povezana kulturna zavest, ki temelji na krajevni zgodovini. Delitev na krajevne skupnosti po delovnih področjih, ki jih navajam, bi v naslednjem koraku pomenila združevanje pri istem projektu.

Zato se postavlja vprašanje, če je edini cilj delitve na KS programske združevanje.

Krajevna skupnost da ali ne, prav tako pravna oseba da ali ne, je zatorej vprašanje v zadevah, katerih upravljanje naj se iz občine prenese na krajevno skupnost. Ko bo jasno to stališče, krajevna skupnost, njena vloga in položaj ne bodo več vprašljivi.

Glede zadovoljevanja osnovnih interesov krajanov v krajevnih skupnostih se je svet KS v preteklosti izkazal kot zelo uspešen. Zatorej nimam pomislekov, da krajevne skupnosti, z najvišjo obliko odločanja – zborom občanov, ki naj bi imenoval krajevni odbor (s podobnimi pooblastili, ki jih je imel dosedaj svet), ne bi ostale tudi v zasnovani lokalni samoupravi.

Poleg tega bi veljalo variantno obelodaniti krajevno skupnost, ki ima pristojnosti pravne sposobnosti v določenih primerih, ko gre za določen projekt, do katerega žele krajani priti hitreje od načrtovane dinamike ali pa želijo z zagotovitvijo dodatnih sredstev priti do nadstandarda (primer: načrtovana večnamenska telovadnica v Komendi). Slednja varianta pride v poštev le v primeru, da občinski svet na krajevne skupnosti ne bo prenesel zadev iz lastne pristojnosti. Torej le, če jih bo ustanovil samo na papirju.

STANE ZARNIK

Predsednik Tomšič pojasnjuje stališča sindikata Neodvisnost.

Tiskovna konferenca Neodvisnosti KNSS v Kamniku

O pravni varnosti in plačah delavcev

Pravna varnost in soupravljanje v podjetjih ter vprašanje, če plače delavcev res ogrožajo konkurenčnost Slovenije. To so bile teme nedavne tiskovne konference Neodvisnosti – Konfederacije novih sindikatov Slovenije, ki je bila tokrat v Kamniku. France Tomšič, predsednik Neodvisnosti – KNSS, je na konferenci, ki so se je udeležili tudi predstavniki kamniških organizacij tega sindikata, predstavil stališča predsedstva sindikata do dosedanjega poteka pogajanj o socialnem paktu, dogovoru o politiki plač in tarifni prilogi k splošni kolektivni pogodbi, za gospodarstvo za leto 1995.

Povedal je, da neodvisnost – KNSS osnutek socialnega pakta načelno podpira, vendar pa se ne strinja s stališčem vlade in delodajalcev, da morajo ostati plače tudi ob povečani proizvodnji in produktivnosti realno zamrznjene na ravni lanskega leta. Res je, da so poprečni stroški dela visoki, toda ne zaradi neto plače, pač pa zaradi previsokih prispevkov in davkov. Svoj delež pa prispevajo še vedno slabše nadzorovane plače vodilnih delavcev, tako v gospodarstvu kot v javni upravi. Za primer je Tom-

šič navedel podatek, da so tekstilni delavci novembra prejeli poprečno manj kot 44.000 SIT, delavci v lesni industriji pa nekoliko manj kot 50.000 SIT s tem, da 70% proizvodnih delavcev dobi nižje plače od poprečnih. Zato bo Neodvisnost – KNSS vztrajala, da se izhodiščne plače povečajo vsaj na 47.500 SIT bruto in da se te povečujejo hkrati z inflacijo in produktivnostjo dela.

V zvezi s pravno varnostjo delavcev in uvajanjem soupravljanja v podjetjih pa predsedstvo Neodvisnosti ugotavlja, da se je v podjetjih, kjer so soupravljanje že uvedli, povečala pravna varnost delavcev. Najbolj brezpravni pa so delavci v tistih podjetjih, kjer nimajo organov soupravljanja in kjer deluje takimenenovani rumeni sindikat, ki je naklonjen vodstvu podjetja. Ni res, kar trdijo nekateri direktorji, da bo uveljavljanje soupravljanja možno šele takrat, ko bo končano lastninjenje podjetij. Zakon o sodelovanju delavcev pri soupravljanju namreč določa načine in pogoje za sodelovanje delavcev pri upravljanju gospodarskih družb ne glede na obliko lastnine in zadrug.

Svilanit spet žanje priznanja

Svilanit, ki se je po razpadu jugoslovanskega trga dolgo ubadal z najrazličnejšimi težavami, je, kot kaže, spet med uspešnejšimi kamniškimi podjetji. Lani je 622 zaposlenih, v najboljših časih jih je bilo skoraj še enkrat toliko, spet prispodarilo dobrih 30 milijonov mark prihodka. Nekdanje jugoslovanske trge so zamenjali

z nemškimi, avstrijskimi, skandinavskimi in še nekaj drugimi tujimi trgi, njihove kopalniške kolekcije in modni dodatki pa so za nameček vse bolj odmevni tudi na številnih sejmih, ki jih pridno obiskujejo.

Tako se je Svilanit letos predstavil že na petih modnih tekstilnih sejmih (Frankfurt, Düsseldorf, Salzburg, Zagreb, Ljubljana), prav toliko jih imajo še v načrtih. Bogomil Wiegeler, direktor podjetja, pravi, da je njihova sejemska poslovna strategija ujeta v misel "biti prisoten" povsod, kjer se lahko predstaviš kupcem in sklepaš nove posle oziroma osvežuješ stare. To velja tudi za ljubljanski sejem mode, ki je edina tovrstna prireditev pri nas, saj modne smernice zanimajo tudi domače kupce. Tudi to je povedal direktor Svilanita, da v tujini posebna priznanja na tovrstnih sejmih niso v navadi, da pa so povsod poželjivi dovolj zanimanja obiskovalcev in poslovnežev. Še zlasti je bil odmevnih njihov najnovejši eko kopalniški program,

ki je zaradi okolju prijazne tehnologije barvanja in naravnih materialov v kombinaciji s surovim lanom ujet v značilne bež in rjave barvne odtenke. Prav za to kolekcijo so si v Zagrebu prislužili priznanje Kristalni svet, v Ljubljani pa si je priznanje revije Moda izborila njihova najnovejša kolekcija kravat, pa tudi priznanje za mikavno ureditev razstavnega prostora jim ni umanjalo.

Svilanitovi uspehi so zagotovo tudi plod posodabljanja proizvodnje. Lani so v ta namen vložili za milijon mark lastnih sredstev. Letos se njihove naložbene želje vrte okrog vsot od treh do petih milijonov mark, ki pa jih seveda ne bodo zmogli sami. Računajo na dolgoročno posojila, milijon pa bodo spet primaknili sami. V naložbo so vključene elektronske statve za tkanje frotirja z elektronsko vodenimi žakardnimi vzorci in avtomati za robljenje brisač, na področju modnih dodatkov pa bi radi kupili nekaj statov za svilo. Seveda zaradi posodobitve proizvodnje ne bodo odpustili delavcev. Direktor pravi, da bodo nadaljnje zmanjševanje števila zaposlenih prepustili naravnemu odplivu.

Letošnjo proizvodnjo bi radi v Svilanitu povečali za dobra dva milijona mark, na domačem trgu bi radi ohranili zdajšen obseg prodaje, ki zadovoljuje tri četrtine domačih potreb po frotirju in izdelkih, iz njega. Na tem področju nimajo domače konkurence, vendar pa jim to zagotavlja uvoženi izdelki iz frotirja. Bogomil Wiegeler pravi, da gre pri tem velikokrat za vezan uvoz različnih tekstilnih podjetij v sklopu lon poslovanja s tem nekakšno čiščenje tujih zalog. Pa jih konkurenca vendarle ne tare pre-

V novi Svilanitovi prodajalnici je blago veliko lepše in pregledneje razstavljeno.

hudo, saj gre za podoben cenovni razred in je ime Svilanit na domačem trgu navsezadnje precej uveljavljeno in cenjeno. Pred dvema letoma so namreč za nemški trg pripravili novo kopalniško kolekcijo Veronique, ki so jo kasneje prodajali tudi doma, pa se je nemalokrat zgodilo, da so kupci izrazili željo, da bi raje Svilanitov izdelek...

Svilanit izvažajo dobre tri četrtine svoje proizvodnje in na tujih trgih zasluži dobri de tretjini skupnega prihodka. Največ izvozi v Nemčijo, kar za dobrih 14 milijonov mark. Vse bolj se povečuje izvoz v Avstrijo, močne so še skandinavske dežele pa Italija in čedalje bolj tudi Madžarska in Češka. Kajpak je treba kolekcije prilagajati zahtevam vsakega trga posebej, saj okusi, želje in mere tudi na področju kopalniških programov v svetu niso enake. Bolj oddaljeni, denimo ameriški trg, jim prav nič ne diši, saj se cenovno ne bi obnesel in tudi tako velikoserijske proizvodnje niso vajeni. Direktor pravi, da je treba biti danes tudi na področju frotirja zelo fleksibilen in naročila izpolnjevati v zelo kratkem času.

Plače v Svilanitu niso pretirano visoke pa so vendar dobrih 13 odstotkov nad povprečjem v tekstilni panogi, ki je, resnici na ljubo 20, odstotkov pod povprečjem industrije. Zelo so ponosni na svojo novo, polepšano in povečano tovarniško trgovino, kjer so lani v dobrem mesecu, kolikor je bila odprta, ustvarili za dober milijon mark prometa. Seveda so v njej, na veliko bolj ugleden način kot prej, sklenili tudi vrsto dolgoročnih poslov.

A. P.

Svetniki sprašujejo in predlagajo

Odločne zahteve Moščanov

V nadaljevanju druge seje občinskega sveta 15. februarja so občinski svetniki zastavili kar precej vprašanj ter posredovali več predlogov in pobud. Ker do zaključka redakcije te številke odgovorov pristojnih organov še ni bilo, bomo opozorili le na nekatere pobude, predloge in vprašanja svetnikov. Odgovore nanje pa bomo objavljali v naslednjih številkah v rubriki Svetniki sprašujejo in predlagajo.

VINKO OVLJAC je predlagal, naj bi krajanom Most pomagali pri čiščenju struge Pšate in Tunjice z bagerjem za pobiranje usedline z dna struge. Pri tej akciji, ki jo samoiniciativno pripravljajo krajanje, pa bo potrebna tudi strokovna pomoč. Predlagal je tudi, naj bi novo telovadnico pri šoli v Mostah uredili tudi za potrebe krajevne skupnosti in kulturnega društva. Po načrtovani adaptaciji bo namreč obstoječa dvorana, ki so jo krajanje zgradili s prostovoljnimi delom, predelana v jedilnico, učilnico in kabinet.

Po sklepu zbora krajanov Most naj bi se sedanja **KS Moste** organizirala kot samostojna samoupravna enota občine Kamnik. Zbor krajanov naj bo najvišji organ KS, ki mora imeti tudi svoj žiro račun. Določilo v statutu KS, ki govori o varstvu okolja, naj ostane v veljavi. Na zboru

krajanov so tudi zahtevali, da se za potrebe KS zagotovi denar v višini 90% povprečne porabe na prebivalca v slovenskih občinah oz. v občini Kamnik. Zahtevajo tudi razveljavitev uporabnega dovoljenja za prekladalno postajo in odlagališče odpadkov v Kodretovi jami in nov postopek za pridobitev ustreznih dovoljenj s sodelovanjem KS Moste.

Občina Kamnik naj v skladu s plani in samopriskevka zagotovi **izgradnjo prizidka telovadnice pri šoli v Mostah**. Krajanje KS Moste odklanjajo enostranske študije, ki Moste obravnavajo kot del področja Mengša ali Komende. Če občinski organi ne bodo upoštevali njihovih zahtev, bodo začeli postopek za priključitev KS Moste k eni od sosednjih občin ali pa za ustanovitev samostojne občine.

STANE ZARNIK je v imenu **Biserke Močnik** posredoval pobudo Poslanskega kluba LDS, naj bi v Kamniku ustanovili **Javni zavod za kulturo**. Z odkupom Kulturnega doma obstajajo možnosti za ustanovitev krovne organizacije, katere dejavnost bi bila organiziranje različnih kulturnih prirediteljev (gledaliških, glasbenih, likovnih, založništva, radia itd.) Poleg tega pa bi skrbelo tudi za vzdrževanje prostorov za kulturno dejavnost. Občinske službe naj bi v kratkem pripravile osnu-

tek programa dela te ustanove.

IVAN TOKMADŽIČ je posredoval pobudo SDSS in krajanov Šutne za spremembo odloka o cestnem prometu tako, da bi skozi Šutno znova omogočili **enosmerni ali dvosmerni motorni promet** z večjo omejitvijo hitrosti. Menil je, da je sedanji režim tako stanovanjem kot lastnikom lokalov povzročal kup težav.

MARJETA HUMAR je v imenu Poslanskega kluba SKD predlagala, naj občinski svet imenuje komisijo, ki bo preučila sedanji datum občinskega praznika in ugotovila, ali še ustreza sodobnemu času ter predlagala nov datum.

TONI ŠPENKO je opozoril na **problematiko poplav v Mostah**, ki zaradi ureditve bregov Pšate v Komendi in zaradi melioracij nad Mostami in pod Križem ponovno postaja zelo pereča. Razbremenilni kanal nič več ne rešuje pred poplavami, kar se je pokazalo ob neurju leta 1990. Svoje pa prispeva tudi dvignjen nivo ceste Mengeš-Kranj. Poleg čiščenja struge Pšate in razbremenilnega kanala bo treba poglobiti tudi pretok pod mostovi.

Poleg tega je opozoril tudi na problem odlagališča odpadkov in poganjanja v prostor brez soglasja krajanov. Zaradi težav s pitno vodo krajanje pričakuje skorajšnji priključek Most na kamniški vodovod.

MIHA PROSEN se je zavzel za čimprejšnjo uresničitev načrtov za **izgradnjo športnih igrišč pri osnovni šoli Frana Albrehta**. Sedaj preko 1500 učencev v obeh osnovnih šolah nima osnovnih pogojev za vadbo na prostem. Zaradi gradnje športnih igrišč ne bi bilo treba spreminjati dogovorjenega načrta gradnje na področju šolskega prostora. Sprejeti dokumenti pa omogočajo tudi kandidaturu za državna sredstva, ki naj bi jih prispevalo Ministrstvo za šolstvo in šport.

ALENKA KOŽELJ je v imenu SDSS predlagala boljše ureditev **zbiranja in odvoza odpadkov pri blokovskih naseljih na Duplici**. Publicus naj bi namestil dodatne posode za odpadke ali pa sedanje pogosteje praznil.

Županu je predlagala, naj stori vse, da se čimprej uredi vprašanje **lastništva Kulturnega doma na Duplici**. Ker se Stol sedaj lastniki, obstaja možnost prenosa lastništva doma na občino Kamnik. V nasprotnem primeru pa se lahko zgodi, da preide v last državnega sklada.

Krajanje Šmarce se želijo vključiti v občinski projekt izgradnje **plinovodnega omrežja**, želijo pa tudi stališče občinskega sveta do samopriskevka, s katerim bi sofinancirali izgradnjo kanalizacije.

IGOR PODBREŽNIK je posredoval pritožbo **Florijana Mlakarja**, ki meni, da so občinski organi ravnali nepravilno, ker so brez njegovega soglasja kot najemnika in soupravljalca stavbe **Kavarne Veronika** pivnici **Podkev** izdali dovoljenje za namestitev reklamnega napisa na Kavarne Veronika. (fs)

Občanov komentar

Pust po kamniško

Seveda tudi letos v Kamniku nismo pričakovali pustnih prireditev v stilu pujskega kurentovanja, cerkljanske lafarije ali cerkljskih copnic. Vendar pa bi lahko tudi pri nas lahko končno poskusili oblikovati pustno šmarjarijo, ki bi slonela na naših kulturno zgodovinskih izročilih. Prireditev, ki bi morda na šaljiv način ošvrknila naše napake in spodrsiljave. Seveda pa je eno reči, drugo pa storiti.

Zato je treba pozdraviti prizadevanje organizatorjev, med njimi tudi kamniške godbe, ki se je letos že šestič lottla zahtevne organizacije zabavno glasbene priredite

Vi sprašujete, župan odgovarja

V dogovoru z županom Tonetom Smolnikarjem danes začnemo objavljati novo rubriko, v kateri bo odgovarjal na vaša pisma ali telefonska vprašanja. Kot smo že zadnjic zapisali, predvsem na tista, ki zanimajo širši krog občanov. Vprašanja naj bodo kratka in jasna, da bo nanje lahko tudi konkretno odgovoriti.

V zadnjem času je slišati, da bo moralo podjetje Meso s svojo klavnico zapustiti Kamnik. Ali je to res? (M. J., Kamnik)

Občinski svet je po nekajletnih razpravah končno moral sprejeti zazidalni načrt za območje Alprema. Poleg drugega tudi zaradi reševanja zaposlenosti 120 delavcev v podjetju Alprem. Ker ob sprejemu načrta še nismo imeli pridobljenih vseh soglasij, jih je treba po sklepu občinskega sveta v enem mesecu pridobiti, da bo zazidalni načrt veljaven. V tem primeru gre za območje, kate

rega ureditev je bilo treba celovito rešiti. Vendar je bilo na seji sveta jasno rečeno, da se bo ta načrt izvajal postopno, torej daljše obdobje. Poudarek je na prvi fazi, to je na Alpremu. Ena od možnih vizij je ta, da na tem območju nastane trgovsko poslovni center. V drugi fazi bo urejeno območje med Alpremom in Mesom, šele v tretji fazi, ki pa je dolgoročno pa pride na vrsto vprašanje podjetja Meso. Prepričan sem, da v naslednjih desetih letih ne bo tako močnega investitorja, ki bi lahko odkupil sosednje prostora Mesa in na tem zemljišču zgradil nove ustrezne objekte. Torej nikakor uspešnega podjetja Meso ne izganjamo iz Kamnika.

Kaj se dogaja s stavbo Kina Dom v Kamniku, ki jo je občina odkupila od KIK-a. Ali bomo končno v Kamniku dobili kulturni dom, ali pa spet kaj drugega? (M. H., Kamnik)

Zadnje dni decembra je bila med kamniškimi izvršnim svetom in nekim kupcem podpisana pogodba o prodaji gostinskega dela in o najemu dvoranskega dela Doma za "gostinsko turistično dejavnost", kot je pisalo v pogodbi. Za to sem zvedel, še preden sem nastopil funkcijo župana. Zato sem takoj želel videti pogodbo. Menil sem, da pet minut pred dvanajsto ne moremo pristajati na rešitve, ki so dolgoročne pomena za reševanje potreb po kulturnih prostorih v Kamniku. Na mojo pobudo je takoj reagiral tudi občinski javni pravobranilec, ki je menil, da ni mogoče skupaj obravnavati prodaje in najema.

Kako kritične so težave s kulturnimi prostori v Kamniku, je pokazal obisk nekaj zadnjih kulturnih prireditev v Razstavišču Veronika, ko je še enkrat toliko ljudi, kolikor jih je šlo v dvorano, ostalo zunaj.

Te dni sem si pri arh. Tomažu Schleglu ogledal idejni projekt za kulturni dom, ki je bil izdelan po naročilu občine in januarja 1993 tudi javno predstavljen. Med Kamničani je naletel na ugoden odmev. Zato se sedaj pogovarjamo, da bi prvi del denarja zagotovili že z leto-

šnjim proračunom. Najprej bi posodobili veliko dvorano za kino in gledališke predstave. Gostinski del pa naj bi za določeno obdobje oddali v najem najemniku, ki bi bil pripravljen lokal posodobiti, vlaganja pa bi poročeval na najem. Poleg občinskega proračuna bomo poskušali dobiti nekaj denarja tudi od ministrstva za kulturo. Ocena celotne investicije znaša okrog 1,2 milijona DEM. Prepričan sem da bomo ta denar lahko spravili skupaj. Menim tudi, da ni nobene potrebe po nekem novem idejnem projektu, ki bi spet zahteval vsaj deset tisoč DEM, pa še reševanje cele zadeve bi zavlekli. Mislim, da bodo tudi svetniki to upoštevali, saj kulturni dom rabimo danes in ne šele čez tri ali štiri leta.

Kakšne so možnosti, da bi v kratkem spet odprli promet za motorna vozila skozi stari del mesta, torej skozi Šutno? S sedanjimi razmerami niso zadovoljni niti stanovanjci, še manj pa lastniki lokalov v tem delu mesta.

Na zadnji seji so svetniki SDSS v imenu prebivalcev Šutne, ti sicer niso bili identificirani, dali pobudo, da bi Šutno spet odprli tudi za promet z motornimi vozili. Lahko rečem, da je zdaj v tem delu mesta večji kaos, kot pa če bi bil odprt za promet. Še ta mesec se bo začela celovita obnova cestišča in pločnikov s tem, da bodo istočasno obnovili tudi vodovod in napeljali plinsko napeljava. Projekt, ki obravnava ta del starega mesta dolgega okrog 250 m, upošteva obe možni varianti - za odprt ali zaprt promet. Glede na različne poglede se moramo še ta teden dogovoriti, ali bi položili asfalt, beton ali pa granitne plošče. Projekt predvideva betonske plošče. V projektu, ki ga je naročil sklad stavbnih zemljišč, je predvidena možnost odprtja prometa v smeri od severa proti jugu, seveda z določenimi omejitvami hitrosti. Treba bo tudi razmisliti o časovnih omejitvah za določen promet, n. pr. z dostavo blaga, morda za zaprtje prometa v nočnem času in podobno. Povem naj še, da je bil kljub temu, da je zadnja prometna študija predvidevala promet skozi Šutno, sprejet odlok o zaprtju prometa. Zato ga bomo morali spremeniti, saj tudi po mojem mnenju Šutno moramo odpreti. Razumljivo je, da bo treba potem urediti tudi režim

reditve. Naj omenimo samo tranvestitsko predstavitev pevke Helanje Blagajne ali kakor jo je imenoval voditelj, ki je našimljenemu godbeniku pomagal razkrivati moške gate. Precej razredčeni gledalci v športni dvorani so se tako "domisli" bolj kislod nasmihihali. Tudi z duhovičenjem ob klicanju na oder poslanca državnega zbora in kamniškega zdravnikarja, slednji se "duhovitostim" ni odzval, je voditelj prispeval h "kvaliteti" prireditelja. Da ne omenjamo neokusnih pripomb ob nastopu pevca Ivana Hudnika, ki pa se ni dal znesti in je eno pesem zapel celo brez glasbene spremljave. Škoda bi bila, da bi se dobra zamisel o tovrstnih prireditvah izrodila oz. celo padla pod raven vaše veselice.

Divje parkiranje na ulici Matije Blejca

Župan Tone Smolnikar.

parkiranja, da ne bodo vsega razpoložljivega prostora zasedli stanovanjci in da bo kaj prostora ostalo tudi za obiskovalce tamkajšnjih lokalov. Treba bo uskladiti interese vseh uporabnikov tega dela mesta.

Čeprav so bila na ulici **Matije Blejca** po odstranitvi delavnice urejena dodatna parkirišča, se je zadnje čase razpelo parkiranje tudi na nasprotni strani ceste. Na klancu pred izhodom iz stanovanjske hiše pa posamezniki parkirajo avtomobile povprek delno na pločniku, delno pa na cesti. Ker se je prav zaradi tega nedavno že pripetila prometna nesreča in ker sem neštётokrat opozoril komunalno inšpekcijo in policijo, se nič ne ukrene. Sprašujem, kdo je pristojen za reševanje tega vprašanja? (F. K. Duplica)

Dolgoročno je problem parkiranja na območju Groharjeve, ulice Matije Blejca in Klavčičeve ulice, kjer je problem parkiranja v Kamniku največji, možno rešiti le s pridobitvijo novih parkirnih mest: s parkiriščem na območju Klavčičeve ulice, kjer ustrežna dokumentacija za ureditev pridobiva KS Duplica, in z izgradnjo garažne hiše na Groharjevi ulici. Parkirišča pred bloki na ulici Matije Blejca so del funkcionalnega zemljišča. V letu 1994 so se z odstranitvijo Kuretove delavnice in pridobitvijo 18 parkirnih mest razmere delno izboljšale.

Dokler pa nimamo zagotovljene denarja za ureditev prej navedenih parkirnih mest, pa je treba spoštovati predpise in odlok o ureditvi cestnega prometa na območju občine Kamnik, ki ureja tudi vprašanje nadzora nad njegovim izvajanjem. Po tem odloku inšpekcija ne more ukrepati, pač pa je v skladu s svojimi pooblastili to pristojna Policijska postaja Kamnik. Nadzor nad omenjenim nepravilnim parkiranjem na pločnikih pa bo omogočil izpolnjeni odlok o ureditvi cestnega prometa na območju občine Kamnik. (fs)

F. S.

Na kratko

FIS slalom za ženske na Veliki planini odpadel

Zaradi izredno slabega vremena je mednarodna tekma za pokal FIS v slalomu za ženske, ki bi morala biti 23. februarja na Veliki planini, odpadla. Čeprav so organizatorji, Smučarski klub Kamnik in Velika planina, zaklad narave, imeli na smučišču od Zelenega roba do Šimnovca, že vse pripravljeno in so na Veliko planino prišle tudi že vse tekmovalke, ki so tri dni kasneje tekmovali na Pohorju v okviru svetovnega pokala za Zlato lisico, sta ob deseti uri, ko bi se tekmovalje moralo pričeti, gosta megle in dež preprečila njegovo izvedbo. Kot nam je povedal Dušan Božičnik, v.d. direktorja podjetja Velika planina, bodo poskušali še v marcu pred državnim prvenstvom odpadlo tekmo ponovno organizirati, seveda če bo uspel dogovor z vodstvom reprezentance.

Sicer pa je bilo 1. marca na Veliki planini kar dovolj snega, saj je bila snežna odeja v Tihih dolini debela meter in pol. Zato bodo 3. marca lahko izvedli paralelni slalom imenovan Med prijatelji. V Tihih dolini pa so uredili okrog 4 km tekaških prog, ki so ob lepem vremenu kar dobro zasedene s tekači, še posebej, ker se je precej ljudi v tednu od 26. februarja do 6. marca, ko so bile zimske počitnice, podalo na oddih na zasneženo planino.

Učenci spoznavajo kamniško knjižnico

Učenci pozorno spremljajo razlago ravnateljice Brede Podbrežnik - Vukmir.

Učenci naših osnovnih šol radi obiskujejo kamniško Matično knjižnico. K temu pa svoje prispevajo tudi organizirani obiski s posameznih šol. Tako je v dneh okrog slovenskega kulturnega praznika knjižnico obiskalo skoraj 450 učencev od 1. do 5. razreda.

»Temu pravimo bibliopedagoško delo,« nam je pojasnila ravnateljica **MK Breda Podbrežnik-Vukmir**, ko je mladim razkazovala lepo urejeno zakladnico znanja. Mladi se tako seznanjajo z vlogo in pomenom knjižnice, navajajo se iskati knjige in v njih podatke, ki jih rabijo, skratka na to, da bodo knjižnico lahko koristno uporabljali v svojem kasnejšem življenju. (fs)

Mladi in pust

Letošnjemu pustu se je končno nasmehnili tudi lepo sončno vreme. Tega so bile vesele posebno najmlajše maskare, ki so v terek ob spremljavi mestne godbe veselo poplesavale po kamniških ulicah in v športni dvorani.

stnega vzdrušja v našem mestu prišpevali tudi pogrebci, ki so na pustno sredo po Kamniku pokopavali pusta in nazadnje pristali v gostilni Pri Cesarju. Ne gre za nobeno moraliziranje, pač pa vsaj za kakček dobrega okusa. Tega pa ob razkazovanju pustovega "organa" ob spremstvu v mašne plašče oblečenih maskar gotovo ni bilo. Zato je morala celo lokalna televizija ob prikazovanju te kamniške "znamenitosti" uporabiti cenzurna prekrivanja.

Se dobro, da so tudi letos najmlajši s svojim sprevedom in veselim rajanjem v športni dvorani "tastarim" pokazali, kako se da igrati zabavati tudi brez takih in podobnih neslanosti. Pa ne zdaj užajeno vreči puške v koruzo...

(jc)

Raziskovanje podzemeljskih voda na Kamniškem

Podzemeljske vode v Alpah so eden od zadnjih pomembnih virov pitne vode. Da bi jih pravočasno zavarovali, so bile povsod v Sloveniji izvajane obsežne raziskave. Tako je bilo tudi v območju občine Kamnik pa tudi na območju sosednjih občin. O dosedanjih raziskavah smo že obsežno poročali tudi v Občanu. Dodamo lahko le to, da so bila po letu 1990 izvedena v Alpah in v predgorju številna sledenja podzemeljskih vodnih tokov, pred tem pa je bila opravljena še registracija vodnih virov in tudi predlagani ukrepi za njihovo zaščito. Le pri nekaterih virih so bila potrebna dodatna raziskovalna dela.

Posebej smo posvetili pozornost vodnim virom, ki se pojavljajo v alpskih dolinah, ki se zjedajo v osrednji masiv. To so dolina Kamniške Bistrice s površjem Bistrice in s pritoki Korošica, Konjska, Črna, Volovljek in seveda še Podvolovljek z izdatnimi izviri ter tudi Reka, ki se zjedajo pod Kravcev. Te doline obkrožajo značilne visokogorske kraške planote in zakrasela območja Kalce, Veliko in Malo planino, Vežo s Korošico, osrednji hrbet Grintovcev.

Že omenjene raziskave bi težko izvedli brez sodelovanja Planinskega društva Kamnik in njegovih oskrbnikov na Kamniškem in Koprskem sedlu, brez jamarjev Jamskega kluba Kamnik in jamarjev Šaleškega jamarskega kluba ter brez vestnega sodelovanja opazovalcev, ki so nam zajemali vzorce vode. To so bili Jerajevi in ga. Štriffova v Kamniški Bistrici, Ježevi v Lučah, Funtekovi v Podvolovljeku, Viršnikovci v Robanovem kotu in še mnogi drugi.

Raziskave je s pomočjo občinskih in republiških sred-

stev izvedel Institut za geologijo, geotehniko in geofiziko Geološkega zavoda Ljubljana. Analize vode na barvilo so naredili na Institutu za raziskovanje krása ZRC SAZU v Postojni.

Izvedli smo barvanja v Breznu v Jerohi in v požiralniku na Mali planini pod Črnuško kočo. V tem požiralniku je odlagališče vseh vrst odpadkov, kar na ekološko zavest planšarjev in obiskovalcev Planine ne meče lepe luči. Pri obeh barvanjih se je pojavila močno obarvana voda na Lučnici v Podvolovljeku, nezanesljive znake barve pa smo opazili še v izvirov na Lučki Beli, na Krivčevem v zajetju, v Dolškem potoku in morda celo še na Konjski.

Pri barvanju v hotelu Šimnovci smo zasledili barvo na zajetju nad Kraljevim hribom in verjetno tudi v Lučnici.

Podzemeljska voda, ki smo jo obarvali v Breznu v Suških pečeh, se je pojavila v izvirov na Šunca in v zajetju za Krivčevo, ki oskrbuje s pitno vodo naselja v Volovljeku in ob Črni tja do Žage.

Ko smo barvali vodo, ki izteka iz greznice pri koči na Kamniškem sedlu, smo zasledili sledove barve le na izvirov Savinje. Ko pa smo na enak način barvali pri Cozovi koči na Koprškem sedlu, zanesljivega pojava barve nismo opazili. Le nekaj sledov v Studencih pod Mokrico in v vodah Črnelke je bilo. Žal so bile vode v tistem obdobju v upadanju, to pa ni čas za take raziskave.

Zaradi tega smo se lotili raziskav v zaledju Mokrice in obarvali vodo, ki izvira in ponikuje na planini Dolga njiva. Močno obarvana voda se je pojavila na izvirov Studenci pod Mokrico. Barva pa se je pojavila tudi na nekaterih drugih

izvirih n. pr. ob Korošici, na Neškarjevem grabnu ob Kokri, sledove obarvanosti pa smo zasledili celo v izvirov Reke pod Kravcem. Ker je bilo vreme v času po barvanju nestalno, z mnogimi nevihtami, pripisujemo »obarvanje« na Reki, spiranju in onesnaženju vode zaradi padavin. Vsekakor pa je ta pojav opozorilo, da razmere v območju Kravca niso še povsem jasne in da je nevarnost onesnaženja tod velika. Sicer pa to ni prvo opozorilo.

Nekaj barvanj smo izvedli tudi na Veži. Obarvali smo vodo, ki ponikuje pod Inkretovim studencem, in vodo, ki odteka v požiralnik na Vodotočenju, vodo v Breznu pod Moličko pečjo in vodo, ki izvira in ponikuje na Korošici.

Vode s tega območja se pojavljajo v glavnem v Pečovskem studencu nad Lučami in v še neznanih izvirov, ki napajajo Savinjo v območju pod Iglo. Del podzemeljskih voda se razteka tudi proti izvirov v Podvolovljeku in v Robanovem kotu. Območje Korošice pa je že tako na obrobju planote, da se del podzemeljskih voda preliva tudi proti izvirov Kamniške Bistrice. Obarvana voda se je pojavila tudi v Kamniški Beli. Rezul-

tati so pokazali, da v raziskave vložena sredstva niso bila »vržena proč«. Tudi v naših Alpah vsaj približno opazujemo pojavljanje raztekanja podzemeljskih voda iz zakraselih območij v različna porečja. Zaradi tega so bila določena padavinska območja posameznih izvirov, ki so seveda odvisna od številnih podrobnosti v geološki zgradbi ozemlja.

Še druge raziskave so bile narejene, n. pr. raziskave izotopske sestave voda. Rezultati enih in drugih se ujemajo. Z novimi podatki pa se odpirajo tudi nova vprašanja, predvsem na zahodni strani, proti območju Kravca, kjer pa o preteklih raziskavah ni mnogo zanesljivih podatkov. Predvsem pa še ni neposrednih podatkov, kako turistična dejavnost in turistična naselja vplivajo na kakovost vode na zajetjih na Reki. Ta kakovost pa v zadnjem času mnogokrat opozarja, da je od nekod ogrožena. So bila torej opozorila iz bližnje in manj bližnje preteklosti zaman?

Brez hrane človek še nekako prebije nekaj tednov, brez vode pa lahko preživimo le nekaj dni!

mgr. DUŠAN NOVAK,
dipl. ing. geol.

Barvanje pri Inkretovem studencu na Veži. (Foto: D. Novak)

Obvestilo dopisnikom Kamniškega občana

Vse cenjene sodelavce in dopisnike Kamniškega občana prosimo, da pri pisanju prispevkov za objavo v Kamniškem občanu upoštevajo naslednje:

1. Prispevki naj se po vsebini nanašajo na dogajanje na kamniškem prostoru in na sosednje občine. Članki z ozko strokovno vsebino, ki so splošnega pomena, ne sodijo v vsebinsko zasnovano časopisa, pač pa v strokovne revije. Izjema so lahko strokovni prispevki, vezani na trenutno aktualno dogajanje v naši občini.

2. Članki naj ne bodo daljši od 2 tipkanih strani (60 vrstic), razen če ne gre za prispevke, ki jih je mogoče objavljati v nadaljevanjih.

3. Prispevki naj bodo tipkani z razmakom 1,5 in s 60 znaki v vrsti 30 vrsticami na stran. Pisanje s prevelikimi črkami (z računalnikom) in samo do polovice strani nam povzroča dodatne težave pri urejanju časopisnih strani.

4. Dopisnike prosimo za več kratkih novic o dogodkih v njihovem kraju. Zanimivo kratko informacijo lahko posredujete po telefonu na naše uredništvo (tel. 831 - 311).

5. Prav tako ponovno prosimo za pravočasno oddajanje gradiva v uredništvo. Prispevki za naslednjo številko morajo biti oddani najkasneje osem dni pred izidom časopisa, to je običajno do prve in tretje srede v mesecu. Prepozno prejetih prispevkov ne moremo uvrstiti v izbor gradiva za naslednjo številko.

Hvala za razumevanje in za sodelovanje tudi v prihodnje!
Urednik

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA
ZOOTEHNIKO
GROBLJE 3
61230 DOMŽALE
Tel.: 713-611
Fax: 721-005

OBJAVA PROSTEGA DELOVNEGA MESTA

RAČUNOVODJE

S kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- višja ali visoka izobrazba (VI., VII. stopnja) ekonomske smeri;
- pet let delovnih izkušenj na področju računovodstva;
- usposobljenost za delo z računalnikom;
- trimesečno poskusno delo.

Začetek dela takoj oziroma po dogovoru.

Ponudbe z dokazili pošljite v 14-ih dneh z oznako »za kadrovske komisije«.

Kandidat bo izbran v 10-ih dneh po zaključku razpisa!

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA DOMŽALE, Ljubljanska 72

PE Kamnik: 831-147
PE Komenda: 841-003

Obveščamo vse kmete - varčevalce HKS, da **dajemo kratkoročne kredite za tekočo proizvodnjo.**

Za te kredite bomo pridobili sredstva za regresiranje obresti.

Kredit po R+12% se koristi namensko.

Podrobnejše informacije dobite pri blagajnah v Kamniku oziroma v Komendi ali v Domžalah: 722-987, 721-372.

Otroški dodatek

Veliko občanov se v zadnjih dneh oglašja na našem Centru. Zanimajo se o uveljavljanju otroškega dodatka. Povedati moramo, da v spomladanskem času preverjanja upravičenosti do otroškega dodatka ne bo. Prejemniki bodo pomoč dobivali do 31. 12. 1995.

Novi zahtevke morajo vložiti v jesenskem času, saj bo s 1. 1. 1996 stopil v veljavo t. i. »univerzalni otroški dodatek«, ki ga bodo prejeli vsi otroci, ne glede na dohodek.

Vkolikor se je upravičencem socialno stanje v letu 1994 bistveno izboljšalo ali bistveno poslabšalo, naj predložijo bruto osebne dohodke leta 1994 in opravljen bo nov izračun pomoči glede na nove cenzuse.

LESTVICA ZA PRIZNANJE OTROŠKEGA DODATKA JE NASLEDNJA:

Dohodek na čl. družine v % od povpr. bruto plače v RS v l. 1994, ki znaša 94.618,00 SIT	Višina pomoči otroku v % od zad. bruto plače (od 1. 1. 1995 dalje znaša 30.136,00 SIT)
DO 25%	6.630,00 SIT
DO 23.654,00	6.630,00 SIT
OD 25,1% - 30%	5.726,00 SIT
23.655,00 - 28.385,00	5.726,00 SIT
OD 30,1% - 35%	4.822,00 SIT
28.386,00 - 33.116,00	4.822,00 SIT
OD 35,1% - 40%	3.918,00 SIT
33.117,00 - 37.847,00	3.918,00 SIT
OD 40,1% - 45%	3.014,00 SIT
37.848,00 - 42.578,00	3.014,00 SIT
OD 45,1% - 50%	2.110,00 SIT
42.579,00 - 47.309,00	2.110,00 SIT

Kdor pa otroškega dodatka še ne prejema, pa bi po zgoraj navedenih kriterijih bil upravičen do njega, lahko odda vlogo na obrazcu 8.41 - vloga za uveljavitev otroškega dodatka, ki ga je moč kupiti v knjigarnah. Vlogo oddajte osebno ali po pošti na Center za socialno delo Kamnik, Ljubljanska 1.

**CENTER ZA SOCIALNO DELO
KAMNIK**

Svilanit Kamnik, Kovinarska 4,

LICITACIJA OSNOVNIH SREDSTEV

Na osnovi sklepa upravnega odbora o odpisu in odprodaji rabljenih osnovnih sredstev se objavlja

licitacija

o prodaji naslednjih osnovnih sredstev:

Tek. št.	Naziv osnovnega sredstva	Inv. št.	Izključna cena SIT
1.	Šiv. stroj Durkopp	6859	40.000
2.	Šiv. stroj Durkopp	6860	40.000
3.	Šiv. stroj Durkopp	6865	40.000
4.	Šiv. stroj Durkopp	6889	40.000
5.	Šiv. stroj Pfaff 2 igelni	3294	30.000
6.	Šiv. stroj Pfaff	3625	25.000
7.	Šiv. stroj Pfaff 2 igelni	3628	30.000
8.	Šiv. stroj Wilcox 3 nitni	4395	32.000
9.	Šiv. stroj Wilcox Gibbs	4074	32.000
10.	Šiv. stroj Singer (z aparatom za paspuliranje)	2516	32.000
11.	Šiv. stroj Singer	1906	20.000
12.	Miza za likanje žepov	4306	40.000
13.	Šivalni stroj PFAFF	4731	40.000
14.	Šivalni stroj overlock	5730	35.000
15.	Ročna fiksna preša	3260	8.000
16.	Stroj za krojenje	3041	40.000
17.	Pisalna miza	1593	2.000
18.	Pisalna miza	707	2.000

Licitacija bo v petek, 17. 3. 1995, s pričetkom ob 13. uri v gasilnem domu Svilanit. Oglede navedenih sredstev pa je možen na dan licitacije od 10. do 12. ure. Pred licitacijo so zainteresirani dolžni položiti varščino v višini 10% izključne cene. Licitacija bo izvedena po sistemu videno-kupljeno, kupec pa je dolžan plačati blago najkasneje v roku 8 dni po opravljeni licitaciji. Kupec plača tudi prometni davek.

Pri Kocjanu na Sv. Lenartu

Pridne roke nadaljujejo kmečko izročilo

Visoko pod Kravcem, desno od Šenturške Gore, leži majhna vasica. Šteje le tri domačije – to je Sv. Lenart. To februarso nedeljo, ko je daleč spodaj Ljubljansko kotlino pokrivala megla, je pobočja na Sv. Lenartu obsijalo že kar pravo pomladansko sonce. Na robovih gozdov so že zacveteli telohi, prvi znanilci pomladi.

Po uri zmerne hoje iz Zakala v dolini Bistričice se ustavimo na dvorišču lepo urejene nove hiše in gospodarskih poslopij, pri Kocjanu pravijo po domače. Konec lanskega leta je neda-leč od hiše zraslo še eno gospodarstvo – hlev za 23 glav živine. S Kocjanovima, atom Francem in mamo Marijo Spruk, je kaj hitro stekel pogovor o življenju v tej gorski vasi. »Sva kar sama doma, mladi

so odšli k maši, najmlajši vnuk Luka pa še spi,« sta nam pojasnila. »Saj se kar navadiš,« je dejal France, ki si je nabral že petinsedemdeset let in pristavil, da je vse življenje kmetoval. »Zato pa imam danes celih osemnajst tisoč tolarjev pokojnine. Še vedno pa grem rad vsako leto na pašo na Veliko planino, kjer imamo kočjo. Za osemnajst govedo imamo pašne pravice.«

Res ni mačji kašelj gospodariti z 38 hektari zemlje, vendar mlada družina sina Francelina šteje poleg delavne žene še štiri vnuke, ki bodo lahko nadaljevali delo na tej urejeni gorski kmetiji.

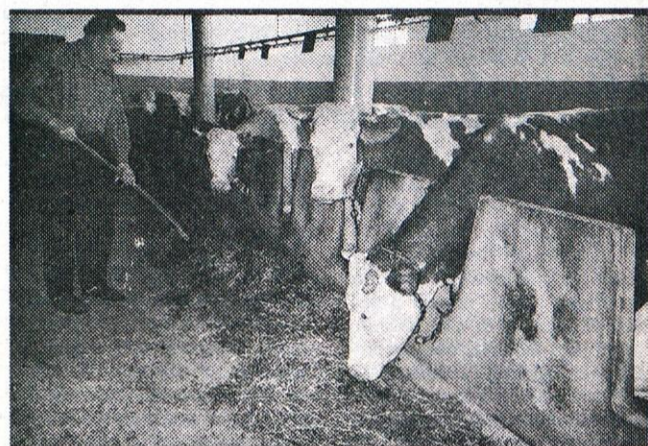
Jeseni so z združenimi močmi položili še zadnje metre asfalta od Šenturške Gore sem, kar je vaščanom zelo olajšalo dostop do doline. Tudi do nove

občine Cerklje, kamor po novem spadajo.

V Blatih, kjer izvira Blatnica, ki se steka v Bistričico, so že pred leti zgradili vodno zajetje, tako da je dobre pitne vode tudi ob suši vedno dovolj. »Na vsake dva dni vozimo v zbiralnico v Cerklje po dvesto litrov mleka,« pravi France, ko si ogledujemo nov hlev, ki je trenutno zaseden le polovično, in res moderno mlekarno s hladilnimi posodami. »Krmimo z do-

mačo krmno, poleti pa je večina živine na paši v planini,« pristavi in živini prinese dišečega gorskega sena. Močno opoldansko sonce je topilo še zadnje zaplate ponoči zapadlega snega, ko se poslovimo od pridnih in prijaznih Kocjanovih na Sv. Lenartu ter se spustimo v megleno morje, ki pokriva dolino.

(fs)

Kocjanov ata France že dolgo pase živino na Veliki planini. Tudi v novem hlevu rad poskrbi, da imajo krave vedno dovolj sena.

Košček pomladi na Selih

Na Selih smo si ogledali razstavo ljubiteljskega slikarja JURJA KOLENCA iz Ljubljane, ki je bila odprta v Marijinem

kulturnem domu od 19. 2. do 26. 2. 1995.

Prijeten ambiant je v nedeljo, 26. 2. dopolnil priznani vrtnar

Jože Antolin iz Dorfarjev pri Žabnici, ki nam je predstavil številne lončnice in tako prinesel v naša srca košček pomladi in toplino. Iz njegovih besed je vela ljubezen in tolikšno poznavanje, da nas je v trenutku osvojil. Poudaril je, da nekateri cvetlice, kot so bršlinke, rumena zlata kosmeja, lotos, moljevec, plavi čudež, marjete (bele in modro cvetoče krizanteme), sorfinije – viseče slovenke, sodijo na sončno stran naših balkonov in nas seznanil s kombinacijo teh lončnic, da dosežemo čim lepši učinek. V polsenci bodo najlepše uspevale sončna vodenka (gvinejka), fuksije, gomoljna begonija, gorenjski nagelj, pa tudi bršlinke in conalke.

Na senčno stran pa naj bodo nameščene navadne vodenke. Tako lep je bil tisti njegov stavek, da ga moramo zapisati: »Vrtnarite, igrajte se z rožami, vse vam bodo povrnile. Sadite jih zaradi sebe, v svoje veselje in bogato boste poplačani.«

G. Jože Antolin nam je poklonil ideje. Rože naj bi rale v starih, neuporabnih košarah, čebrih, starih samokonicah, vse lahko uporabimo. Nameščajmo jih povsod, kjer se največ zadržujemo. Lepota cvetov nas bo notranje bogatila, nam vračala veselje, ob njih se bomo sprostiti in se otresli vsakdanjih skrbi. Na prostem, v gredicah, kjer je največ sonca,

bodo lepo uspevale verbene, bakope in dijascije.

Prijazni vrtnar, iz katerega je kar vela ljubezen do rož (in tudi do ljudi), nam je zaupal še cel kup skrivnosti, od sajenja, zalivanja in zatiranja boleznih ter popestril svoje zanimivo predavanje še s prelepimi diapozitivi.

Dve uri prijetnega srečanja je hitro minilo. Zunaj je bilo mrzlo, dež se je mešal s snegom. V nas pa se je naselila pomlad, ki jo je prinesel g. Jože Antolin iz Dorfarjev, za kar se mu iskreno zahvaljujemo. Hiteli smo domov in v duhu že videli naše balkone, polne cvetja, dehteče pomladi...

Še nekaj besed o slikarju: Ljubiteljski slikar Jurij Kolenc iz Ljubljane se je začel sedaj na jesen življenja posvečati svoji veliki ljubezni – slikarstvu, ki mu je konjiček in sprostitev.

Ustvarja v različnih tehnikah slikanja in risanja. V zadnjem času se še posebno posveča ex librisu. Njegova dela so odsev preživele mladosti in nenehno vračanje k naravi.

Vsi motivi so v realistični tradiciji – v njih čutimo avtorjevo posebno ljubezen do barvnega razmišljanja in čustvenega bogatenja gledane in doživete resničnosti. V tem pa je tudi največja vrednost teh, tudi drugače dinamičnih likovnih stvaritev.

Iskrenost, neposrednost, igrivost – to je Jurij Kolenc, njegova dela pa so o tem dovolj prepričljivo govorila sama.
MIRA ŠUŠTAR

4. Mednarodna razstava otroških ekslibrisov

Društvo Exlibris Sloveniae in Osnovna šola Komenda Moste razpisujeta mednarodni natečaj za izdelavo otroških ekslibrisov. K sodelovanju vabimo mlade do 15. leta starosti. Vsakdo lahko naredi več ekslibrisov. Izdelani morajo biti v grafični tehniki, npr. linorezu ali lesorezu, risbe ne pridejo v poštev. Velikost ekslibrisa ne sme biti večja od 10x15 cm.

Leto 1995 je evropsko leto varstva narave, zato priporočamo motiv s to vsebino. Od

vsakega ekslibrisa pošljite po dva odtisa, ki ju organizator obdrži. Ekslibrise je treba poslati najpozneje do 25. maja 1995 na naslov: Osnovna šola Komenda Moste, Moste 40, 61218 Komenda.

Ekslibrise dajte v močan kartonski ovitek, da se ne poškodujejo. Šola, likovna sekcija ali druga organizacija naj pošlje ekslibrise vseh učencev hkrati in priloži seznam. Na hrbtni strani vsakega ekslibrisa razločno napišite s svinčnikom:

– ime in priimek izdelovalca ekslibrisa – starost – natančen naslov – ime šole, kraj, ulica; razred, likovni pedagog – grafična tehnika, v kateri je izdelan ekslibris.

Ekslibrise bo pregledala mednarodna žirija in pripravila iz-

bor za katalog ter razstavo, ki bo 13. oktobra 1995 v Razstavišču Veronika v Kamniku. Vabijo boste pravočasno prejeli.

Posebni pogoji: izbrane ekslibrise nameravamo uporabiti za motive na voščilnicah in v darilne namene – brez uveljavljanja avtorskih pravic. Če se s tem ne strinjate, morate to posebej navesti. Avtorji tako uporabljenih ekslibrisov bodo dobili dokazni izvod.

Oba organizatorja želita veliko uspeha in prijetnega dela pri izdelavi ekslibrisov, predvsem pa, da bi ekslibrisi tudi dosegli svoj namen – označitev lastništva knjige. Zato upamo, da boste svoje ekslibrise tudi lepili v svoje knjige.

Delo in zagate organizacije častnikov

Prelomnice med letoma so navadno čas, da si približe ogledamo zadane in dosežene rezultate lastnih načrtov in uspehov. Med obljubljenim in izvedenim naj bi bile razlike čim manjše.

Kljub temu, da finančna sredstva niso najpomembnejša, jih moramo omeniti kar takoj na začetku. Vsem je jasno, da v sistemu, ki smo si ga izbrali, finance veliko pomenijo. Vse manj je tistih, ki bi sprejemali naloge iz golega veselja. Na srečo imamo še nekaj takih, kajti sredstva, ki smo jih prejeli, znašajo približno tri povprečne mesečne bruto plače delavca v slovenskem gospodarstvu. Omenjenega zneska ne želimo primerjati z drugimi proračunskimi porabniki, omenjamo le to, da smo porabili le 20% predvidenega denarja po merilih resornega ministrstva. Pri tem smo bili kar malo naivni, kar so nekateri s pridom izkoristili. S tem smo se sprijaznili, pomeni pa nam bogato izkušnjo za bodoče delo. Kljub vsemu se lahko z nekaterimi dosežki tudi pohvalimo. Pri vsem moramo izhajati tudi iz dejstva, da je organizacija zakonsko opredeljena in ni le ljubiteljsko društvo za sproščanje odvečne energije posameznikov, kot si mogoče nekateri predstavljajo.

Kljub vsemu je delo potekalo po začrtanem programu. Organizacija je veliko časa porabila za predstavitev svoje vloge v obrambnem sistemu. Za člane smo izvedli saznanjanje s predlogom Zakona o obrambi, ki je bil pred kratkim tudi sprejet v Državnem zboru. Tudi novi zakon v 103. členu omenja organizacijo. Žal nekaterim, tudi tistim, od katerih bi pričakovali jasnejše videnje njene vloge, ta ni najbolj jasna. Mnogokrat smo že omenili, da smo samo-

stojna, prostovoljna, interesna, stanovska organizacija ter da nisimo ne okrask ne privesek nikakršni drugi organizaciji. To pa ne pomeni, da nismo pripravljene na sodelovanje in družjenje. Delujemo pa le v okviru danih in sprejetih pooblastil.

Uspešno rešujemo probleme z opravljanjem osnovnih funkcij organizacije, vendar zopet le z dobro voljo dveh delavk izpostave za obrambo Kamnika. Jasno je, da mora imeti vsaka resnejša organizacija, za kakršno se tudi imamo, razvit sistem opravljanja osnovnih vlog, kot so: administracija, računovodstvo, arhiviranje, vodenje ustreznih evidenc itd. To je eno od vprašanj, ki ga bo potrebno ustrezneje rešiti.

Za članstvo organizacije je bil poleg omenjenega predavanja organiziran pohod na Kokrško sedlo, za aktivnejše člane pa tudi streljanje na glinaste globe z zračno puško. Istočasno je bilo tudi družabno srečanje. Organizirali smo tudi spominsko svečanost, pohod in tek na Kostavsko planino. Naši člani so se udeležili tudi pohoda v Dražgoše, tekmovanja v smuku in streljanju na Golteh. Za člane predsedstva in konference pa smo izvedli izlet v muzej v Kobarid. Nekateri bodo verjetno imeli pripombe, ker niso bili vabljeni na vse aktivnosti, vendar neupravičeno, saj v organizaciji upoštevamo kriterij aktivnosti. Ne želimo biti organizacija, ki ima toliko in toliko članov, temveč organizacija, ki ima take in take člane.

Naloga si organizacija v osnovni ne postavlja sama, načrtovanje temelji na nalogah državne organizacije ZŠC, te pa konferenca ZŠC Kamnik dopolni, zmanjša in na predviden način potrdi. Izvajalec programa je predsedstvo, ki

pa si v celoti ne zasluži najboljše ocene. Nekateri neaktivne člane bomo pač zamenjali s častniki, ki so za organizacijo pripravljene žrtvovati več časa. Podobna ugotovitev velja za organizacije na najnižji ravni. Zato bo potrebno marsikatero besedo reči tudi o kodeksu častnika, predvsem pa bo potrebno ta merila obnašanja tudi upoštevati.

Pomembne aktivnosti dela naj bi bile usmerjene tudi na sodelovanje s strukturami obrambnega sistema. Izdana so tudi navodila za tovrstno sodelovanje, vendar pa v praksi ostaja še veliko odprtih vprašanj. Kljub jasni vlogi nekateri razlagajo organizacijo po svoje in ji ne dajejo pomena, ki ji gre.

Svoje ugotovitve stalno pošiljamo na državno organizacijo, ki ima posluš za probleme, prepočasna pa je pot reševanja. V lanskem letu nas je dvakrat obiskal tudi predsednik državne organizacije ZŠC g. Miha Butara, s katerim smo obravnavali vsa odprta vprašanja.

V lanskem letu je prišlo tudi do nekaterih formalno pravnih sprememb, ki pa jih bomo uradno izpeljali na seji konference. Na ravni države bodo sprejeti tudi ustrejni pravilniki in navodila, ki bodo jasneje opredelila nekatera nerešena vprašanja.

Na kadrovskem področju načrtujemo pristop nekaterih novih članov, ki si želijo sodelovati. Tudi v preteklem letu smo opazili, da ne sodelujejo ali da so neaktivni nekateri, za katere bi bilo verjetno prav, da bi sodelovali. Pogrešamo tudi nekateri, ki so se, v še ne tako oddaljeni zgodovini, pojavljali vsaj takrat, ko so se delila priznanja. Naj povemo, da jim čino še nihče ni odvzel. Če se sklicujejo na načelo prostovolnosti, se jim opravičujemo. Or-

ganiziranosti posvečamo veliko pozornosti. Gotovo bodo nujne nekatere spremembe, odvisne od sprememb pri povezovanjih iz krajevnega na občinsko raven, enako pa velja tudi za organiziranost raznih komisij.

Najaktivnejši člani so prejeli članske izkaznice, potrebno pa bi bilo podeliti še nove, katerih pa žal trenutno ne moremo zagotoviti zaradi pomanjkanja sredstev.

O nekaterih najpomembnejših vprašanjih smo izvedli tudi ankete med člani, na ta način pa želimo za najpomembnejše odločitve dobiti tudi mnenje članstva.

V vodstvu organizacije si prizadevamo pridobiti čim več mlajših, sposobnih članov, ne da bi pri tem odrivali starejši. Informativni dejavnosti posvečamo veliko pozornost, predvsem pa seznanjanju članstva z aktualnimi zadevami na obrambnem področju in tudi s pisanjem člankov. Vsakemu mnenju odpremo vrata, ne glede na to, od kje in koga prihaja. Priporobe smo in jih bomo vedno dobrohotno sprejemali.

Financiranje smo načrtovali zelo racionalno in skromno. Zaradi tega smo bili tudi ustrezno »nagrajeni« tako, da danes nimamo niti tolarja sredstev, ker sistemske rešitve še niso sprejete.

Ne glede na omenjene probleme pa aktivnosti v organizaciji potekajo. Ne sprejemamo raznega opravičevanja, kajti to navadno počno nesposobni. Pomoc bomo iskali pri ustreznih organih in upamo, da nam bodo prisluhnil. Vodstvo organizacije bo našlo ustrezne rešitve, obljubljam pa vsaj toliko aktivnosti kot v preteklem letu.

JOŽE ARKO

VABILO NA MEDNARODNO BORZO INOVACIJ

SPIM – Slovenska podjetniško inovacijska mreža vabi slovenska podjetja, organizacije, podjetnike, obrtnike in ostale poslovne partnerje na mednarodno borzo s ponudbo in povpraševanjem novih izdelkov, tehnologij, storitev in know howa.

Na borzi bodo pod pokroviteljstvom evropskih organizacij sodelovali s ponudbo in povpraševanjem inovatorji, podjetja, organizacije, posredniki – brokerji iz Evrope in Azije.

Za slovenske partnerje je to edinstvena priložnost za nakup ali prodajo novosti.

Večino inovacij si lahko brezplačno ogledate 18. in 19. aprila od 10.–14. ure v promocijskih prostorih Gradbenega centra, Dimičeva 9, Ljubljana.

Program borzne srečanja 20. 4. 1995 od 10. do 16. ure:

- ob 10. uri otvoritev mednarodne borze inovacij
- ob 10.30 ponudba transfera novih izdelkov
- ob 12. uri ponudba transfera novih tehnologij
- ob 13.30 ponudba transfera novih storitev
- ob 14.30 ponudba avtorskih pravic, licenc in know howa
- ob 15.30 posamezna poslovna srečanja in razgovori
- ob 17. uri zaključek borze.

Vstopnina na borzno srečanje je za ponudnike inovatorje-posameznike 3.000,00 SIT, za podjetja in organizacije, ki sodelujejo s ponudbo, pa 10.000,00 SIT.

Za obiskovalce in kupce na borzi je vstopnina 8.000,00 SIT. Vsi udeleženci plačajo svoj delež z gotovino ob vstopu v prostor. Slovenija se bo na borzi predstavila s preko 100 ponudbami.

Podrobnejše informacije in prijavnice za ponudbo prejemejo interesi pri SPIM mreži:

g. Janko Jerman, Dimičeva 9, Ljubljana
tel.: (061) 342-366, fax: (061) 218-380

Prijavnice za mednarodno borzo inovacij lahko dobite tudi v sobi 32/II Upravne enote Kamnik (tel. 817-278) ali v Podjetniškem centru, Glavni trg 23 (tel. 817-443).

Vse predstavnik slovenskega gospodarstva vabimo, da se udeležijo tega največjega poslovnega srečanja v Sloveniji.

Upravna enota Kamnik D. Prešeren

O naši kulturi

Ni nujno beda, kar ni razkošje

Tudi ob letošnjem kulturnem prazniku je (bilo) slišati "kritični" glas kot nasprotovanje "prazničnemu leporečju". Seveda, to je priložnost tako za eno kot drugo; osebni presoji posameznikov pa ostaja prepričano, kaj od tega je (bilo) bolj prepričljivo v zavzemanju za prisotnost umetnosti, spodbujanje in uveljavljanje kulturnega ustvarjanja, ohranjanje in posredovanje vrednot naše omike.

Čeprav je na področju kulturne ponudbe glede na možnost Kamnika seveda opazna še marsikatera vrzel, je mogoče trditi, da so daleč od resničnosti in objektivne obravnave kulturne podobe naše občine ocene nekaterih razlagalcev in komentatorjev, kako da se med prepoznavne hibe prebivalcev tega prostora vse usodnejše umešča vzvišena zaverovanost v sicer nesporno bogato in pomembno kulturno preteklost, ki pa jo je nasledila kaj klavarna sedanjost.

Ze naključno paberkanje med uresničnimi projekti na področju kulture v minulem letu pa more najbrž prepričljivo potrditi marsikaj tudi v prid sedanjosti:

Da je bilo vredno, recimo, pogosteje kot kdajkoli doslej, posvetiti občudujočo pozornost stvaritvam plejade domačih in gostujočih, bolj ali manj uveljavljenih slikarjev; samo v Razstavišču Veronika smo lani pripravili kar dvanajst razstav, deset likovnih ustvarjalcev pa je svoja umetniška dela razstavljalo v galeriji Majolka, kavarni Veronika in Hramu Lužar.

Pozornosti vredna so bila spremljanja vrste tako domačih kot tudi tujih – bodisi mednarodno renomiranih bodisi komaj uveljavljajočih se – (po)ustvarjalcev ob govorici večne glasbe: dvanajst koncertov iz cikla Musica aeterna z izvedbami tehničnih umetniških programov na različnih prizoriščih je mesto pod Grintacvi približalo družbi uglednih prizorišč festivalskega glasbenega dogajanja na Slovenskem. S tem v zvezi zagotovo niso bila zaman prizadevanja "odkritja" ali vsaj "oživitve spomina" na velikega rojaka, enega najpomembnejših slovenskih baročnih skladateljev, Jakoba Frančiška Zupana, čigar glasbi smo z občudovanjem prisluhnili na dveh vokalno-instrumentalnih koncertih v Kamniku, podprli izid notne zbirke in laserske plošče njegovih

skladb ter javnosti prvič predstavili izvirne rokopise njegove glasbene zapuščine.

Dragocena so bila tudi srečanja s pomembnimi imeni glasbene umetnosti novejšega časa, povezanimi s Kamnikom: pokojnima skladateljema Avgustom Cerarjem in Cirilom Vremšakom, denimo, ali poustvarjalci-sodobniki, ki dokazujejo, da so vredni nadaljevalci bogate glasbene dediščine našega mesta.

Potrdivitv uspešne glasbene sezone v Kamniku so tudi izidi samostojnih glasbenih kaset kar treh naših izvajalskih skupin: najprej enega najstarejših pihalnih orkestrrov v Sloveniji, Mestne godbe Kamnik (Pozdravi iz Kamnika), nato Moškega pevskega zbora Solidarnost, ki je z izdajo prve samostojne kasete (Ljubezen in pomlad) obeležil jubilej, 75-letnico delovanja, in slednjič še Prvega slovenskega pevskega društva Lira, ki je v letu vidne uvrstitve na mednarodnem pevskem tekmovanju v italijanskem mestu Riva di Garda program svojega zadnjega stilnega koncerta izdalo na kaseti Fantje na vasi.

Še marsikaj bi se dalo naštetati samo s področja glasbe – od številnih nastopov domačih in gostujočih pevskih zborov v ciklu Sozvočja, do krstnih izvedb slovenskih novitet (Vremšak – Balantič) in predstavitev mladih glasbenikov, ki so komaj stopili na umetniško pot ali jih do nje šele vodijo prvi koraki preko različnih stopenj izobraževanja na domači Glasbeni šoli.

Verjeli ali ne: kulturno podobo Kamnika je lani obogatilo preko 50 različnih koncertov!

Naprej: kljub prepričanju nekaterih, da je gledališče pri nas v zatonu, je vendarle tudi na tem področju minula sezona prinesla nekaj dosežkov, ki jih ne gre prezreti.

Čeprav bogata gledališka preteklost v samem mestu zaenkrat še nima ustreznega nasledstva, (predvsem zaradi neutreznih prostorskih pogojev), je slika na podeželju na srečo veliko boljša: Igrokaz, skupna akcija ljubiteljskih dramskih dručin v občini, kot revija gledaliških dosežkov odraža razveseljivo zorenje v tej vrsti kulture, kar se kaže tako v izboru repertoarja kot tudi v vse bolj dovršenih izvedbah posameznih uprizoritev.

V bežnem pregledu kulture na

Kamniškem v preteklem letu je upoštevanja vredno še kaj: od odmevni predstavitev starih razglednic z motivi Kamnika in okolice, do razstavljenih muzealij kamniškega Muzeja; pa projekta Sveto pismo med kulturo in zgodovino – z razstavo in vrsto spremljajočih predavanj, pripravljenih ob 250-letnici rojstva prevajalca svetega pisma, kamniškega rojaka Jurija Japlja.

Slika kamniške kulture bi bila siromašnejša in nepopolna brez upoštevanja skrbi za čim večjo dostopnost knjige ter srečanj s pesniki, pisatelji in drugimi ustvarjalci s področja literature oz. humanizma, pa prireditvev, ki so različne vrste kulture skušale čim bolj približati mladim in jih navdušiti za tovrstno ustvarjalnost, pa kulturnovzgojnih in izobraževalnih programov v okviru glasbene, osnovnih ter srednje šole, ne gre pa tudi prezreti zavzetosti za obnovu kulturnih spomenikov ter prizadevanj, da občina Kamnik naposled dobi ustrezno dvorano za kulturne prireditve – Dom kulture.

Ne nazadnje pa je treba dodati, da je Kamnik postal tudi bogatejši za knjižno monografijo svojega slikarja Dušana Lipovca, prav ob zdajšnjem kulturnem prazniku doživljamo javno predstavitev uvodne knjige zbirke Znameniti Kamničani – Zbrani pesmi rojaka Antona Medveda. Ob zaključku svečana, meseca kulture, pa bomo na svetlo pospremili monografsko knjižno predstavitev našega edinstvenega umetnostnozgodovinskega in sakralnega spomenika – Svetega Primoža.

Lahko bi se tega sprehoda skozi kulturo v minuli sezoni oz. nedavno minulemu letu seveda lotili mnogo bolj podrobno; prav tako bi verjetno kar nekaj časa govorili tudi o letošnjih načrtih, ki zagotovo niso stremljenja k neopredeljenemu prestižu, ampak utemeljene bivanjske potrebe za vse nas, ki ne svoje ne skupnostne usode nismo pripravljeno lahkomišelnostno puščati v nemar.

Ni torej nujno, da bi nam pri pregledu kulturnih doživetij na Kamniškem moralo biti nerodno.

Seveda pa ostane vsakomur njegov lastni odgovor na vprašanje, čemu od ponujenega je (bil) pripravljen odmeriti vsaj delček svoje (kulturne?) pozornosti.

TONE FTIČAR

Pevke Solidarnosti so se na koncertu spomnile tudi svojega prvega zborovodja Viktorja Mihelčiča, z njegovo priredbo pesmi Lipa.

Ob 20. jubileju Ženskega pevskega zbora DKD Solidarnost

Druži jih pesem

Kamniška občina se lahko ponaša kar z devetimi odraslimi pevskim zbori. Med njimi je tudi edini ženski pevski zbor DKD Solidarnost, ki letos praznuje 20-letnico uspešnega delovanja. Prav za to priložnost so pevke in zborovodkinja prof. Olga Stele, ob pomoči ZKO Kamnik in sponzorjev v Razstavišču Veronika 18. februarja pripravile jubilejni koncert.

Številni ljubitelji zborovske pesmi, med njimi je bilo precej zvestih poslušalcev prav Ženskega pevskega zbora Solidarnost, so prisluhnili pestremu prazničnemu programu, v katerem so pevke lepo izvedle šestnajst pesmi na besedila domačih in tujih skladateljev od renesanse do današnjih dni. Med njimi je bilo največ slovenskih ljudskih pesmi. V svoj program so uvrstile tudi pesem LIPA F. Schuberta v priredbi Viktorja Mihelčiča, na katerega so pevke še posebej ponosne, saj je bil njihov prvi zborovodja. Hvaležni poslušalci so jih nagradili z bučnim aplavzom, zato so pevke sproščeno in lepo zapele še tri dodatne pesmi.

Leta 1975 so se na pobudo Drage Spruk zbrale pevke z

Ustanoviteljici ŽePZ Solidarnost Dragi Spruk sta izročila spominsko zahvalo predsednica tega zbora Zdenka Petek in predsednik ZKO Kamnik Božo Matičič.

željo, da bi se njihov zbor čimdlje obdržal. Pod vodstvom Viktorja Mihelčiča so preppevale do leta 1982, nato jih je 8 let vodila Karla Urh. Leta 1990 je na njihovo krmilo prišla prof. Olga Stele, ki je vnesla nov ritem v program zbora. Zbor je kljub generacijskim spremembam vztrajal, se udeleževal raznih prireditev, pevskih taborov, revij in sodeloval povsod, kamor so ga povabili. Pevke povezuje ljubezen do petja v prijetni družbi. Zbor se je v zadnjih dveh letih tudi pomladil, dobil je nove moči, zato jim iz srca želimo, da bi vztrajale na dobro začrtani poti, da bi s čvrstim in pogumnim korakom stopale po njej. Podobne želje so ob iskrenih čestitkah k jubileju pevкам izrekli tudi predstavniki vseh kamniških pevskih zborov. Čestitkam in željam sta se pridružila

tudi Tone Ftičar in Božo Matičič, predsednik Zveze kulturnih organizacij občine Kamnik.

Ob tej priložnosti je Božo Matičič pevkam za več kot pet ali petnajstletno zvestobo zborovskemu petju podelil Gallusova priznanja, ki jih podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Slovenska pevska zveza in ZKO Kamnik.

Za več kot petletno pevsko aktivnost so bronaste Gallusove značke prejele: Joži Hribar, Mari Spruk in Ana Torkar. Za petnajstletno zvestobo petju pa so srebrne Gallusove značke prejele: Zdenka Petek, Zinka Skoporc, Mari Stanimirovič (vse tri so dobile priznanje še za aktivno delo v društvu), Olga Stele, Marija Zagorčič in Nada Zupančič.

Predsednica zbora Zdenka Petek se je toplo zahvalila ustanoviteljici zbora Dragi Spruk. V imenu vseh pevsk se je zahvalila zborovodkinji prof. Olgi Stele za petletno potrpežljivo vodenje zbora in izrazila željo pevka, da se čimprej po srečnem družinskem dogodku spet vrne mednje.

Čestitke z najboljšimi željami za delo v bodoče je v imenu ZKO pevkam izrekel Tone Ftičar. Za to priložnost je povezovalka programa Manja Žebaljec sestavila zanimiv vezni tekst, iz katerega sta zaradi njene prisrčne interpretacije žarela ljubezen in milina.

VERA MEJAC

Pomemben kulturni dogodek

Predstavitev monografije Sv. Primož nad Kamnikom

Prvi dan letošnjega marca smo bili priča pomembnemu kulturnemu dogodku. Kamnik in z njim tudi Slovenija, je bogatejši za dolgo pričakovano monografijo o enem od naših najpomembnejših kulturnozgodovinskih spomenikov – o Sv. Primožu nad Kamnikom. Zahtevne naloge založnika monografije se je lotil prof. Milan Šuštar iz Kamnika, avtor pa je Ferdinand Šerbelj, kustos Narodnega muzeja iz Ljubljane.

Dvorana kamniškega razstavišča Veronika je bila spet premajhna za vse ljubitelje naše kulture.

"Ko se ozremo po dediščini naše domovine, vidimo, da je velik del naše kulturno zgodovinske dediščine že ustrezno predstavljen, nekateri spomeniki že kar s po štirimi izdajami monografij, se vprašamo, zakaj se to ni zgodilo s tako pomembnim spomenikom, kot je Sv. Pri-

mož nad Kamnikom," je uvodoma na predstavitvi dejal avtor Ferdinand Šerbelj. Povedal je, da želja po taki monografiji sega že najmanj 30 let nazaj. Oblikovanje monografije je zahtevalo podoben pregled številne literature in potrebno je bilo pretrpeti ugotovitve stroke, znotraj katere so posamezni pogledi tudi kontradiktorni. Dejaj je, da je to delo tudi poklon starejšim avtorjem, zlasti kamniškima rojakoma akademikoma dr. Francetu Steletu in dr. Emilijanu Cevcu, ki sta veliko svojega dela posvetila Sv. Primožu. Ko je z nekaj besedami preletel vsebino monografije, je posebej poudaril, da pomembno prelomnico pri vrednotenju zgodovine poslikav v tej cerkvi iz srede 11. stoletja predstavlja leto 1974, ko se je pri očiščenju znamenite freske pohoda sv. Treh kraljev pokazala letnica 1504. Zato so te dragocene freske prišle tudi v evropske ikonografske pregledne. Avtor je opozoril tudi na višje ležečo Petrovo cerkev z žlahtnim lesenim stropom in poznogotskimi poslikavami, za katere poznavalci pravijo, da so srednjeevropski unikum.

V 200 strani obsegajoči knjigi je okrog 100 barvnih fotografij,

delo mojstra Marjana Smrketa. Monografija je izšla tudi v nemškem in angleškem jeziku.

V kulturnem programu na predstavitvi so sodelovali baritonist Samo Vremšak, sopranistka Irena Baar, za klavirsko spremljavo je poskrbela Vladka Vremšak. Slišali pa smo dela Händla, Stradella, Mozarta, Gounoda in Sattnerja. Skladbi F. Kuhlaua in P. E. Bacha pa sta predstavili flavtistki Ada Holcar in Andreja Humar ob klavirski spremljavi Marije Holcar. Program pa se je prepletal z romarskimi pesmimi od ljudske iz Vipave, prek Tavčarjeve in Kosovelove pesmi, ki jih je recitala Nataša Špente. Vlogo povezovalca programa pa so tudi tokrat zaupali Tonetu Ftičarju.

Založnik Milan Šuštar se je na koncu toplo zahvalil vsem sodelavcem pri izdaji monografije, še posebej pa številnim podjetjem in posameznikom, ki so s svojimi prispevki omogočili izid knjige, ki bo predstavljala kamniško kulturno dediščino doma in na tujem.

(V prihodnji številki bomo objavili daljši zapis o tej monografiji)

(fs)

Tone Ftičar podarja založniku monografije Sv. Primož nad Kamnikom prof. Milanu Šuštarju šopek rož. Pa ne samo zaradi knjige, katere smo se vsi razveselili, ampak tudi za vso njegovo predano skrb za Sv. Primož. (V. Mejač)

Matična knjižnica Kamnik

Vabimo vas

na predavanje
v torek, 21. marca, ob 19. uri:

pastor Martin Hlastan,
Prijateljstvo v luči evangelija

Vabimo vas, da se prijavite na **DELAVNICO MARKA POGAČNIKA – zdravljenje kamniškega prostora, ki bo v soboto, 18. marca.** Dobimo se ob 9.30 pred vhomom na Mali grad, delavnica pa traja do 17. ure. Malico prinesite s seboj. Po kosilu se dobimo pri cerkvi sv. Nikolaja v Podgorju.

Za delavnico vsak udeleženec prispeva po 500 SIT. Prijavite se lahko v knjižnici (tel. 812 597) na oddelku za odrasle.

Klub prijateljev dobre knjige

Vabimo vse, ki ste se prijaviili, da potrdite svojo prijavo v tajništvo knjižnice do petka, 17. 3. Naše prvo srečanje pa bo čez teden dni, torej v petek, 24. 4., ob 17. uri. Pridite na pogovor in dogovor, druženje prijateljev dobre knjige bo najbrž več kot zanimivo.

Kultura, omika po naše

Tone Ftičar

Najboljše maske nagrajene

Najprej, da ne bo nesporazuma: dolžno spoštovanje običajem, šegam, navadam in izročilom, ki so za slovo od zime, dobrodošlico na novo brstečemu življenju v naravi in ne nazadnje tudi kot izraz elementarne bivanjske radosti v ljudeh celo za mnogokrat nerazumljivo čudaške Slovence vendarle dokaz, da nismo le otožno-sentimentalna žlahta najrazličnejših zavrtosti in frustracij.

Vsaj enkrat letno se, s posebnimi razlogi, seveda, ne samo dovoljuje, ampak takorekoč zapoveduje izstop iz vsakodnevnih, običajnih, naučenih, dogovorjenih, šablonskih, konformističnih okvirov: tako se kajpak mnogim ponuja dragocena priložnost za želeno preoblikovanje navadne, »usojene« zunanje podobe v že kaj, kar terapevtsko, katarzično pomaga na plano z isto usodnostjo determiniranim in »po sili razmer« zgolj v lastno notranjost potiskanim sestavinam človekove osebnosti.

Kako bi torej drugim in samim sebi ne privoščili, denimo, drugačne velikosti nosu, pa svobodni izbiri prepuščene dolžine in barve las, opaznosti trstice v telesnem skeletu, položaja oči v obrzani maski ali celo spremembe nič hudega slutečega spola, če to lahko osvobajajoče vpliva na duha! Roko na srce: ta je takointako prevečkrat utesenjen v vsiljeni podobi in posodi, s katero verjetno nihče ni prav do kraja zadovoljen. Zakaj bi komurkoli odrekli pravico do drugačnosti, svobodne izbire nenavadnosti, spremenjenosti vseh sort in oblik, od preskranja njegovega človeškega stržena v krhko bitje jesenskega podleška do privzeta animalične embalaže, na katero pravzaprav čisto spodobno sodijo tudi bestialni izrastki človeške nravi in čudi.

Vse to je namreč dragoceno, zaželeno, potrebno in nujno, da se človeška "veličina" (posvečeno, totemizirano) more povzpeti ob bok tutorskim bogovom, ki so sicer ostali daleč v preteklosti, in se nadejati krepčilnih učinkov svoje drznosti, preizkušene in potrjene tudi v spakljivosti in sprevrženosti, nenavadnosti, manj lepem, provokativnem, šokantnem ravnanju...

Se pač spodobi za pusta: vsi na ples, raj, bal, žurko, karneval! Maske zaželene. Najboljše nagrajene!

Najboljše?

Kaj pa sploh je dobra maska, kaj od nje boljša in od obeh najboljša? (Dobrota je, vemo, sirota. Potenciranje ubožstva zgolj za užitek? Ne, hvala!) Torej pojmov ne ločujemo: dobra maska je dober predmet za zakritje obraza. Čim boljše zakritje, tem varnejši obraz: zaščitna maska, kakršno uporabljajo varilci, brusilci ali delavci v drugih poklicih, da si zavarujejo obraz pred različnimi nevarnostmi. Čim boljša zaščita, tem večja varnost. Prva nagrada.

Nak, kvečjemu druga, kajti boljše od omenjene je gasilska ali vojaška maska. Njen sestavni del je tudi filter za zrak, zaščita za dihala. To je porok preživetja v razmerah strupene zapijenosti, maska, ki rešuje življenje.

Zadosten razlog za najvišjo premijo?

Ne, ker je pre malo dekorativna, saj mora maska tudi po tej plati vendarle tudi nekaj predstavljati?

Spet zadrega, kajti težko je odkriti kriterij, na osnovi katerega bi se lahko odločili za najboljše. Je to morda lahko najbolj estetska, najspretnjeje izdelana, najbolj šokantna, provokativna, šemasta, aktualna, označujoča človekove vrline ali slabosti, morda najdražja?

Najbolj lepa?

Kako opredeliti, določiti, kategorizirati, normirati lepoto maske, če vse do danes ni uspelo enoznačno definirati lepote same?

Kaj pa, če si obljubljeni lovoriko zasluži nekaj, kar obraza sploh ne zastira, pa kljub temu prikrija človekov resnični videz, torej sicer odkrit obraz, ki pa je hkrati maska in krinka resničnosti?

Da je težko nagrado podeliti vsem ljudem kozmetično sicer urejenih, a negibnih lic in src, nemogoče nagraditi vsa svetohlinstva, preračunljivo mimikrijo perversnosti in razuzdanosti; težko ustrezno polaskati grimasam oportunistov in videzom prilagodljivosti vseh sort in baž, ki maskirajo posameznike tako, da so čim bolj podobni svoji okolici in s tem z njo postoveteni, neopazni, všečni, neproblematični in zato toliko bolj sprejemljivi?

Na plan z odličji, priznanji, dobitki, nagradami; veliko je zaslužnih, a le malo bo izbranih!

Izvirno prav gotovo žlahtna tradicija pusta je v neomejeni časovni in pomenski raztegljivosti mnogovrstnega burkaštva žal zlorabljena do nerazpoznavnosti, nič več značilna samo za "predpust, ta čas presneti"; akterji vsakršnih celoletnih maskerad pa jo celo uporabljajo kot pretvezo, da gre pri tem za pomenljivo kulturno početje. Žanr, izročilo, tradicijo. Prav: potemtakem s pepelnico snemimo maske, šminko in druge vrste lišp z naših igralskih obrazov in si z zunanjim dekorativnim bliščem ne maskiramo pogosto zaskrbnjujoče duhovne revščine.

Ne podlegajmo ceneni nadomestkom (kulture), slepilom, ki jih opravivujemo z izgovori na takšno ali drugačno "dediščino", "narodne vrednote" ipd...

Oprostite, če me je spet zaneslo v moraliziranje, zanimiveje bi bilo še naprej kramljati o maskah in o nagradah za najboljše med njimi.

Pa bodimo prizanesljivi in ne trgajmo mask z obličji, ki bi nam tako utegnila postati celo tuja in nerazpoznavna. Privoščimo jim raje zadovoljstvo, ki jim ga prej ali slej mora prinesti kakšna zares pomenljiva nagrada.

Kajti najboljše maske morajo biti, kot se šika in kot veleva novodobni družbeni karneval, primerno nagrajene. Tudi v odsotnosti kriterijev in pravil: ni šment, da že kako.

Pust sam igra pri tem skoraj postransko, takorekoč zgolj simbolno vlogo in njegovemu burkaštvu je mogoče še najmanj očitati; prav tako tudi odličjem njegovim najvnetejšim častilcem.

Pa saj v bistvu sploh ne gre za pusta, ampak za značilnosti, razpredene po vsem koledarju naše sodobne "tranzicijske" - za nekatere - maskerade.

Žal.

»Kako pišemo kratice?«

Tako vprašanje mi je zadnjič postavila M. J., kamniška obrtnica, ki se pogosto obrača na Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša. Zanimajo jo zlasti slovenska pravopisna načela.

Pisavo in rabo kratic ureja zadnji Slovenski pravopis malo drugače kot tisti iz petdesetih let. Zato bomo v tem članku pregledali, kaj je na tem področju novega.

Kratice sodijo med krajšave. Sem uvrščamo še simbole, formule in okrajšave. Ta poimenovanja niso najbolj posrečena, saj so pre malo razločevalna, vendar za zdaj ni boljših. V tem prispevku bi si ogledali tvorbo, rabo in pisavo kratic, druge vrste krajšav pa drugič.

Kratice uporabljamo, da se izognemo izpisovanju navadno dolgih poimenovanj. S tem prihranimo prostor in čas. Pri rabi teh besed pa moramo paziti, da je besedilo kljub krajšanju razumljivo, se pravi sporočljivo. Manj znane kratice uvedemo tako, da na začetku besedila uporabimo neskrajšano ime, potem pa v oklepaju napišemo kratico, ki jih lahko do-

damo še pojasnilo dalje, npr.: Slovenska ljudska stranka (dalje: SLS) ali Slovenska tiskovna agencija (STA).

S kraticami lahko zapisujemo samo stalne besedne zveze, ki so lahko lastno- ali občnoimenske in so sestavljene iz najmanj dveh besed. Enobesednih poimenovanj ni mogoče zapisati s kratico. Kratice so torej okrajšana dvo- ali večbesedna lastna ali občna imena. Pravilno je takole krajšanje: RS (Republika Slovenija), ne pa R Slovenija. Za kratico se navadno vzamejo prve črke besed, ki sestavljajo ime: Tovarna avtomobilov Maribor = TAM, Slovenska akademija znanosti in umetnosti = SAZU, upravni odbor = UO, izvršilni odbor = IO, lahko pa tudi katera od naslednjih črk: Narodni magazin = NAMA, Tovarna avtomobilov Sežana = TOMOS.

Za kraticami ne pišemo pik. Pišemo jih z velikimi ali z malimi črkami, vendar po točno določenih pravilih. Pisavo teh besed določa izgovor. Če jih pri branju črkujemo, jih zapisujemo samo z velikimi črkami. Tiste, ki se berejo kot navadne

Za kulturo jezika

besede, zapisujemo na dva načina: samo z velikimi črkami ali kot navadne besede (z veliko začetnico, če so iz lastnih imen, z malo, če so iz občnih). Črkovalno se npr. berejo tele kratice: STA (es te a), CD (ce de), PTT (pe te te), zato se smejo pisati samo z velikimi črkami. (Morda boste ugovarjali: PTT se je vendar pisalo samo z malimi. Res je, vendar taka pisava ni skladna s pravopisom, je le zaradi grafičnega oblikovanja.) Kratice, ki jih preberemo kot navadne besede, npr.: MORIS, NATO, SOVA, UNICEF, TOMOS, AIDS itd., lahko pišemo, kot smo zapisali, ali kot običajne besede: Moris, Sova, Unicef, Tomos, aids (z malo začetnico, ker je iz občnega imena).

Kratice so navadno moškega spola in edinske, izjemoma so tudi množinske (ZDA) ali ženskega spola; nekatere pa so tudi dvo spolne. Spol določa rabo pridevnika in povevka, npr.: Unicef bo organizirala ali Unicef bo pripravil. Katere kratice so dvo spolne? Tiste, ki imajo v neskrajšani obliki nosilno besedo ženskega spola: SAZU je običajno mo-

škega spola, lahko pa je tudi ženski samostalni, kadar v zavesti pisca ali govorca prevlada nosilna beseda akademija, tako se lahko reče: naš SAZU ali naša SAZU (enako UNICEF, STA (Slovenska tiskovna agencija), ipd).

Kako kratice sklanjamo? Kot običajne besede, le zapis je nekoliko drugačen ali pa ne. Kraticam, zapisanim samo z velikimi črkami, dodajamo vezaj in maločrkne sklonske končnice: SSDS-a, UNICEF-a, STA-ja, LDS-a, SAZU-ja. Izjemne so samo kratice, ki imajo na koncu nepoudarjeni O ali A (NATO, SOVA), pri katerih se spremeni kar zadnji samoglasnik, torej NATA, SOVA. Kratice, ki se pišejo kot navadne besede, tudi sklanjamo običajno: Unicefa, SAZUJA, aidsa, Tomosa, Tama, Peka ipd.

To je na kratko skraj vse, kar je treba vedeti o tej vrsti besed. O drugih krajšavah pa drugič.

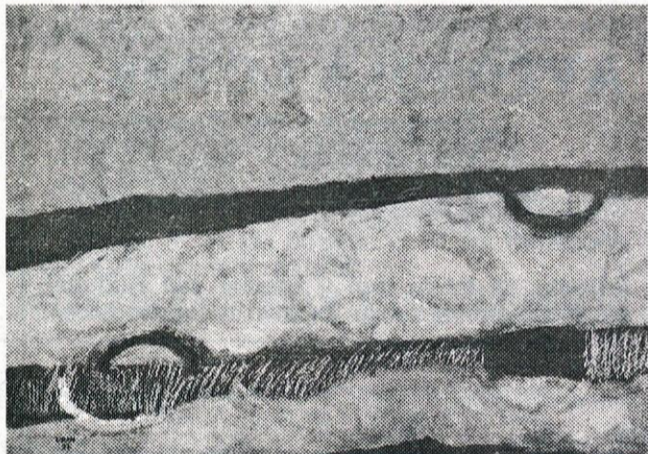
MARJETA HUMAR
Vprašanja in mnenja, ki se nanašajo na slovenski jezik, pošiljate na naslov kamniškega občana s pripisom: Za kulturo jezika.

Židanove židane barvne abstrakcije v Veroniki

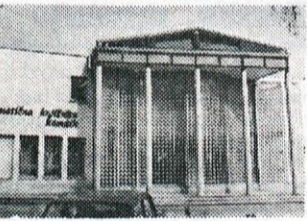
Ob razstavi Franca Židana v kamniški Veroniki leta 1992, ko se je slikar prvič predstavil širši javnosti, sem zapisal, da je njegovo slikarstvo pravo odkritje za ljubitelje slikarstva, saj gre za dokaj

samosvojo in samoniklo likovno ustvarjanje.

V zgodnji fazi svojega slikarskega ustvarjanja se je Franc Židan likovno odzival predvsem na bližnjo kamniško okolico. Tako je

Franc Židan: Spokojnost, 1994, 70x100 cm, akril na papirju

Matična knjižnica Kamnik Hana - knjiga o ženskah

statusa do njene biološke narave same. V spopadu s to "naravno danostjo", ki pogosto omejuje svobodo ženske osebnosti, so nakinje v knjigi prisiljene v male plehkosti in nedolžne preračunljivosti, če naj sploh ohranijo vsaj zunanji videz, ko se jim notranje življenje neusmiljeno sesipa. Verjetno se tudi bralec njenih zgodb zastavlja vprašanje, ki si ga je postavil tudi Ciril Zlobec v spremni besedi: "Ali ob tem lahko rečemo, da imamo opraviti s tipično žensko literaturo? Samo pogojno: ker jo je napisala ženska in ker je ženskam namenjena domala vsa njena pozornost. Vendar ni v teh zgodbah nobenega feminističnega naboja, ni socialnega, političnega ali kakega drugega revolta v imenu česar koli ženskega proti čemerkoli ženskemu."

Pisateljica je znala najti pravo ravnotežje in je vodila nit pripovedi tako prepričljivo, da nas knjiga z vsako novelo bolj pritegne, njena razčlemba ženske psihe in številnih konkretnih usod pa je tako slikovita, da podzavestno začnemo iskati modele okrog sebe ali odkrivati v ženskah, ki jih poznamo, prav takšne poteze, usode in navade, kot nam

nastalo lepo število kamniških in okoliških vedut, ki so tematsko in slogovno zaključene v celoto z jasno spoznavnim slikarskim rokopisom in svojevrstnim koloritom, z odmevi na slovenski ekspresionizem in slikarstvo nove stvarnosti. Vedno večje abstrahiranje sijeza v smislu barvnih in oblikotvornih poenostavitve je pripeljalo slikarja vse bližje abstrakciji oziroma "konkretnemu" slikarstvu z močno poudarjeno intenziteto barv, kjer so prevladovali značilni zeleni in modri toni.

Tudi najnovejše Židanovo slikarstvo bi lahko opredelili kot abstraktni ekspresionizem, ki pa vsebuje tudi pomenljive simbolične poudarke, pa tudi globlja likovna in estetska sporočila. Akrične podobe na večjih formatih sicer lahko še vedno asociirajo na nekakšne imaginarne pokrajine, ki pa postajajo vse bolj avtonomne barvne kompozicije z neštevilnimi drobnimi abstraktnimi elementi, ki se vrtinčijo, gnetejo in prerivajo v "sli-

karskem plesu drobnih /dobrih/ stvari". Moč Židanovega slikarstva je v barvni intenzivnosti, kjer barvne finese zapojejo v detajlih ob stikih dveh ali več primarnih barv: rdeče in črno, zeleno in vijolično z belim, srebrnkasti toni z močnimi modrinami: asociacije na organske pretvorbe, mikrokozmične pokrajine, krotovičenje slikarske protoplazme.

Izredno so zanimivi tudi največji akrili na papirju, ki so slikani na, za papir kot nosilec, neobičajno velikih formatih. Tudi tu gre za abstraktne barvne tvorbe, ki lahko oblikujejo magične pokrajine s kvadratnimi, trikotnimi ali okroglastimi liki: slednji so kot velika "očesa", kozmični pulzatorji, ali s pomenljivimi organskimi spleti in konstrukcijami. Enkrat so te Židanove slike bolj poetsko čuteče in optimistične, prav Mirojevske radožive, drugič zopet črnogledno temne, zasičene z barvnimi teminami. Vsekakor pa se to slikarstvo navezuje na povojne slovenske modernizme od pretresljive simbolike slikarstva Marija Preglja pa vse do sodobne abstraktne, barvne poetičnosti, denimo, Vide Slivnikar.

Slikar Franc Židan ustvarja svoja dela predvsem spontano, impulzivno, brez vneprejšnjih likovno-teoretskih opredelitev in ravno v tej neposrednosti je draž njegovega slikarstva.

DUŠAN LIPOVEC

Trenutki po odprtju razstave, ko slikar Franc Židan (na sliki skrajno desno) v krogu družine in prijateljev sprejema čestitke.

Z otvoritve razstave Franca Židana

Od 24. februarja do 8. marca je v razstavišču Veronika razstavljal slikar Franc Židan.

Ob otvoritvi razstavljenih del je avtorja in njegova dela predstavil akademski slikar in likovni kritik Dušan Lipovec. V spremljajočem programu, ki ga je povezoval Tone Ftičar, sta nastopila saksofonist Rok Spruk in pianist Primož Krt.

VERA M.

Propadanje naše kulturne dediščine

Sončnega februarskega dne smo se odpravili na izlet in v bližini Polzele in Dobrne slučajno obiskali tri nekoč znamenite gradove: grad Komendo v Polzeli, Gradčič (Schwarzenstein) pri Arnačah in Lemberg pri Dobrni.

Še najbolj ohranjen med njimi, Komenda v Polzeli, nudi v svoji notranjosti kaj klavrnega podoba. Vsakomur dostopni prostori, kjer je bila še do nedavno stalna razstava slik akademske slikarke Darinke Pavletič-Lorenčak, ličen gostinski lokal v pritličju in nogavičarska muzejska zbirka, so razdejani. Dokumentarne fotografije in ostanke eksponatov leže po tleh vsepovsod po gradu, v katerega je svojčas rad zahajal France Prešeren k svojemu stricu duhovniku Antonu Muhovcu, kot

piše na spominski plošči pred vvhodom v grad... Tudi grad Schwarzenstein, ki ima izredno slikovito lego na griču, je od daleč videti še vedno trden. Ko se približamo stavbi, ki je po pripovedovanju domačinke še nedolgo tega nudila zavetje okrog desetim družinam, vidimo, da je objekt pred razsulom in verjetno zapisan propadu... Podobno je s še bolj slikovitim, nekoč izredno mogočnim in arhitekturno enkratnim gradom Lembergom, ki je tudi tik pred popolnim razpadom. Nemški turist, ki je taval po podirajočem gradu, se je upravičeno zgražal nad našo brezbriznostjo, da ne rečem barbarstvom.

Tako torej vrednotimo našo kulturno in arhitekturno dediščino! Vsi trije gradovi, ki so imeli pred drugo svetovno

vojno še svoje zakonite lastnike, po vojni pa jih je oblast z najbolj nujnim vzdrževanjem ohranjala vsaj še do tedaj, dokler so bili v njih socialno ogroženi stanovci, so v naši novi državi obsojeni na propad. Vsi trije propadajoči gradovi so, kot mi je znano, v občinski lasti. Torej je treba nemarne in brezvestne »gospodarje« iskati v občinskih uradih matičnih občin. Ti trije žalostni primeri, žal, niso osamljeni, ampak so prej pravilo kot izjema v naši deželi. Narod, ki ne spoštuje, vrednoti in ohranja svoje kulturne dediščine, naj ne silii v Evropo, ker ji ni moralno in etično /in konec koncev tudi tržno gospodarsko/ dorasel in dozorel. Soldateska in bivši Jugoslaviji ruši kulturne spomenike, pri nas jih, pred našimi očmi, ruši zob časa. Storimo torej kaj, da ne bomo našim zanamcem ohranili le povojne betonske nestrove, arhitekturna skrupalca in asfaltne tranzitne polomije s konca tega stoletja.

Pa pogledimo še na našo lo-

kalno, kamniško raven. Pri tistih grajskih stavbah ali razvalinah, nad katerimi bdi občinska oblast (in zavod za spomeniško varstvo), je stanje še kar zadovoljivo. Mali grad je sicer zaklenjen (upajmo, da ne tudi zaklet) in stražni stolp še čaka na »odrešitelja«, vendar so spomeniki solidno vzdrževani. Na gradu Zaprice prav sedaj potekajo potrebne adaptacije. Razvaline Starega gradu so primerno očistili rastja. V času povojne oblasti so arhitekturno izničili le nekdanji Prašnikarjev dvorec v Mekinjah, v katerem ostankih so še vedno stanovanjci. Vzgodno je vzdrževan dvorec Zgornje Perovo (Tomšičeva graščina) ob obvoznici, pa tudi Spodnje Perovo (Janežičeva graščina) ob Kovinarski cesti in Trudzturm (Rautarjev gradič) na Žalah. Vsi trije so v privatni lasti. Rak rana je le Reboljeva graščina, nekdanji znameniti dvorec Zduša nad Mekinjami, ki ga je upodobil celo Valvasor v svoji Slavi vojvodine Kranjske in v Topografiji. Gra-

Takole je dvorec Zduša nad Mekinjami pred več kot tristo leti upodobil Valvasor v svoji Slavi vojvodine Kranjske. Takrat imenitna graščina, ki je bila po drugi svetovni vojni še naseljena in vzdrževana, je danes tik pred popolnim razsulom.

ščina je žal pred popolnim razsulom in se je po moji oceni niti ne da več rešiti. Dvorec je sicer v privatni lasti, vendar mislim, da bi morala že pred leti nekaj storiti tudi občina Kamnik in Regionalni zavod za spomeniško varstvo. Tudi lokacija dvorca je enkratna. Žalo-

stno je, da bomo tako na Kamniškem izgubili še en kvaliteten arhitekturni spomenik in neizkoriščeno turistično atrakcijo, graščino, o kateri je dokaj obširno in pohvalno pisal že Valvasor v davnem sedemnajstem stoletju.

DUŠAN LIPOVEC

Kristina Čebulj je preživela strahote Ravensbrücka

S Kristo sva se srečali v Ravensbrücku v začetku januarja 1944. Tam je bila že dve leti. Jaz vsa objokana, na robu obupa, ona pa polna vedrine in optimizma. Vprašala sem jo, kako zmora preživeti lakoto, mučenje in trpljenje, od kod ji kljub vsemu temu toliko vedrine. Dejala je: "Ohranja me misel na moje drage, na dom in na lepo Podgorje pri Kamniku." Povedala mi je nekaj nasvetov, kako preživeti in kljubovati zverem v preobleki SS paznic. Nekega dne sva stali pri oknu barake in gledali kolono onemoglih starčkov, mladih in otrok. Rekla mi je: "To so Židje, peljejo jih v plinsko celico, nato pa v krematorij." Štiri leta je bila dolga doba. Preživela je, želja se ji je izpolnila. Vrnila se je domov,

med svoje drage v Podgorje pri Kamniku. Preživeto trpljenje, mučenje in lakota, so ji načeli zdravje. Bolehala je več let. Bolezen pa je bila močnejša od nje, morala se ji je ukloniti in oditi.

Nekaj pa ji je prihranjeno. Razočaranje in bolečina, da danes nekateri želijo potepati in izničiti tisto, za kar smo trpele.

Slovenske interniranke koncentracijskega taborišča Ravensbrück vabi predsednik dežele Brandenburg na komemoracijsko slovesnost osvoboditve taborišča, ki bo od 21. do 24. aprila 1995.

Draga Krista, na tej slovesnosti te bomo pogrešale. Šopek rož naj prekrije tvoj grob v spomin na tisti srečni dan, ko smo bile osvobodene.

ROZKA LAVRINC

ELEKTRO SERVIS

Marjan Plemeniti
Vrhpolje 73, tel. 831-058

POPRAVILO

- pralnih strojev,
- električnih štedilnikov,
- bojlerjev,
- malih gospodinjstkih aparatov,
- napeljava in popravilo elektro inštalacij.

AVTOŠOLA LOTOS

Usnjarska 8 (v Utoku)
tel.: 831-928

Organiziramo brezplačna tečaja CPP s pričetkom 20. in 27. marca ob 17. in 19. uri.

Prijavite se lahko tudi v Srednji šoli Rudolfa Maistra Kamnik, pri g. Zajčevi (računovodstvo) od 8. do 14. ure.

Informacije po telefonu 831-928: ponedeljek, sredo, petek od 9. do 10. in od 14. do 17. ure.

Pokličite in se pozanimajte o naših ugodnostih!

Pisma, mnenja, odmevi – Pisma, mnenja, odmevi – Pisma, mnenja, odmevi – Pisma, mnenja, odmevi

Odkod težave s kamniškim bazenom?

9. februarja t. l. smo v Kamniškem občanu zbrali izčrpen članek »Zakaj v kamniškem bazenu voda tudi v zimskem času?« Plavalno društvo Kamnik v tem članku piše o pomanjkljivosti bazena in o naporih za njihovo sanacijo.

K temu prispevku bi rad napisal nekaj pojasnil, kdaj in kako so nastale te pomanjkljivosti. To zlasti zato, da bi naši mladi plavalci vedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah so gradili današnje kamniško bazensko školjko.

Kamniško kopališče je doživelo več temeljnih sprememb od bazena na tekoči Nevljici do postopnih predelav v zaprt bazen sedanje oblike. Za sedanji bazen morajo obstojati načrti in s tem datum gradnje.

Čeprav nisem športnik in nisem hodil na kamniško kopališče, dobro vem, kaj se je tam dogajalo. Ko so gradili sedanji bazen, so takratni športniki govorili, da potrebujejo kompresor za prepihanje filtra. Kje dobiti kompresor, je bil v tistih časih velik problem.

Takrat sem imel veliko opravkov v jeseniški železarni. S tem v zvezi sem veliko hodil tudi na Blejsko Dobravo. Tam je bilo v prostorih nekdanje tovarne elektrod velikansko skladišče materiala iz reparacij. Večinoma material iz demontiranih nemških metalurških obratov.

Nepregledna množica motorjev in tudi najrazličnejših kompresorjev. Vse to je bilo na razpolago brezplačno. Naj mimogrede omenim, da je iz tega materiala jeseniški inženir Vincenc Čizman zgradil v svojem domačem kraju prvo umetno drsališče v Jugoslaviji. Kamniškemu plavalcem sem rekel, da jim bom preskrbel kompresor in motor. Potreboval pa sem podatke za tlak in količino zraka in dopusten razpon pri teh podatkih.

Skupaj smo šli v Ljubljano k projektantu. Imen se ne spominjam več. Razočaral nas je, ker nam ni znal posredovati nobenih podatkov. To nepoznavanje me je izredno presenetilo. Vedeti je treba, da smo imeli v Sloveniji takrat z gradnjo bazenov že velike izkušnje.

Spomniti se je treba na Bloudkovo Ilirijo v Ljubljani in danes žal zapuščenno kopališče v Radovljici, ki ga je zgradil arhitekt Ivan Vurnik. Ko berem o sedanjih težavah s kamniškim bazenom, vidim, da projektant tudi ni bil strokovnjak za vprašanje drežaje in dilatacij.

Za sanacijo se je plavalni klub obrnil na Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij (ZRMK). Izredno spoštujem ta zavod in resnost njegovega dela. Ker bo sama sanacija draga, pa vendarle priporočam, da Plavalno društvo zahteva garancijo za uspešnost sanacije. Delo za projektantsko mizo je vedno cenejše, kasnejše spremembe pa pokažejo drugačno skrb. Ko sem bil pred leti v Kamniku član sveta za šolstvo, smo imeli veliko težav, ker so na naših novih šolah puščale strehe. Te težave so bile še posebno zapletene pozimi zaradi snega in ledu. Zlasti nam je bila kri šola Frana Albrehta. Toda ko smo pri sanacijskih projektih zahtevali garancijo za uspešnost sanacije, se je projektant ustrašil in odgovoril, da ne more garantirati, ker takih reči še ni delal.

Veseli sem tradicije in uspehov kamniških plavalcev, zato jim želim veliko uspehov tudi v prihodnosti.

DR. ALBERT ČEBULJ

Še o kamničanu

V Kamniškem občanu, št. 4, smo prebrali članek "Kamničanu pa diši le smetana". Je že res, kar pravi, ta članek o konkurenčnosti in o avtobusnih progah, ki so nerentabilne. Da so nočne vožnje za ljudi, ki delajo v nočnih urah, potrebne, tudi drži. Tudi to razumemo, da je postalo podjetje "Kampus" privatno, torej se mora obnašati tržno in če so avtobusi skoraj prazni, Kampus izgublja dohodek in mora to pokriti z višjimi cenami vozniških kart.

Kamničan pa je prebivalstvu nujno potreben in ga potniki vse bolj in bolj uporabljajo, posebno delavci, uslužbenci, šolarji in študentje, ki se dnevno vozijo v obe smeri na relaciji Ljubljana-Kamnik. Vsa čast upravi slovenskih železnic in občinama Kamnik ter

Domžale, da so uvedli promet tudi ob sobotah in nedeljah. Ni pa prav, da so na ljubljanski postaji potisnili kamničana na 8. ali 6. peron.

Starejši potniki, ki imajo isto pravico do vožnje z vlakom, morajo na ljubljanskem kolodvoru pešati vsaj 6 do 10 minut, da pridejo do izhoda postaje. Vsi potniki se strinjajo, da naj uprava železnice vrne kamničana na tir "C", kamor je vrsto let vozil.

Vemo, da ima uprava ljubljanske postaje veliko izgovorov, da "C" tira ne more več uporabljati edini lokalni vlak, ki prihaja na ljubljansko postajo. Če je volja in če bi upoštevali želje starih ljudi in vseh potnikov kamniškega vlaka, verjamemo, da bi se našla rešitev. Na "C" tir vozi vlak iz Pule, ki ima zelo malo potnikov, zato je lahko zapeljal na kakšen drug tir. Opazujemo pa, da vozijo po tiru "C" tovorni vlaki iz smeri Zalog in Postojne.

Mogoče bi se našla rešitev s postavitvijo novih kretic proti tiriom blizu postaje /glavne zgradbe/. Vemo, da nismo kompetentni, za predlaganje rešitev, pa vendar je to prošnja potnikov, da bi uredili dovoz kamničana bliže glavni postaji. Hvala upravi slovenskih železnic, da smo dobili spet redne vožnje znamenitega lokalnega vlaka, ki pripelje vsak dan na stotine potnikov v naše glavno mesto in prestolnico Slovenije. Upajmo, da bodo naše želje uresničene!

DR. SADNIKAR

(Razmišljanje ob tragični smrti petletnega Arnesa Ferhatovića) Človek je zver s čustvi

Po sredinem opisu tragične smrti petletnega Arnesa sem le prizadeto obnemel ob nezaslišani fizični in duševni krutosti, ki jo je zmožen človek. Sprašujem se, ali je dejanje, ki sta ga takoimenovana roditelja povsem zavestno storila petletnemu dečku, sploh opravičljivo kaznovati po kazenskem zakoniku Republike Slovenije. 135. člen namreč govori o povzročeni hudih poškodbah in smrti ter o posledični zaporni kazni od

eneha do desetih let, 201. člen pa o zanemarjanju in surovem ravnanju, ki se kaznujeta s kaznjivo do treh let zapora. V isti koš torej tlačimo voznika motornega vozila, ki zaradi vinjenosti ali malomarne vožnje nekoga usmrti, in brezvestna morilca. Žal mi je, ampak umor otroka, ki bi se komaj moral pričeti veseliti življenja, pa očitno sploh ni vedel, kaj beseda veselje pomeni, v meni vzbuja le popolno ogorčenje in odkrito željo po izvršitvi reke – zob za zob, glavo za glavo!

Morda bi se moral zamisliti tudi državni parlament in Kazenski zakonik vzeti pod drobnogled. Številni poslanci pogosto delajo iz muhe slona in s predlogi ter pripombami častijo svojo pomembnost. Naj kdo stori nasprotno, da ob prihodnjem podobnem zločinu zločinca ne bosta po zaslišanju spet odkorakala domov, morda še snujoč nove načrte, kako prizadeti naslednjega – še nerojenega otroka.

Smo torej res humana družba, za katero se radi razglamo tudi po evropskih ustanovah? Dvomim, saj ne znamo zaščititi otroka, dokler nam na telesu ne ponudi dokazov, ki pa morajo biti res zelo očitni; vsaj krvavitev v pljučih, pretrgana ledvica in možganske poškodbe. Samozarasel zlom roke namreč navadno ni dovolj.

Vsaj za socialne ustanove in policijo ne! Na varuha človekovih pravic pa tako ne gre računati. Pomembno je, da ga imamo in da sledimo evropskim pobudam. Je torej nekakšen drugi angel varuh, od katerega pa mali Arnes ni imel nič.

In še to. Smo narod opravičljivec, zavidljivavec in strahopetec. Če sosed kupi nov avto, to že naslednji dan ve vsa vas, pa čeprav ta še neregistriran stoji v garaži. Ko pa koga pretepa, s palico ubijajo življenje v njem tega nihče ne opazi. Če pa že, se morda za trenutek zgrozimo, umakemo pogled in čez nekaj minut že povsem neprizadeti tožimo o svojih težavah, pripovedujemo smešnice ali pa se šalimo na račun drugih.

Zato lahko rečem le – sram nas bodi. Besede opravičila bi namreč zvenele posmehljivo.

MATIC ROMŠAK

Tovarištvo

V tem času večkrat slišimo razne opazke ali celo zasmehovanja ob besedah tovariš, tovarišica, tovarištvo. Zdaj, ko obhajamo petdeseto obletnico osvoboditve izpod fašizma, bi tudi jaz rada povedala svoje mnenje.

Mislim, da bi se morali bolj poglobljeno, razumevali in brez zlih namenov pogovarjati o predvojnih, medvojnih in povojnih razmerah. O besedi tovarištvo bi govorila samo od tam, do kamor seže moj spomin. O pomenu te

besede sem najprej slišala, od svojega očeta. Pripovedoval je o prvi svetovni vojni in razmerah po njej. Razkrival mi je dobro in zlo o ljudeh, ki so in niso bili tovariški.

V času druge svetovne vojne pa sem sama doživljala odnose med ljudmi in spoznavala, kaj pomeni biti tovariški, iskren in solidaren.

Biti tovariški, zvest in solidaren v času vojne ni bilo lahko in enostavno. To je pomenilo odpor proti osvajalcem naše domovine, tvegati ilegalno dejavnost v korist skupnosti, biti zvest organizaciji, reševati ranjene za ceno lastnega življenja, boriti se ne zase, temveč za lepšo bodočnost domovine in bodočih rodov.

Tudi leta po vojni niso bila lahka. Revni, slabo hranjeni, slabo oblečeni smo se prebijali, kakor so nam narekemale razmere. Še vedno pa sta nas boderila tovarištvo in solidarnost.

Ko sem poučevala v šoli, nisem nikoli ugotavljala, kakšna je ideološka usmerjenost učenčeve družine. Bili so mi enaki, nekateri potrebni več, drugi manj pomoči. Grobosti vojne so s tovariškimi odnosi počasi izginjale. Učenci so (upam, da v vseh šolah) dobivali

občutek, da so enakovredni, da med njimi ne delamo razlik.

Prav zaradi teh in še mnogih drugih dejstev me vznemirjajo današnje opazke o pomenu besede tovariš, češ da je manjvredna in celo smešna.

Po mojem mnenju in upam, da se z menoj mnogi tudi strinjajo, je tovarištvo nekaj več, nekaj, kar si moraš prislužiti z odnosi do soljudi. Moraš biti pošten, iskren, zvest in solidaren.

Na nedavnem literarnem večeru v Kamniku ni bilo tistega, kar sem z veseljem in upanjem pričakovala. Ni bila poudarjena skrb za napredek kulture v našem kraju, ni bilo govora o smernicah in delu za naprej, čeprav so nam predavali nekateri vrhunski kulturniki (Šeligo, Grafenauer, A. Novak). Bilo pa je nekaj samohvale in prikrite volilne propagande.

Skrbeti bi nas moralo, kakšna bo naša prihodnost, četudi med kulturniki ne bo več tovarištva, iskrenosti in požrtvovalnosti, če bodo v bodoče naši otroci ločeni na bolj in manj vredne in če bodo nad vzgojnimi prevladovala materialne dobrine.

E. PODBEVŠEK

Prisluhni klicu v sili

*Če je rešitev jok,
izjoči skrito bolečino!
Če je rešitev krik,
naj krik odmeva do neba!
Če je rešitev vino,
izprazni čaše vse do dna!
Če je rešitev smrt,
umri, saj v smrti vse je dobro,
vse je mimo!
Tako v obupu ti šepete
skrita, temna misel.*

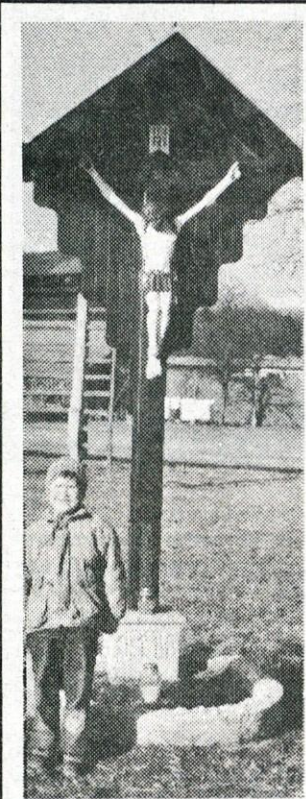
*Pa vendarle počakaj hip,
le kratek hip
predaj se klicu v sili:
rešitev je
beseda blaga, dobra,
mila,
prisluhni ji in sprejmi jo,
saj mnogim je življenja
že rešila.*

ELKA

SOS TELEFON

za ženske in otroke - žrtve nasilja

Telefon:
061/97-82
061/441-993
vsak dan od 18.-23. ure

Zrno duhovnosti za postni čas

*Ob poti velik križ stoji,
na lesu Kristus, glej, visi;
po srcu in po duši svet
kot krut razbojnik je razpet.*

*Žar sonca Ga kot ogenj žge,
se mraz strupen v kosti zažre,
osamljen dneve in noči
Odrešenik za nas trpi.*

Vojan T. Arhar

Na sliki je obnovljen Korenov križ v Podgorju. Ko je stal še v križišču, je bil stalna tarča prometnih nesreč.

V jeseni prejšnjega leta je bil obnovljen križ postavljen na primernejšo lokacijo proč od prometnic.

D. BEZEK

Zveza kulturnih organizacij Kamnik Vabimo vas...

Petek, 10. marca, ob 19. uri

Razstavišče Veronika, Kamnik
ODPRTE RAZSTAVE: VINKO ŽELEZNIKAR - SLIKE, GRAFIKE
Avtorja in njegova dela bo predstavil likovni kritik Franc Zalar, v programu pa bo nastopila kitaristka Alenka Okorn. Razstava bo odprta do 22. marca vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, ob nedeljah samo dopoldne.

Sobota, 11. marca, ob 19.30

Srednja šola Rudolfa Maistra, Kamnik
SOZVOČJA: SKUPNI KONCERT MePZ CANTEMUS IN KOMORNEGA MOŠKEGA ZBORA LEK
Dirigenta: Janja Dragan
Milivoj Šurbek
Vstop prost!

Nedelja, 12. marca, ob 19. uri

Razstavišče Veronika, Kamnik
Matija Vastl: JOHANOVA POTEŠITEV
Zgodba o človeku, ki išče sam sebe.
Gostuje gledališka skupina AVGIJEV HLEV, Škofja Loka.
Vstopnina 300 SIT.

Petek, 17. marca, ob 19. uri

Razstavišče Veronika, Kamnik
Prva javna predstavitev knjige
Bojan POLLAK: NARAVNE ZNAMENITOSTI KAMNIŠKO-SAVINJSKIH ALP NA KAMNIŠKEM OBMOČJU
Izid knjige bo avtor pospremil s projekcijo diapozitivov.
Vstop prost!

Sobota, 18. marca, ob 20. uri

Razstavišče Veronika, Kamnik
DUO PUERTO RICO
Koncert iz cikla kantavtorskih večerov STRUNA IN GLAS
Vstopnina 500 SIT
Soorganizacija: Harlekin, d.o.o., Kamnik

Petek, 24. marca, ob 19. uri

Razstavišče Veronika, Kamnik
ODPRTE RAZSTAVE: LIKOVNA DELA DIJAKOV SREDNJE ŠOLE R. MAISTRA, KAMNIK
Razstava bo odprta do 5. aprila 1995, vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, ob nedeljah samo dopoldne.
Vstop prost!

Sobota, 25. marca, ob 19. uri

Frančiškanska cerkev, Kamnik
Koncert iz cikla MUSICA AETERNA:
Volodja BALŽALORSKY, violina
Igor SAJE, kitara
Cveto KOBAL, flavta
Vstop s prostovoljnimi prispevki.

VLJUDNO VABLJENI!

**PEUGEOT
RODEX®**

**Servis - prodaja
Rova 3/a, Radomlje**

tel. prodaja: 727-798
servis: 727-010
fax: 727-319

Poleg osebnih vozil prodajamo tudi kombije Peugeot BOXER in kombinirana vozila PEUGEOT 806.

**V prodaji že nov model
PEUGEOT 306 - PODALJŠANA LIMUZINA.**

Hrestač

V ponedeljek, 23. 1. 1995, smo se ob pol dveh s šolo odpravili v operno hišo v Ljubljano. Ogledat smo si šli baletno predstavo Hrestač.

Operna hiša je že na zunaj zelo lepa, ko pa smo prišli noter, je bilo prečudovito. Ima okrog 25 lož in parter. Jaz sem sedela čisto v prvi loži zraven odra, tako da sem spodaj lahko opazovala še orkester. Ko je orkester odigral uverturo, so se dvignile zaves in ugasnile luči. Balet se je pričel. Na odru je bila zelo lepa scena. Prikazane so bile hiše in kako je padal sneg. Prišle so baletke v kostumih.

Orkester je prečudovito igral muziko Petra I. Čajkovskega. Zgodba se je odvijala in že so končali prvo dejanje. Bil je odmor. Lahko smo si kupili bonbone in čokolado. Prišli smo nazaj v ložo. Ko pa se je drugo dejanje ravno pričelo, je moja sošolka Barbara padla s stola. Še dobro, da smo ravno takrat ploskali in se je ni preveč slišalo.

Konec je bilo tudi drugega dejanja. Z veliko navdušenja, pa tudi malo smeha smo se odpravili nazaj domov. Baletna predstava mi je bila zelo všeč. Upam da bom šla še kdaj v operno hišo.

NINA OSEMAR, 5. B
OŠ. FRANA ALBREHTA

kočna

PE ELEKTRO - ŠPORT
Fužine 5, tel. 831-436

VSAK ČAS BO TU POMLAD!

Za vas, spoštovani kupci, smo pripravili

AKCIJSKO PRODAJO VSEH VRST KOLES od 13. 3. do 31. 3.

15. in 30. 3. vam bo v naši prodajalni na voljo tudi serviser koles.

UGODNE CENE!

GORSKO KOLO - 18 prestav, z opremo shimano, **samo 31.930 SIT** in še s popustom ob gotovinskem plačilu.

PREPRIČAJTE SE SAMI O UGODNOSTI NAŠE PONUDBE.

PE SALON POHIŠTVA
Kranjska cesta 1/b, tel.: 816-296

SUPER ugoden KREDIT za nakup pohištva: na 18 mesecev samo 18% obresti samo 5% polog ob nakupu

Pogoji veljajo v mesecu MARCHU!

Ne zamudite izredne priložnosti!

SLEDITE MARKACIJI -

OBIŠČITE KOČNO!

Nekaj znamenitosti Kamniških Alp - XXVIII

Pasja glava

Posebna oblika skalne gmote v severozahodnem pobočju Kalške gore (2058 m), ki se s Kokrškega sedla vidi v obliki pasje glave, nmv približno 1800 m.

Tudi v tem delu Kamniških Alp se mešata med seboj dve kamnini: na raztapljanje vode odpornejši dolomit in mehkejši apnenec. Zato običajno tam, kjer so posamezni sloji iz ene, drugi sloji ali pa deli

slojev iz druge kamnine, na zemeljski površini prihaja do različno hitrega odnašanja materiala. Posledica tega so različne oblike preostale kamnine.

Tudi tako dogajanje je povzročilo nastanek skalne

gmote na severozahodnem pobočju Kalške gore. Močnejše preperevanje in odnašanje nižjih plasti je izoblikovalo posebno obliko, v kateri lahko, v malo domišljije, vidimo nekažno glavo, ki je še najbolj podobna pasji. Zato se ta skalni čok tudi tako imenuje.

Nahaja se na SV pobočju Kalške gore, približno 700 m zahodno-jugozahodno od Kokrškega sedla, od koder je prav lepo vidna. Lepo jo lahko tudi vidimo iz doline Kokre, z glavne ceste, ki vodi z Jezerškega v Kranj. Z ovinka ceste, ko se odpre pogled po stranski dolini proti Kokrskemu sedlu, lahko na desni strani malo pod Cojzovo kočjo vidimo značilno obliko pasje glave.

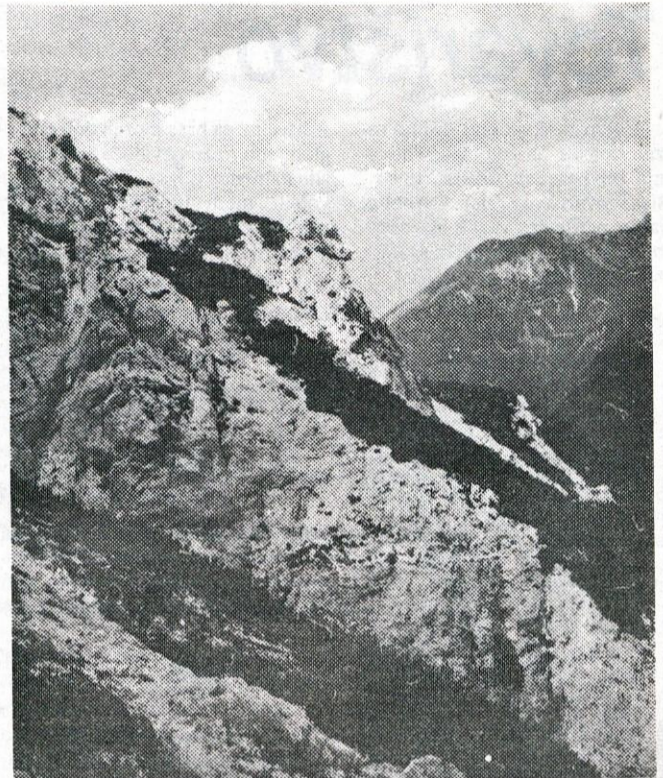
Slabih 100 metrov od nje proti jugu je tudi studenček, kjer je zajetje vode za Cojzovo kočjo na Kokrskem sedlu.

In ko smo že na Kokrskem sedlu, si lahko mimo grede ogledamo še eno posebnost. To je naravni mostič, dolg dober meter in pol in širok manj kot pol metra. Odprtina pod lokom je manjša od kvadratnega metra. Mostič je tik nad potjo, ki s sedla vodi na Grintovec ali Skuto, približno 50 metrov od kočje, nad drugim ovinkom poti, ko ta zavije levo na poličko in okoli roba.

DOSTOP: S Kokrškega sedla po neoznačeni in splošno slabo vidni zgornji lovski poti (spodnja lovski pot sicer vodi naravnost na »vrat«, vendar je opuščena in jo je ponekod odneslo). Ko pot privede na greben nad Pasjo glavo, po njej še toliko časa, da je možen prehod skozi rušje na »vrat«, od kočje 15 do 20 minut.

Za varen vzpon na samo glavo je že potrebna plezalska oprema za lažje plezanje v kamnini, ki je zelo krušljiva. Zato ga brez spremstva ustreznega vodnika (C, GV) in primerne opreme ne priporočamo.

BOJAN POLLAK

Pasja glava s spodnje lovski poti.

Pred planinsko kočjo na Krimu.

Krim pod snežno odejo

Z dvema polnima avtobusoma planincev iz kamniške občine smo se odpeljali na planinsko turo. Tokrat je bil na programu obisk Krima, 1107 m visoke gore na obrobju ljubljanskega barja. Pristop do tega vrha je mogoč z Iške strani, Rakitne in tudi od drugega. Veliko številno prijaviteljnih potrjuje izreden interes. To goro je do sedaj obiskalo le malo planincev. Planinsko društvo se je prav zaradi tega odločilo to turo uvrstiti v svoj program. Krim sodi tudi v transverzalo slovenske planinske poti. Prej obisk tega vrha zaradi stratiškega pomena ni bil mogoč, v zadnjih letih pa je spet dovoljen.

V soboto pred našim pohodom, t. j. 18. 2., je močno deževalo, v višjih legah pa snežilo. Ne glede na vreme smo se odpravili na pot skoraj vsi prijavitelji. V gosti megli v nedeljo zjutraj, 19. 2., smo se peljali mimo Ljubljane na Brezovico vse do Podpeči, od tu dalje pa do vasice Kamnik pod Krimom. Tu se je začela cesta strmo dvigati in kmalu smo bili nad meglo. Odprl se nam je razgled na čudovito in kristalno čisto okolico, hkrati pa smo že bili tudi na snegu. Peljali smo se vse do Rakitne, vasice na višini 800 m, kjer je tudi znano otroško zdravilišče. Snega je bilo kar precej. Napotili smo se navzgor proti cilju. Strmo pot proti Zupanovemu vrhu, 999 m visoko, smo hitro premagali in

nato po kar lepi gozdni poti hodili proti Krimu. Po dveh urah zložne hoje smo že bili na cilju. V planinski koči smo se okrepčali, nato pa uživali ob čudovitem razgledu. Človek skoraj ne more verjeti, da je od tu mogoče opazovati in videti toliko krasot. Kot na dlani se pokažejo Kamniško-Savinjske Alpe, nekoliko bolj levo in v daljavi kraljujejo Julijci, viden je Snežnik in Zasavsko hribovje, ljubljanska kotlina pa se je kopala v megli. Lepo sončno vreme je bilo nagrada za prehojeno pot. Snega je bilo kar dobrih 25 do 30 cm, vendar pa to pohodnikov ni oviralo. Veselo razigrani smo se na Krimu predali zimski opojnosti, se kepali, marsikdo je bil deležen hladnega snega za vratom, še najbolj pa tisti, ki so jih kolegi planinci potunkali v sneg.

Pohod bo ostal vsem v prijetnem spominu, ker so Krim prvič obiskali, pa tudi zaradi enkratnega vremena in zimsko idilične hoje.

Organizacija pohoda je bila dobra. Jože, ki je pohod vodil, je skupaj s svojimi pomočniki nalogo dobro opravil v zadovoljstvo vseh, tudi najmlajše 8-letne Manje in nastarejšega udeleženca 80-letnega Naceta.

V Kamnik smo se vrnili veselo razpoloženi, čeprav rahlo utrujeni, a zadovoljni zaradi prijetnih doživetij in lepih vtisov.

STANE SIMŠIČ

Kamniški planinci vabijo na občni zbor

Upravni odbor planinskega društva Kamnik pripravlja redni letni občni zbor v petek, 31. marca 1995, ob 18. uri, v prostorih Razstavišča nad kavarno v Kamniku.

Na občni zbor vabijo vse planince, ki jim je mar planinsko življenje, ki se redno udeležujejo planinskih akcij, in vse, ki kakor koli poma-

gajo pri krepitvi planinstva.

Občni zbor bo priložnost, da bodo planinci in drugi ljubitelji gora ocenili dosedanje delo in se dogovorili za naloge v naslednjem letu 1995.

Organizatorji upravičeno pričakujejo številno udeležbo in sodelovanje v razpravi. Na začetku občnega zbora bo lep kulturni program.

GRS Kamnik skozi čas

Takrat pred davnimi leti, ko so v goratem svetu, tudi na kamniškem, živeli naši predniki, pastirji, drvarji in lovci, so v nesreči pomagali le drug drugemu in sami sebi. Njihovim nesrečam bi lahko preprosto rekli nezgode pri vsakodnevnih opravilih, saj v gore niso hodili zaradi turističnega navdiha, pač pa zaradi življenjske nuje. Znano je, da so pasli ovce visoko po južni strani Kamniških Alp: od Planjave do Trate in Jurjevca tja do Kalc. Sledi pastirskih zavetišč in legarji ovc so še danes vidni. Kosili so travo po gorskih tratih in seno nosili, »snarili«, kot so sami rekli, v dolino. Kdove, koliko zgodb teh ljudi skriva gorski svet, ki je danes ostal najlepši tam, kamor človek še ni stopil. Vzroki nekdanjih nezgod v gorah so bili različni. V Zborniku PD Kamnik iz leta 1993 je gorski reševalec dr. France Malešič kronološko zapisal vse znane podatke o gorskih nesrečah v Kamniških Alpah, od leta 1821 pa do današnjih dni.

Sam sem med gorske reševalce prišel 1957. leta. Še danes se dobro spominjam mnogih podrobnosti iz dogodkov, ki so me tako močno združili z gorsko reševalno službo. Bil sem ponosen nase in na može okrog sebe. Prvič sem se z gorskimi reševalci srečal kot mladenič leta 1948 na Konju. V njih sem videl junake in spoštovanja vredne može, njihovo garaško in človekoljubno delo pa sem občudoval avgusta 1957.

leta, ko so reševali umrle, ki jih je ubila strela z vrha Skute po Jurjevcu v Kamniško Bistrico. S ponosom sem hodil mednje in srečen sem bil, ko so me vzeli s seboj v reševalno akcijo ali mi zaupali kakršnokoli delo.

Sedemindeset let je minilo od takrat in prehodil sem zelo veliko reševalskih poti. Spomini zbledijo, ostanejo pa vseeno. Še s kolesi smo se vozili do Kamniške Bistrice in vedno vse, kar smo rabili za reševanje, nosili na hrbtnih, v dolino pa še ponesrečenca. Ni nas bilo veliko, zato je bil tudi čas reševanja neprimerno daljši. Telefonskih in drugih zvez ni bilo. Reševalci smo se za reševalno akcijo med seboj obveščali osebno. Zbirali smo se v dveh do treh urah, danes to trajaja največ eno uro.

Z Velike in Male planine smo reševali še z »golcarskimi sanmi«. To je bila zanimiva folklorna reševanja v idiličnih zimah. Reševalnih akcij je bilo manj, ponesrečenci pa so bili planinci ali alpinisti. Danes rešujemo planince in alpiniste, turiste in smučarje z žičnic, zmajarje in padalce z gora in dreves, kajakaše iz Predasla, pijance in narkomane, opečene in podhlajene, zastrupljene in opečane, svede in prepotentne, ki izživajo nesrečo, izgubljen, ki ne vedo, kje so in kod hodijo. Iščemo sledi pogrešanih, ki so odšli neznanu kdaj in neznanu kam. Kje so, vedo menda samo jasnovidci. Mi to nismo, smo le

izkušeni stezosledci.

Ljudje nam zaupajo, zato nas zelo radi in včasih kar prehitro pokličejo, če se kdo ni pravočasno vrnil domov. Velika planina je arena posebnih razsežnosti in neplaninskih nesreč. Kolikokrat smo že šli tja gor vprašat, koliko je ura, ponoči, tudi v snežnem metezu in peš. Nekoč bo moral priti čas, ko bo nekdo svojo nespodobno potegavščino plačal.

Radi pomagamo ponesrečenim, imamo pa svoje dostojanstvo, ki je vredno več, kakor ga cenijo nekatere pijane družine v kočah na Veliki in Mali planini, ki nas kličejo sredi noči, pa ne vedo čisto dobro zakaj. Tudi letos nam niso prizanesli.

Imamo svoje inštruktorje, ki skrbijo za strokovno znanje reševalcev, tri zdravnike, ki skrbijo za znanje iz prve pomoči, strokovnjaka za zveze, ker smo vsi reševalci opremljeni z brezžičnimi radio zvezami, ki nam omogočajo hitro obveščanje tudi na večje razdalje.

Gorska reševalna služba Kamnik je za minulo delo prejela državna odlikovanja in druga priznanja, za zasluge prizadevnih in delovnih reševalcev vseh generacij.

Nekdaj so gorski reševalci le reševali ponesrečene, danes pa je poleg tega njihova osnovna dolžnost tudi preventivno delo. Vključeni smo v vsa področja planinskega dela in izobraževanja s pripravljenjem, da je naše delo kori-

stno zato, da bi bilo manj nesreč.

Trinajstkrat smo 1994. leta odšli in reševalne akcije. V njih je sodelovalo 118 reševalcev in opravilo skupaj 1036 reševalnih ur.

So ljudje, ki mislijo, da smo gorski reševalci plačani za svoje delo. Pozorno preberite. Za 13 reševalnih akcij smo prejeli nadomestilo, to so bile dnevnice v znesku 166.800 SIT. Vsak reševalec, udeležen v akciji, je prejel torej 1.400 SIT, ali drugače povedano, naše reševalno delo je »drago« ali »vredno« 160 SIT na uro. Tako poceni smo, da takšno nadomestilo ni vredno niti imena BREZPLAČNO DELO. To je resnica in kdor misli drugače, nam dela veliko krivico.

Sredstva, ki jih zbiramo s prošnjami, so namenjena za našo osebno in reševalno opremo, vzdrževanje in nakup brezžičnih radio zvez, za plačilo stroškov terenskega vozila in druge nujne stroške.

Zaradi denarja še nikogar nismo in tudi ne bomo pustili v hribih. Takšni smo. Bomo pa hvaležni vsem, ki nam lahko pomagajo, za vsakršno pomoč. Pričakujemo vašo naklonjenost.

Gorska reševalna služba Kamnik je imela 23. februarja 1995. leta svoj redni letni občni zbor, na katerem je bil za novega načelnika izvoljen dolgoletni član GRS in nosilec častnega zlatega znaka za 25-letno delo v GRS, gospod JANEZ PODJED. Iskrene čestitke in uspešno delo.

GRS Kamnik
CENE GRILJČ

Ko brez miru okrog divjam,
prijetli vprašajo me KAM?!

k JELOVICI, kjer dobite še po
LANSKIH CENAH njen program.

**OKNA
POLKNA
VRATA
HIŠE**

40 JELOVICA
lesna industrija ŠKOFJA LOKA, tel.:064/6130, fax:064/634-261

- popust za takojšnje plačilo
- obročno odplačevanje
- organiziran servis in montaža
- garancijski rok 2 leti
- brezplačni prevoz za nakup nad 100.000 SIT za stavbno pohištvo in montažne stene

Škofja Loka, tel.:064/61-30, fax:632-761, Kranj, tel.:064/211-232
Ljubljana, tel./fax:061/185-15-00, TAJLES Trzin, tel.:061/712-343
METALKA Kamnik, tel.:061/813-326

75 let kamniškega nogometa (4)

Od sekcije do selekcije

Nogometna zveza je NK Kamnik uvrstila v sistem tekmovalnega 2. ljubljanske nogometne lige, kar je pomenilo najnižji kvaliteten razred. Ta odločitev je vzela igralcem in odbornikom veliko mero potrebne ambicioznosti. Tekmovalni uspehi so bili sila redki, posamični dobri rezultati (zmaga nad Odredom 3:1, strelci: Milan Terpin, Vladimir Klemenčič, Roman Nerima; maj, 1946) niso mogli prikriti sledov velike krize. Malodušje je bilo tem večje; ker so okoliški klubi, na čelu z večnim rivalom Virtusom, dosegali zavidljiv nivo klubske organiziranosti in tekmovalne kvalitete. Morda bi lahko našli vzrok za nezavidljivo stanje tudi v dejstvu, da je bil v Kamniku nogomet od leta 1947 dalje organiziran kot nogometna sekcija Sindikalnega športnega društva Kamnik. Nesoglasja glede takega statusa so opisana v vseh letnih poročilih načelnikov nogometne sekcije in šele 12. oktobra 1958 je takratnemu načelniku oz. kasneje predsedniku kluba uspelo spremeniti status kluba. S tem je klub dobil prepotrebno samostojnost, najbrž pa ni naključje, da mu je prav v tej tekmovalni sezoni uspela uvrstitve v višji tekmovalni razred.

Ker uspehi v katerikoli dejavnosti ne pridejo sami od sebe, je potrebno tudi v tem primeru poiskati vzrok zanje. Ob pregledovanju brezkončnih spisov tedanjih igralcev od pionirske do članske vrste se oko ustavi na seznamu pionirjev, sestavljenem 27. 7. 1951. Poletje je nedvomni vir energije kamniških nogometašev in morda sta takrat to vedela tudi vodji sekcije Albin Potokar in Rudi Ajdovec, saj sta vrstni red najmlajših igralcev pričela z Janezom Bogatajem, zaključila z Mirkom Vavpetičem, vmes pa zvrstila številne igralce, ki so še dolgo zatem uspešno igrali v belo-modrem dresu. Načrtovitost in strokovnost sta se obrestovali šele čez nekaj let, ko so igralci pridobili potrebne izkušnje, toda temelji ekipe so bili postavljeni že pred tem. Nujnost tekmovalja pa je zahtevala, da je bila skrb odbornikov še vedno usmerjena k problemom članske ekipe, saj je takrat edino ta klubu zagotavljala ustrezno rangiranost v tekmovalnem sistemu Nogometne zveze Slovenije.

»Zdrav delavni duh«

Prelomno leto 1951 je nogometna sekcija dočkala z zaviljivim številom razpoložljivih igralcev. Imela je 48 članov, 19 mladincev in 17 (izbranih) pionirjev. Članska ekipa, ki se je vrsto let bojevala za prvo mesto, se je okrepila z igralci iz okolice, zlasti iz Mengša. Vrsto let je osvajala 2. mesto, zato si je prislužila naziv "večni drugi". Prvo mesto je bilo skoraj nedosegljivo in tako je bilo tudi v sezoni 1956-57, ko sta jo v zadnjih kolih prehitela Domžale in Duplica. Tehnični sekretar kluba je bil samokritičen: "... zgodila se je poznana pesem: nedisciplinarna posameznih igralcev, nestrinjanje preko zime, neuigranost moštva in seveda denar. "Vedno aktualni problemi! Za konec pa je dodal: "Pozdravno pa je, da klub sestavljajo delavci iz naših podjetij ter mladina in da prevladuje zdrav delavni duh."

Zdrav, duh zdravega telesa je morda izviraj iz pristnega in skromnega udobja, ki so si ga igralci takrat lahko privoščili. Današnji rod športnikov, ki ima na izbiro ogrevane športne dvorane, telovadnice in garderobe, oblačila in obutev svetovno priznanih oblikovalcev in izdelovalcev, kopalnice s toplo vodo in sušilce (ali se zaveda, kaj vse mu je na voljo), si težko predstavlja nekdanje stanje. Vlažna garderoba bivše kopalnice vile ob igrišču v Mekinjah je dobivala burno svetlobo in zrak iz ozkih oken, vdelenih visoko pod strop.

V stene zabiti leseni kavlji, klopi pod njimi in trhle deske na tleh so bile edina oprema v prostoru. Medleča žarnica pod stropom je užila le redke svetle trenutke. Pohištvo v predprostoru, ki je služil kot pisarna, so sestavljali vegasta miza, trije stoli in na steno prilonjena omara. Prizor, vreden opisa iz Dickensovih romanov. V vsem tem okolju pa vedno mladi in veseli obrazi.

Posebne prizore je nudilo umivanje. Sprva je bila pri roki Mlinščica, ki je tekla blizu igrišča. Ko je bila ta izsušena, so peščili do Bistrice in se umivali v svežini njenih valov. Precejšen napredek je pomenila dograditev vodnjaka pred vilo ob igrišču. Vsak igralec, ki si je po tekmi ali treningu hotel izmiti blato, prah ali znoj, je moral najti pomočnika, ki je gor in dol vihtel ročico črpalke. Mladi

navijači so se dogovorili že med tekmo, kdo bo "pumpal šterno" posameznemu igralcu. Če bralec dvomi v temperaturo naravnih kamniške vode, mu navajamo imena igralcev, ki so jo preverili v četrtek, 22. oktobra 1958, ob 17.45 po tekmi z NK Trzica: Franc Košir, Janez Mihelič, Miro Vavpetič, Ivo in Zvone Rostan, Milan Peklar, Maks Šimenc, Franc Zamljen, Božo Urh, Franc Slabajna in Ivo Koretič. Okopali so se skupaj z Gorenjci.

Ti igralci so ena od najspešnejših klubskih generacij (v pokalu FLRJ so izločili celo Odred) in zato smo jih poimenovali ob sicer bolj nenavadni priložnosti. Njihov odnos do športa in kluba pa je moč spoznati tudi po zaključku poročila za leto 1957: "V sreči in nesreči nismo pozabili na tovarištvo. Obiskali in obdarili smo... ob priliki zloma noge ter... ob dolgotrajni bolezni ter novoporočenca... in jima čestitali."

Prva mednarodna preizkušnja

12. septembra 1957 je v Kamniku gostovalo švedsko moštvo JS Jarensuagen in odigralo tekmo z domačimi. Pred velikim številom gledalcev je zmagal Kamnik s 4:2. Kronist navaja: "To je bila tekma, kakršne Kamnik že dolgo ni dal." Omenja prijateljske vezi s to severno deželjo in zaključuje: "Ni pohvalno izolacijsko stališče nekaterih političnih in oblastvenih osebnosti v Kamniku"

o tem mednarodnem nogometnem srečanju." Kot da bi že takrat slutili resnico, da je komunistični režim vedno čutil odpor in strah do nogometa. Sproščena igra milijonov igralcev in gledalcev, razširjena po celotnem globusu, se ni skladala z usmerjeno vzgojo ljudskih množic in vsako njihovo vzneseno gibanje je režimu pomenilo ogrožujoč odklon. Z izjemo večjega dela bivše Jugoslavije.

(se nadaljuje)

M. MIHELČIČ

Igrišče med Ljubljano in Kranjsko cesto leta 1950, v ozadju »zaprški hrib«.

Odbojka

Kamničanke že med štirimi najboljšimi?

Kamniške kadetinke so doslej še eno odmevno zmago, ki jim je tokrat skoraj zagotovo prinesla uvrstitev med štiri najboljšie ekipe v Sloveniji. Na tekmo proti Taboru v Ljubljano so Kamničanke popeljale tudi svoje zveste navijače, ki se jim zahvaljujejo za bučno podporo s tribun. Tudi tokrat so zaigrale odlično v prvem setu, a nato v drugem zopet popustile. Nato pa se je ponovila zgodba iz Kamnika, saj so po dobljenem tretjem setu v četrtem pravzaprav pometle z Ljubljančankami in tako do-

segle odmevno zmago, ki je kot bomba odjeknila v Ljubljani, kjer ne pomnijo, kdaj so nazadnje ostali brez finalistk v kadetskem tekmovalju. Še posebno pa jih je prizadelo dejstvo, da jih je premagal "nek" Kamnik.

Kamničanke bi ob normalnem razpletu tako potrebovale samo še zmago nad slabimi Novomeščankami, ki so jih v gosteh že premagale s 3:0. Normalen razplet pa je seveda dejstvo, da bodo Koprčanke še naprej zmagovale, kar najbrž ni vprašanje.

CICO I.

Lokostrelstvo

Naši lokostrelci zmagovalci turnirja v Cremonu v Italiji

Lokostrelstvo ima v Kamniku prav gotovo dolgo tradicijo. Prvi lokostrelski začetki so iz ljubiteljstva prerasli v šport. Prvi uspehi na tekmovanjih so botrovali k ustanovitvi LOKOSTRELSKEGA KLUBA KAMNIK. Več let je klub uspešno deloval, posebno po letu 1991 so se uspehi nizali drug za dru-

gim. Poleg dela z vrhunskimi tekmovalci, je klub veliko pozornost posvetil vzgoji mladih. Pri tem delu so bili zelo uspešni.

Marsikomu, ki je ljubitelj ali pa samo simpatizer lokostrelstva nasploh, ni tuja novica, da se v Kamniku ustanovlja nov lokostrelski klub Mamut. To pa

ne pomeni, da je LK Kamnik prenehal s svojo dejavnostjo. Cilje, ki si jih je zastavil za sezono, ki prihaja, bo vsekakor poskušal tudi uresničiti. Vrata kluba pa so odprta prav vsem, ki jih ta zvrst športa zanima. Ob tem naj povemo še to, da klub pripravlja kar nekaj novosti. O čemer vas bomo pravočasno seznanili.

Že sam naslov pove, da so tekmovalci LK Kamnik ponovno dosegli lep uspeh, saj so

19. 2. 1995 v Cremonsu v Italiji v konkurenci klubskih ekip v olimpijskem slogu zasedli prvo mesto.

Na mladinskem lokostrelskem dvoranskem turnirju so sodelovali mladi lokostrelci iz sedmih italijanskih in treh slovenskih klubov. Tekmovali so na razdalji 18 m v olimpijskem, compound in instinktivnem slogu.

TJAŠA

"Beli dan" na Veliki planini

Smučarski klub Kamnik organizira v nedeljo, 12. marca, "Beli dan" na Veliki planini na smučišču "osmica" v Tihi dolini. Bogat program, ki se bo pričel ob 9.30 uri, bo obsegal smučarske teke, snowboard program, skoke z alpskimi smučmi, veleslalom, brezplačno smučanje pod strokovnim vodstvom in brezplačen otroški vrtec na snegu. Štartnina za eno ali več tekmovalj znaša 1.000 SIT, za člane smučarskega kluba 500 SIT.

Za tekmovalja se lahko prijavite v bifeju na spodnji postaji gondole (od 7.30 do 9. ure) ali v brunarici pri "osmici" v Tihi dolini (od 9.30 do 10.30 ure). Hkrati se lahko tam tudi včlanite v SK Kamnik.

V kolikor bo vreme ponagajalo, bo "Beli dan" prestavljen na nedeljo, 26. marca.

V. MEJAČ

Mali oglasi

Zazidljivo zemljišče v bližini Kamnika prodam. Tel.: 831-907, po 18. uri.

Študentka inštruirala kemijo in biologijo za osnovne in srednje šole. Tel.: 811-864.

Obrezovanje in cepljenje sadnega drevja. Tel.: 711-875.

Na obroke prodam dvosobno stanovanje 60 m², na Zikovci ulici, za 70.000 DEM. Tel.: 811-762.

SHARP
SERVIS
MENGES
☎ 73 84 09

OBVESTILO

Strelska zveza Kamnik obvešča vse strelce, ki jih zanima streljanje na MK strelišču v Kamniku, naj po telefonu 812-644 sporočijo svoje želje zaradi oblikovanja urnika streljanja.

Uporaba strelišča izven oblikovanega urnika bo prepovedana in kazniva.
Prijave oddajte do 31. 3. 1995.

LPH LONČARSKO
PODJETJE
KOMENDA

in

PRODAJNA GALERIJA KERAMIKE

TERA R&D

UGODNE GENE

- UVOZ IZDELKOV IZ KITAJSKEGA PORCELANA
- DROBNI IZDELKI IN POSODE DO 1,5m VIŠINE
- VAZE, LONCI, DOZE, POSODE ZA DEŽNIKE
- MAJOLIKE, KOZARCI, VRČKI, SVEČNIKI, PEPELNIKI
- POTIČNICE, SKLEDE IN LATVICE RAZNIH VELIKOSTI
- IZDELAVA NAPISOV IN IZDELKOV PO NAROČILU
- ENGOBIRANI POSLIKANI CVETLIČNI LONCI
- ROČNO IZDELANI OKRASNI LONCI
- CVETLIČNA KORITA GLAZIRANA IN NEGLAZIRANA

MLAKA 4, 61218 KOMENDA
TEL: 061/841015
BTC - ŠMARTINSKA 152 HALA A
LJUBLJANA, TEL: 061/1852629

Taize – kraj ljubezni in sprave

Ko sem pred tremi leti prvič zapuščala Taize, v katerem sem preživela le nekaj dni, sem vedela, da se bom še vrnila. Tako sem od takrat Taize doživela še dvakrat. Ne vem, ali je Burgundija tako lepa dežela zaradi Taize ali pa je Taize lep zaradi nje, vem pa, da me je ta francoska pokrajina očarala in prevzela kot še nobena doslej.

Le kdo si ne bi želel obiskati vasice, v kateri se v družbi taizejskih bratov v popolni zbranosti prepevajo »Taizejske psalmi«. Tu se rojevajo tako velike stvari, kot so evropska srečanja mladih. V dneh okoli novega leta ta združujejo več tisoč mladih src v skupni molitvi. Celo več kot to: sredi sončnic in vinogradov živijo ljudje, ki so pripravljani prisluhniti mladim in jim pokazati božjo ljubezen. Prav zato je Taize kraj, v katerem se shaja mladina tako različnih narodnosti in veroizpovedi kot nikjer drugod.

Brat Roger je ustanovil taizejsko skupnost z namenom, da bi odprl poti, ki bi odpravile razprtje med kristjani in da bi s spravom med njimi premagal nasprotja v človeški družbi.

Ko ustanovitelj Taizeja vprašate, kaj je spodbudilo njegovo prvotno odločitev, se ponavadi spomni na svojo staro mater, ki je kot vdova med prvo svetovno vojno živela na severu Francije. Njeni trije sinovi so se bojevali na fronti. Kljub bombardiranju se je odločila, da bo ostala na svojem domu in sprejemala begunce, stare, otroke in porodnice. Sama je pobegnila šele tik pred zdajci. Od tedaj je želela, da tega ne bi nikoli več nihče doživel. Razcepjeni kristjani so se pobijali med seboj, je govorila, namesto da bi se spravili in tako skušali prepričati novo vojno v Evropi. Izhajala je iz družine, ki je bila že več rodov protestantska. Ker je hotela uresničiti spravo najprej v sebi, je začela zahajati v katoliško cerkev, s čimer pa ni hotela zanikati svoje pripadnosti protestantski skupnosti.

Življenje mladega Rogerja sta torej zaznamovali dve želji njegove

stare mame: tvegati svoje življenje za najnesrečnejše ljudi in prizadevati si za spravo s katoliško vero, da bi se ustvarili mir v Evropi.

Leta 1940 je bil Roger star 25 let. Nova svetovna vojna je trgala Evropo. Že več let je nosil v sebi načrt, da bi ustvaril skupnost, v kateri bi lahko vsak dan uresničeval spravo. Tako je zapisal rodno Švico in se ustalil v Franciji, od koder je bila njegova mati: želel je namreč živeti v deželi, kjer divja vojna. Kasneje je zapisal: »Bolj ko verujoči želi živeti božjo popolnost, bolj bistvenega pomena postane, da to popolnost živi sredi človeškega gorja.«

Tako je začel iskati hišo in prisel v Cluny. Kmalu jo je našel v burgundski vasi Taize. Neki stari je zaupal svoje načrte in tamu je odgovorila: »Ostanite tu, tu smo tako osamljeni in odrezani od vsega.« Rogerju se je zazdelo, kot da je iz ust te revne žene slišal Božji glas. V nobenem kraju, ki ga je pred tem obiskal, ni slišal podobnih besed.

Taize je ležal le nekaj kilometrov od meje, ki je delila Francijo na dva dela. V hiši, ki jo je kupil, je začel skrivati politične ubežnike, predvsem žide. V Taizeju je preživel dve leti od 1940 do 1942. Trikrat na dan se je v majhni molitnici sam zatopil v molitev – takšna bo tudi navada prihodnje skupnosti, ki jo je tedaj šele nameraval ustanoviti.

11. in 12. novembra 1942 je Nemčija okupirala celotno Francijo. Gestapo, nacistična policija, je med iskanjem političnih ubežnikov dvakrat preiskala Rogerjevo hišo, na srečo ravno takrat, ko je bil Roger v Švici. Pomagal je nekomu, ki ni imel potrebnih dokumentov, prečkati mejo. Tako je moral ostati v Švici od konca leta 1942 do konca 1944. Tega leta se je brat Roger ponovno vrnil v Taize, toda tokrat so ga že spremljali prvi bratje. Leta 1949 so nekateri med njimi sprejeli meniške večne zaobljube: celibat, pokorščino priporju, skupnost snov-

nih in duhovnih dobrin. Prior skupnosti, brat Roger, je leta 1952 napisal za svoje brate kratko pravilo skupnega življenja, ki nosi naslov Taizejsko pravilo, kasneje so ga poimenovali Taizejski izviri. Leta 1990 je to knjižnico predelal in tako je nastal osrednji del knjige Ljubezen vseh ljubezni.

Z leti se je taizejska skupnost postopoma razširila. Na začetku so bratje izhajali iz protestantskih cerkev, toda počasi so se skupnosti začeli pridruževati tudi katoliški bratje. Danes skupnost združuje brate iz približno dvajset različnih narodnosti. Že s svojim obstojem je taizejska skupnost znamenje sprave med razdeljenimi kristjani in ločnimi ljudstvi. Želela pa bi postati »prilika občestva«, kraj, kjer bi si vsak dan prizadevali za medsebojno spravo.

Cepprav je prizadevanje za spravo med kristjani bistveni del taizejskega poslanstva, nikoli ni bilo samo sebi namen. Bratje želijo doseči spravo zato, da bi kristjani postali kvas sprave med vsemi ljudmi, kvas zaupanja med narodi in miru na zemlji. Skupnost ne sprejema nikakršnih daril in darov. Bratje ne sprejmejo niti svoje dediščine. Preživljajo se zgolj s svojim delom, kar pa jim ostane, delijo z drugimi.

V petdesetih letih so se nekateri bratje odselili iz Taizeja v revne kraje našega sveta, da bi tam postali pričevalci miru in da bi lahko stali ob strani trepečim. Danes živijo bratje v majhnih skupnostih v revnih četrtih Azije, Južne in Severne Amerike, kjer se skušajo približati življenjskim pogojem domačega prebivalstva.

Od leta 1957 oz. 1958 vedno več mladih obiskuje Taize. Enotedenska srečanja, osredotočena na iskanje izvirov vere, združujejo mlade iz najrazličnejših držav, od Španije do Švedske, od Irse do Poljske, prihajajo pa tudi z drugih celin. Če ne štejejo romarjev, ki so vsakodnevni obiskovalci Taizeja, poleti

združijo medcelinska srečanja vsak teden od 3000 do 6000 mladih, spomladi in jeseni pa od 500 do 1000.

Z leti se je v Taizeju zvrstilo na stotisoče mladih, ki so razmišljali predvsem o notranjem življenju in človeški solidarnosti. V izviri vere skušajo odkriti smisel svojega življenja in najti novih moči in spodbud. V tem tednu molitve in skupnosti vseh dobrih se mladi z vrstniki iz mnogih različnih dežel pripravljajo prevzeti nase odgovornost za življenje v duhu sprave.

Trikrat na dan občestvo molijo v »Cerkvi sprave«, ki je bila zgrajena 1962 in ki so ji dali narteks v letu 1990–91. Za skupnost so značilni tudi Taizejski spevi: skoraj vsi so sestavljeni iz ene same preproste povedi, ki se ponavlja v različnih jezikih. Spevi izražajo bistvo, ki ga hitro doumemo in postopoma ponotranjimo.

Peta molitev traja precej pozno v noč in med tem časom nekateri bratje ostanejo v cerkvi, da prisluhnejo tistim, ki želijo spregovoriti o svojih osebnih težavah in skrbeh. Sobotna večerna molitev spominja na veliko nočno vigilijo, praznik luči. V petek zvečer bratje položijo ikono križa na tla, ljudje prihajajo in v tišini molijo okrog nje. Kdor hoče, prisloni svoje čelo na križ, tako odloži svoja bremena na Boga in se v trpljenju pridruži vstalemu Kristusu. Ta stoji ob strani vsem, ki poznajo preizkušnje.

Leta 1966 so se sestre sv. Andreja nastanile v sosednji vasi in prevzele del obveznosti, ki jih nalaga sprejemanje ljudi v Taizeju.

Najpreprosteje se da Taize opisati z besedami papeža Janeza Pavla II., ki je obiskal taizejsko skupnost 5. 10. 1986 leta. Dejal je: »V Taize se napolnimo, kot se napolnimo k izviru. Popotnik se tu ustavi, odžeha in odpravi naprej.«

BOJANA KLEMENC

Literatura: brat Roger iz Taizeja, Ljubezen vseh ljubezni

Spet po nagelj na Limbarsko goro

Limbarsko goro s cerkvico sv. Valentina, ki je že od 17. stoletja znana romarska pot, pozna večina naših bralcev. Zadnja leta je k popularnosti te turistične točke, ki je premalo izkoriščena, prispevala tudi prireditelj PO NAGELJ NA LIMBARSKO GORO, ki bo tudi letos, 19. marca 1995, dopoldne privabila na tisoče obiskovalcev.

Društvo krajanov Limbarske gore in Hrastnika, Športno društvo Krašnja, taborniki iz Moravč, Smučarsko društvo Termit Moravče in gostilna Urankar Vas tudi tokrat vabijo, da obiščete družabno rekreativno prireditev, ki bo namenjena vsem, zlasti pa ženskam, saj za vsako posebej že raste nagelječek, ki ga bodo ob svojem prazniku dobile iz rok organizatorjev.

Tistim, ki na Limbarski gori še niste bili, ne bo škodilo, če malce obnovimo, kako bi najlažje prišli do prireditvenega prostora ob cerkvi, ki jo obnavljajo že vrsto let. Do Moravč zna najbrž vsakdo, od tu do Gabrja je po asfaltirani cesti nekaj minut vožnje, nato pa je odločitev vaša: peš ali z avtom. V prvem primeru bo to prijeten enourni sprehod mimo domačij, raztresenih po Limbarski gori, z avtom (primerno res le za malce starejše) bo malce daljša vožnja mimo Hrastnika, do prijetnega zaselka Sije, od koder je do vrha le streljaj. Organizatorji bodo uredili parkirni prostor, vabijo pa, da se vsi, ki ste še dovolj pri močeh, na Limbarsko goro sprehodite, morda tudi z druge strani – iz Črnega grabna, od koder je do vrha malce bolj strma pot, ki pa tudi ne traja več kot uro.

Na Limbarski gori vas bodo v nedeljo pričakali prijazni organizatorji s kulturnim, rekreativnim in družabnim programom, računajo pa na vašo dobro voljo in prijetno vreme, ki jih lani ni razočaralo. Prijeten sprehod po dobro označeni poti mimo prijaznih domačij, zelenih travnikov, prijetna okolica, razgled po okoliških vrhovih in znanci, za katere boste presenečeno ugotovili, da so tudi na Limbarski gori – vse to obljublja organizatorji, ki vas pričakujejo.

Ne pozabite torej! 19. marca 1995 dopoldne se dobimo, vsak in vsaka posebej s svojim nageljnomo, na Limbarski gori. Dobrodošli vsi, ki imate Limbarsko goro, ki vas tudi tokrat ne bo razočarala, radi!

V. S.

PODJETNIKI, OBRTRNIKI!

Vabimo vas k oglaševanju v Kamniškem občanu, ki vsakih štirinajst dni zaide v vsa gospodinjstva naše občine. Prejemajo ga tudi podjetja, ustanove, zasebniki in drugi naročniki iz kamniške in sosednjih občin.

PREDSTAVITE SVOJO DEJAVNOST, STORITVE, PROIZVODE...

Pokličite po tel. 831-311 ali 815-361.

SOS TELEFON

za ženske in otroke - žrtve nasilja

Telefon:
061/97-82
061/441-993
vsak dan od 18.-23. ure

SHARP
SERVIS
MENGEŠ
73 84 09

Ura v šolski knjižnici z Nerodno Avguštinom

V sredo, 25. januarja, je v našo šolo prišel cirkus. Seveda to ni bil pravi cirkus, pač pa igra Nerodna Avguštin, ki so jo zaigrali učenci dramskega krožka Baretk. Predstavo smo si ogledali učenci našega razreda in vse učiteljice 4. razredov iz naše občine.

Zgodba govori o družini klovnov, ki se je preživljala z nastopi v cirkusu. Vendar pa je v cirkusu nastopal samo oče Nerodni Avguštin. Mati Nerodna Avguštin je skrbelo za tri otroke in gospodinjstvo. Kako dolgočasno! Pa si je tudi ona želela nastopati.

Nekega dne je Nerodnega Avguština začel boleti zob. Moral je k zobozdravniku. Naslednja cirkuška predstava se je že začela, zato je namesto nje nastopala Nerodna Avguštin. Bila je odlična. Ko se je vrnil in jo zagledal, je stekel k njej in ji obljubil, da bo odšel tudi ona lahko nastopala v cirkusu. Pa še nekaj ji je obljubil: da ji bo pomagal pri gospodinjstvih delih in pri vzgoji otrok.

Vmes pa je bilo veliko različnih cirkuških točk. Nastopali so klovni, ki so se spotikali, plesali, delali prevale in stojke, nek klovni je celo čaral. Čarov-

nik je prebadal deklico z meči, a glej, na koncu je bila nepoškodovana. Dreserka živali Lepa Ernestina je pokazala točko, v kateri so nastopali tigar, pes in mačka. Mažoretki sta s svojim nastopom poželi velik aplavz. Papiga Lora je bila glavna napovedovalka. Predstava je spremljala bučna glasba.

Igralci so odšli z odra s pesmijo o gledališču. Ko je bilo predstave konec, nam je knjižničarka Mira Papež, ki vodi tudi dramski krožek, predstavila nekaj poklicev v gledališču in kako poteka maskiranje. Lah-

ko smo si ogledali tudi razstavo v zvezi z gledališčem.

Na koncu pa so neka učiteljica in dva sošolca izbrali najboljšega igralca. To je bil čarovnik s svojo pomočnico in Nerodni Avguštin, ki pa ga ni bilo na oder, ker je že odšel v trgovino po nakupih za svojo družino.

Meni je bila cirkuška predstava zelo všeč, ker je bila smešna, igralci so imeli čisto prave kostume. Bilo je super.

Špela Štrif, 4. b
OŠ Stranje

Mednarodno srečanje mladih alpinistov in športnih plezalcev v Pirenejih

Od 3. do 10. julija 1994 je v Pirenejih, točneje na območju Ventose, potekalo srečanje mladih alpinistov. Komisija za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije je izbrala za udeležbo dva perspektivna alpinista in sicer Klemena Mali in Damjana Kočarja kot navezo. Zaradi težav s potnim listom se Klemen srečanja ni mogel udeležiti. Prvega julija ob 3.20 sem sam z vlakom odpotoval preko Ljubljane – Venezie – Geneve – Port Bou do Barcelone. Tretjega julija se nas je zbralo 35 udeležencev iz petih držav. Z avtobusom smo nadaljevali pot preko Baluarera do Malpasa (5 ur vožnje iz Barcelone), od koder smo peš nadaljevali pot do kočice Ventosa Calvell na višini 2200 m, kjer smo se nastanili.

Z iskanjem soplezalca sem imel manjše težave, kajti vsi so že bili po navezah, razen Romuna Chelaru Cipriana, ki je bil le športni plezalec, kar me je na začetku malce motilo. Plezala sva le kratke športne

smeri (do 40 m). Prvič sem plezal v granitu, kar je velika razlika od apnenca. Varovanje si večinoma nameščam sproti z metulji in zatiči. Skala je bolj kompaktna z majhnimi razčlembami v ploščah, večinoma stopaš na trenje. Splezal sem nekaj počti, kar pa je zopet čisto druga tehnika plezanja. Roke in noge gvozdiš in napreduješ čim hitreje, sicer te zelo »navi-je«. Pomaga ti agresivnost in trma, večkrat pa psihična moč. Vsak večer smo posedali okoli ognja, si izmenjavali različne izkušnje, včasih tudi pozno v noč. Po petih dneh plezanja športnih smeri sem preplezal 23 dolgih od 20–40 m. Zadnja dva dni pa sem navezal stike z inštruktorjem Sunyer Perem. Z njim sem splezal 200 m dolgo poč, težavnosti 6a in še dve smeri: El Maravilloso Mundo De Los Pax, 140 m, 6b, in še eno smer Duna Tarda D'estiv, 110 m, 5+ s soplezalcem Jordi-je Marmolejom. Moje najtežje smeri, ki sem jih splezal na pogled so: Quan un toca el dos

7b, Es Quan fa sol quehi hi veig clar 7a+, La primera vez 7a, La lupe 6c+, Fotamela aci que notinc butxaca 6c, El fametico 6c, You are the best 6c. Večer pred odhodom izberejo najuspešnejšo navezo: Romuna Chelariu Cipriana in mene. Zjutraj se odpravimo v dolino, kjer nas čaka avtobus. Zopet Barcelona, slovo, stiski rok, se vidimo naslednje leto. Čaka me utrujajoča vožnja z vlakom, veliko časa za obnavljanje spominov in kovanje novih načrtov. Lepo je bilo. Zanimivo je spoznavati ljudi z različnih koncev sveta na sploh pa sam svetu. Že sem na vlak, z mislimi v novih potovanjih in odpravah, a kaj, ko je zmeraj denar tisti, ki odloča. Končno Trst, vlak za Ljubljano odpelje šele čez štiri ure. Zopet čakanje in hkrati naveličnost te neskončno dolge vožnje. Zanjnih 1000 tolarjev sem zamenjal za telefonsko kartico. Nujno moram poklicati domov. Telefon zvoni, oglasi se mama, ki je vedno pripravljena, ob treh

zjutraj bom na postaji. Zatem pokličem še Mojco, ki zelo zmedeno reagira na moj pozdrav, presenečena, da sem v Trstu in hkrati vesela, da bom kmalu doma. Vesel sem, da sem končno vse bližje domu! Prespim Ljubljano in se zbudim v Zidanem Mostu. V Ljubljani nestrno čakata mama in Mojca. A kaj, ko so bile sanje o novih potovanjih močnejše. Zaspal sem, smola! Po 47-ih urah potovanja končno padem v svojo posteljo. Popoldne me obišče Klemen, stopiva na pivo, povem in pokažem mu vse tiste lepote Pirenejev in Španije, kolikor sem jih pač prinesel.

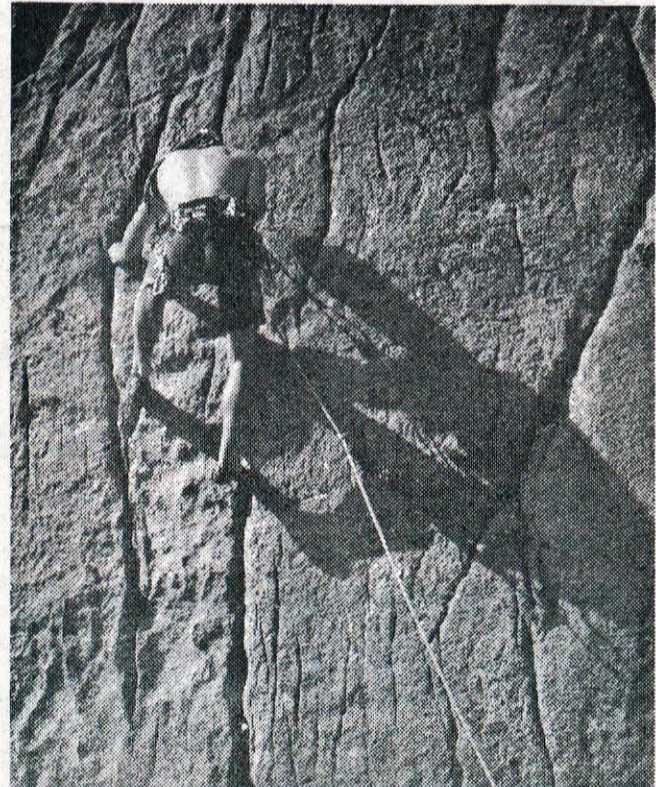
Zahvajum se Komisiji za vrhunski alpinizem.

DAMJAN KOČAR

Strokovno opravljamo za mala in srednja podjetja

računovodske storitve z izdelavo zaključnih računov.

Tel.: 841-331.

Damjan Kočar med akcijo v Pirenejih.

Naravoslovni dan OŠ Komenda-Moste

Zamenjati cigareto za jabolko? Ideja je resda uvožena iz Francije, vendar tako zanimiva, da smo se odločili njen učinek preveriti tudi pri nas.

»Oboroženi« s podatki o škodljivosti kajenja, z jabolki in »protikadilskimi plakati« smo se odpravili na tri lokacije v šolskem okolišu:

- v bife Megi v Komendi,
- v čakalnico zdravstvenega doma in
- na bencinsko črpalko v Mostah.

Mimoidočje smo želeli prepričati, naj nekaj storijo za svoje zdravje: odrečejo naj se dvema

cigaretama, mi pa jih bomo za junaško dejanje nagradili z jabolkom, simbolom zdravja.

Nekaj najbolj zanimivih izkušenj smo strnili v tale poročila:

I.

Naša skupina je po končanih predavanjih odšla v bife Megi. Tam smo se spopadli s težavami, ki so jih povzročali strastni kadilci. V bife smo prišli skozi zadnji vhod in tam poiskali gospo Magdaleno Vode, ki je lastnica lokala. Ponudila nam je mizo, za katero smo se utaborili in prežali na naše »žrtve«.

Takrat je bilo v lokalu šest ljudi. Najprej smo »napadli« skupino štirih moških, ki so kadili in se nam posmehovali že ob našem prihodu. O kletvicah, ki so jih izustili, raje ne bi govorili. Pri pombe, ki so letele malo kasneje, pa so bile takšne:

»Že šestdeset let kadim, pa me še ni pobral«. Drugi je dodal: »Po' b' ti mogu bit' star že sto let.« To je bila pripomba na podatek o krajšanju življenja z eno cigareto.

»A ne vid'š, da se ta mularija zafrkava iz nas. Za naslednjim vogalom pa jih bomo vid' kadit.«

Potem nam je nekdo svetoval: »Pejte u trgovino, pa si kupte škatlo cigaret, jabuka pa pojedite.«

Najstarejši član te četvorke je rekel: »Pa sej so ta jabuka bol škodljiva kot tele cigarete. T'ko so škruplene...«

Na naš odgovor, da so to bio jabolka, pa: »Če ne b' b'la škruplena, sploh v februarju ne b' b'la več tak lepa.«

Potem so zagledali naše plakate: »Kdo pa zna t'ko grdo risat?«

Nekdo je še pripomnil: »Pejte raj' k sedmim in osmim razredom v Mostah, pa t'm pober'te cigarete.«

Potem so vsi odšli.

Drugi cilj sta bila dva starejša gospoda. Eden je kadil, drugi pa ne. Ko smo prišli do njiju, ni bil prvi nič kaj navdušen, drugi, ki pa ni bil kadilec, nam je povedal zgodbo iz svojih mladih dni.

Med vojno ni bilo mogoče dobiti cigaret. Tudi črni trg je presahnil, če pa so kaj dobili, so takoj razprodali po visokih cenah. Ena ura trdega dela (kopanje s krampom in lopato) je bila poplačana s petdesetimi pfenigi. Natanko toliko je stala tudi ena cigareta na črnem trgu. Takrat se je zaobljubil, da ne bo kadil.

Zatem je v bife prišla nova stranka. Takoj smo pristopili k možakarju in ga prosili za dve cigareti. Takega navdušenja ni smo pričakovali. Dali smo mu največje jabolko.

Odšli smo iz bifeja, ker je bilo preveč zakajeno. Na pobudo socialne delavke smo spremenili lokacijo. Hodili smo po komendskih ulicah in imeli veliko srečo. Srečali smo štiri ljudi (tri ženske in en moški), ki so se ravno odvadili kajenja. Za nagrado smo jih dali jabolka. Potem smo srečali pet ljudi (dve ženski in trije moški), ki so kadili in nam odstopili vsak po dve cigareti. Neke ženska, ki je bila tudi navdušena nad akcijo, nam je dala svojo zadnjo cigareto, ki jo je imela pri sebi. Zadnji človek pa nam ni hotel dati dveh cigaret, rekoč, da jih je škoda. Nekaj jabolok smo pojedli med akcijo, nekaj pa po njej. Ostanek smo si razdelili.

Akcija je bila dokaj uspešna in kar nekaj ljudi jo je pohvalilo.

**Urska Vavpotič,
Anita Črtanec,
Niki Frlata,
Jure Jančar, 7. r.
OŠ Komenda-Moste**

II.

V petek, po predavanju, smo se člani naše skupine odpravili v čakalnico zdravstvenega doma v Komendo, menjavat cigarete za jabolka.

V čakalnici res ni bilo veliko ljudi. Premerili smo jih od pete do glave. Žena z otrokom, starejši gospod in gospa... ti res niso bili videti kadilci, zato smo raje še malo počakali z akcijo.

Vsakič, ko so zaškripala vrata, nam je začelo srce hitreje utripati.

Jaz sem vedno začela: »Dober dan. Ali vas lahko malo zmotimo? Solarji izvajamo danes akcijo proti kajenju, pa bi vas poprosili za sodelovanje...«

Odgovori in reakcije so bili različni:

Prva gospa je sicer bila kadilka, vendar... »O, to pa ne bom!« »Nimam se časa zdaj s tem ukvarjati.« je bil naslednji odgovor.

Ampak, ko se je gospa vračala, jo je vseeno zanimala naša akcija. Trikrat je bil odgovor samo »ne kadim«.

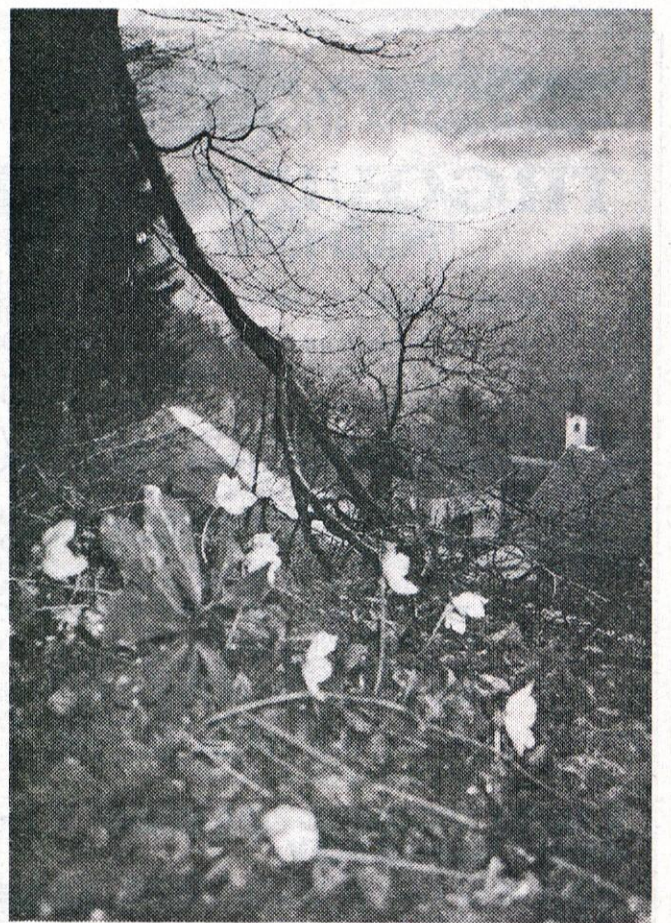
Najbolj pa smo bili veseli naslednjega odgovora: »Jaz ne kadim. Nehal sem pred osmimi leti.« »To je pa zelo lepo,« smo bili veseli. Za nagrado je dobil kar dva jabolka.

Tudi taki so bili, ki so bili le radovedni, a na koncu ni bilo nič: »Kaj pa je? Kaj pa imate? Ne kadim.« Skoraj smo obupali, ko smo končno zasačili nekega gospoda, kako je hitel na skrivaj pospravljati škatlo cigaret: »Aja. Kaj? Ne morem jesti jabolok. Nimam zob. Cigareti pa lahko dam.« Takrat smo zbrali prvi in edini cigareti, ki smo ju pred njegovimi očmi tudi uničili. Na srečo se ni razjezil in v šali še dodal: »A potem ga boste pa za vogalom zvrili?!«

Naleteli smo še na dva nekadilca: »A res? Dve cigareti? Ne kadim.« In še: »Kaj pa imate? Ja, jaz pa ne kadim.«

Rezultati so bili res presenetljivi. Lahko rečemo, da smo imeli srečo in tudi smolo. Smolo, ker smo imeli tako malo uničenih cigaret v naši »protikadilski« škatli, srečo pa, ker smo spoznali, da v Komendi prevladujejo nekadilci. Upamo, da se bo njihovo število še povečalo.

**Tanja Slapar,
Marjana Kern,
Marta Erent,
Endi Mršič,
Jure Grmšek, 7. r.
OŠ Komenda-Moste**

Ko bližnje vrhove kamniških planin še pokriva snežna odeja, so sredi februarja nad sv. Florjanom v Zakalu že pognali telohi – prvi znanilci pomladi (foto F. S.)

Rastlinstvo naših gora

Gornika ne navdušujejo samo divji vrhovi, planote in globoko zarezano doline, navdušuje ga tudi bogati rastlinski svet. Posebno privlačne so rastline, ki so razširjene omejeno. Samo v Julijskih Alpah rastejo npr. kratkodlakava popokera, ozkolistna preobjeda in julijski glavinec. V Kamniško-Savinjskih Alpah, v Karavankah in v Julijskih rastejo zoisova zvončica, rahla bilnica in traunfellnerjeva zlatica. Tudi wulfenov jeglič, nežni kamnokreč in kranjski kamnokreč spadajo med rastline, ki jih dobimo v tem gorovju.

Še nekaj je rastlin, ki so lastne vzhodnim apeniškimi Alpam, kamor spada tudi naše visokogorje; med temi poznamo rumeno milje, najmanjši alpski zvonček ali triglavsko rožo, nekaj pa je tudi takih rastlin, ki so razširjene po vsem območju Alp in bolj ali manj tudi po drugih evropskih gorovjih.

Podnebna dogajanja v preteklosti so precej obogatila floro tudi v našem gorstvu: s severnimi po eni in južnimi rastlinami po drugi strani. Po starosti razlikujemo zato stare rastline, ki so tod uspevale že pred ledeno dobo (npr. zoisova zvončica), in mlajše rastline, ki so se naselile tod med ledeno dobo ali po njej ali pa so nastale tu.

Južne rastline so se naselile v glavnem v toplem obdobju po ledeni dobi in naseljujejo pretežno na južno stran obrnjena pobočja v prisojnih legah; severne rastline, ki so se naselile med ledenimi dobami, pa se nahajajo v hladnejših, osojnih predelih visokogorja. Terciarnne rastline, ki so rastle tod pred več kot milijonom let in jih v ledeni dobi ni dosegel led, so se ohranile bodisi ob vznožju gorskih vrhov bodisi na kopnih krajih sredi ledenega pokrova; po ledeni dobi so ostale tamkaj in se ponovno povzpele v večje višine.

Različno stare rastline se združuje in porazdeljuje v rastlinske združbe in poraščajo s tem ekološko različna rastišča.

Največ južnih rastlin dobimo v združbi malega jesena in črnega gabra. Njuni sestoji imajo pretežno grmovnat videz. Od pravega gozda je najbolj razširjen bukov gozd, ki porašča pobočja gorskih dolin od vznožja do višine nekako 1500 do 1600 m. Predvsem na južnih, s padavinami bogatih pobočjih je naravna gozdna meja bukovovega gozda hkrati tudi gornja gozdna meja (v Julijskih in višini med 1500 do 1700 m). Pogosto je v večjih višinah bukvj primešana smreka; ta prevladuje v hladnih in pozimi mrzlih kotanjah, na planotah (Pokljuka, Jelovica) in v predelih, kjer je podnebje izrazito celinsko.

V bližini gornje gozdne meje je marsikje pogost macesen, ki raste bodisi v mešanem gozdu z bukvijo ali smrekjo bodisi v čistih sestojih kot nadrast v pasu rušja. To so svetla področja z bogato podrastjo, v katerem sta posebno značilna dlakavi sleč in slečnik.

Pas rušja je večinoma dobro razvit; v Julijskih sega od gornje gozdne meje celo do 2000 m, ponekod celo čez. Med rušjem,

zlasti pa nad njim, so visokogorske združbe, ki pogosto dajejo videza posebne gostote, so pa izjemno bogate z rastlinskimi vrstami – to je glavno območje tako imenovane »alpske« flore.

V nižjem delu visokogorskega pasu so naravne travniki (gorske trate), ki se odlikujejo po izjemno barvitom rastlinskem bogastvu; v združbi trave modrike in vedno zelenega šaša raste kar okoli sto rastlinskih vrst. V združbi čvrstega šaša, ki raste nekoliko višje, je rastlin manj, saj je skalna podlaga tu zelo očitna.

Tudi melišča v nižjih in višjih legah imajo značilno rastlinstvo. Skupaj z okroglastim možnjakom rastejo tu tudi maki, beli julijski in rumeni rejtisk. Na meliščkih raste pogosto tudi rahla bilnica in koroška smilja.

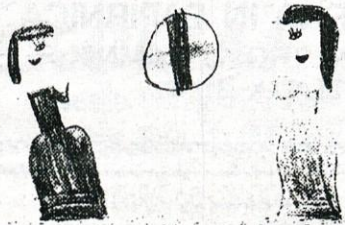
V razpokah in globljih žlebičih skalovja (še v gozdu) raste pogosto predalpski peteroprstnik, v visokogorju in celo na najvišjih vrhovih pa kljubuje ostri gorski klimi triglavska roža, clusijev peteroprstnik, nasršeni kamnokreč, triglavska neboglasnica ali zoisova zvončica.

Na kraju, kjer dolgo leži sneg, rastejo alpske vrbe, alpski zvončki, traunfellnerjeva zlatica, jetičnik in še nekatere druge redke in za naše oko privlačne cvetoče rastline.

Gorniku, ki se pada v ta čudoviti svet, ne daje moč le premagovanje strmin, kot zgled za vztrajnost mu obnavlja moč tudi trdoživno živobarvno gorsko rastlinje.

DR. MARKO ŽEROVNIK

Moja družina
V moji družini so štiri
člani: ata, mama, mamica in
jaz. Mamica pa tudi enega
člana, ki ga imamo vsi
najraje. To je naš psiček Uke.
Velikokrat mi zelo magaja,
ničasih pa tudi ne. Uke
imam zelo rada.
Deja Amberž 2. b
Komenda

Plavalci so aktivni tudi pozimi

Kamniški plavalci so te dni sicer na zasluženih počitnicah, pred tem pa so imeli kar dve pomembni tekmovanji v Mariboru in Ljubljani.

Z obeh so se vrnili z odličnimi uvrstitvami, kar je poleg dobrega trenerskega dela morda tudi posledica boljših pogojev za treniranje v novem pokritem bazenu v Kranju.

V Mariboru je od 17. do 19. februarja potekalo zimsko državno prvenstvo za kadete in mladince. V močni konkurenci številnih plavalcev iz vseh slovenskih klubov so Kamničani zasedli naslednja mesta:

50 m prosto kadeti:	1. mesto Vojko Jončeski
100 m prsno mladinke:	1. mesto Ana Dukovič
200 m prosto kadeti:	4. mesto Vojko Jončeski
100 m delfin kadeti:	2. mesto Vojko Jončeski
	6. mesto Luka Prodnik
200 m prsno mladinke:	2. mesto Ana Dukovič
100 m prosto kadeti:	1. mesto Vojko Jončeski

Teden dni kasneje pa so se plavalci udeležili odprtega državnega prvenstva Slovenije v absolutni konkurenci, ki je potekalo v Ljubljani.

Po kvalifikacijah so se med 16 najboljših uvrstili 4 kamniški plavalci in na koncu osvojili naslednje rezultate:

100 m prsno:	4. mesto Ana Dukovič
200 m prsno:	4. mesto Ana Dukovič
200 m prsno:	14. mesto Petra Gorjup
50 m prosto:	15. mesto Petra Gorjup
50 m prosto:	12. mesto Vojko Jončeski
50 m prosto:	15. mesto Marko Justinek

V istem času pa je prav tako v tivolskem bazenu potekalo državno prvenstvo za mlajše dečke in deklice. Ob tem velja omeniti, da se je kamniški plavalni klub v letošnjem letu številčno močno okrepil, predvsem z najmlajšimi, ki do sedaj še niso imeli nobenih tekmovalnih izkušenj. 12 Kamničanov, ki so nastopili na tem tekmovanju, si je zatorej nabiralo predvsem izkušnje. Pohvale vredni pa so bili nastopi mlade Daše Repnik, ki je dosegla kar nekaj odličnih rezultatov. Med drugim 2. mesto v disciplini 50 m prosto, 4. mesto v disciplini 50 m prosto, 4. mesto v disciplini 100 m delfin.

NATAŠA JAZBINŠEK

market KOLIČEVO
Vir pri Domžalah

market GAŠPER
Srednja vas, pri Kamniku

Ob nakupu nad 5.000 sit je ta BONUS vnočljiv!

J&A GROS
d.o.o.

500

TOLARJEV

KONFET d.o.o., KAMNIK
FRANA ALBREHTA 4, Kamnik, tel.&fax: 813-934

TRGOVINA AJDA

(NASPROTI tovarne STOL)
tel.: 813-892

DELOVNI ČAS:
od ponedeljka do petka od 7.30-19.30
v soboto od 7.30-17.00
v nedeljo od 8.00-12.00

TUDI ČE NIČESAR NE POTREBUJETE SE OGLASITE V trgovini AJDA, KAJTI IMAMO IZDELKE PO CENAH, KI VAM MORAJO IZVABITI DENAR IZ ŽEPA. V TEM OGLASU SE NE OMEJUJEMO NA POSAMEZNE ZNIZANE (podcenjene) IZDELKE, KAJTI NASA POSLOVNA POLITIKA TEMELJI NA MOŽNI NAJNIZJI CENI CELOTNEGA KVALITETNEGA ASORTIMANA PONUJENIH IZDELKOV.

ALKOHOLNE IN BREZALKOHOLNE PIJAČE VAM NUDIMO PO 10% NIZJI CENI OD REDNE NABAVNE CENE, PREHRAMBNE IZDELKE PO DO 5% NIZJI CENI OD REDNE NABAVNE CENE, KOZMETIKO, IZDELKE ZA OSEBNO HIGIENO IN ČISTILA PO OD 10 DO 15% NIZJI CENI OD REDNE NABAVNE CENE. PRI NAKUPU VEČJEM OD 2.500 SIT NUDIMO MOŽNOST ODLOŽENEGA PLAČILA.

V NAŠO TRGOVINO VAS VABIM V SVOJEM IMENU IN IMENU SODELAVCEV

HOJS MARIJAN

PO KUHINJO V METALKO

DO 35% POPUSTA ZA KUHINJE PRI GOTOVINSKEM PLAČILU OB NAROČILU

10% popust pri plačilu z gotovino ali 5% popust pri plačilu s plačilnimi karticami:

- pralni stroj PS 906 Gorenje
- zamrzovalna omara 23,3 Gorenje
- vgradni štedilnik Gorenje KV 61-21 s ploščo KKP 302
- mali gospodinjiski aparati:
- Rowenta - žar plošča
- Rowenta - friteza kF-20
- Rowenta - likalnik 213
- Rowenta - tehtnica
- Corona - kavni mlinček
- Corona - žar plošča
- Corona - sesalnik TS 1100
- Corona - mini kuhalnik
- Corona - palični mikser

- pomivalna korita Lož
Za vse druge gospodinjiske aparate dajemo 5% gotovinski popust.

Možnost plačila na več čekov

Akcija traja od 7. do 25. marca.

OBIŠČITE VAŠO NAJBLIŽJO METALKINO BLAGOVNICO KAMNIK, Šutna 37, tel.: 811-555, 813-326.

METALKA TRGOVINA
Trgovina za ljudi s posebnimi merili

10. marec ob 20. uri Športna dvorana v KAMNIKU

Radio Glas Ljubljane, Slovenske novice, Revija Turist in Alpe Adria Media Marketing zagotavljajo

ŠE NIKOL SE NISMO TOLK SMEJAL

mega veselica s humoristi in glasbeniki:

NELA ERŽIŠNIK — MARICA HRDALO
DUDEK in REGICA
MODRA KRONIKA
VINKO ŠIMEK — JAKA ŠRAUFCIGER
PRIMORSKI FANTJE
MESEČNIKI

Za usako damo presenečenje!

Bogate nagrade za obiskovalce

Modna tekstilna trgovina
»KOTARDI«

odpira vrata v Kamniku,
na Šutni 40 (nasproti cerkve)
tel.: 817-411

Otvoritev bo v soboto, 18. marca, od 9. ure naprej. Za ugodno počutje bosta poskrbela šansonjera Boris in Toni. Predstavili vam bomo spomladanske tekstilne novosti.

Na dan otvoritve bomo vsem kupcem podarili 5% popust.

O modnih vzorcih, izredni kvaliteti in zmernih cenah se boste prepričali sami ob vašem obisku.

Z veseljem bomo ustregli vašim željam!

Vljudno vabljeni!

Trgovina bo odprta od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

Forum
KNJIGARNA IN PAPIRNICA
GLAVNI TRG 11, KAMNIK
TEL/FAX: 817-321

TRGOVINA AZUR

KAMNIK
Vrhpolje 170
tel.: 832-800

vam nudi po najugodnejših cenah in plačilnih pogojih ves gradbeni material.

Izredno ugodno: velika izbira keramičnih ploščič.

Ob nakupu vam podarimo keramično lepilo Novofix.

NOVO!!!

- strešna kritina GUTTANIT - najkvalitetnejša kritina za novogradnje in adaptacije salonitnih streh (uvoz iz Švice)
- najkvalitetnejše kaminske peči proizvajalca CHEMINÉES PHILIPPE (uvoz iz Francije)

KNJIGOVODSKI SERVIS
strokovno in kvalitetno vodenje poslovnih knjig z izdelavo letnega poročila
tel.: 815-134
PS AGENT d.o.o. Kamnik

PRODAJA, SERVIS, MONTAŽA OGREVALNE TEHNIKE

- * oljni gorilniki
- * oljne garniture
- * peči SIME, ITP
- * rezervni deli
- * cisterne za olje

STARETOVA 2, 61234 MENGEŠ, TEL.: (061) 739-426

STOB, d.o.o.
TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM
Domžale, Ljubljanska 51
tel.: 711-415

Akcijska prodaja gradbenega materiala!

- opeka modularna-Gorica 54 SIT/kos
Cena vključuje davek.

Po ugodnih cenah nudimo tudi armaturne mreže, betonsko železo, hidro in termo izolacije, strešnik Bramac in drugi gradbeni material.

Za kamionske pošiljke dostava brezplačna.

Se priporočamo!

Zaposlimo prodajalko v tekstilni trgovini.

Informacije po tel.: 375-782, zvečer.

AV SERVIS RTV in TRGOVINA KONCILIA

Vrhpolje 41, Kamnik (v gasilskem domu)
tel.: 831-383

Odrpito od 8. do 12. in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure.

Trafika CICAMedvedova 34/a, Kamnik
tel.: 832-069**NOVO!!
NOVO!!**

- avdio in video oprema: kasete, adapterji, kabli, mikrofoni, slušalke, zvočniki, razni vtikači...
- fotografski pribor: stativi, leče, fotolaboratorij, filmi...

Se priporočamo!

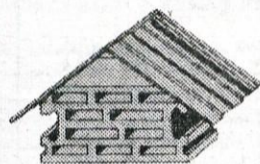
**SVETOVANJE
ZA MALE ŽIVALI**ZAJC RADOVAN
DR. VET. MED.TEL.: 728-753
HOMEČ, VII. ULICA ŠT. 17**SERVIS
ŠIVALNIH STROJEV**
Prešerje, Kajuhova 15
(v bližini Kemisa)
tel.: 723-324, 727-897Delovni čas: 9.-12., 15.-17. ure
sobota: 9.-12. ure**TRGOVINA MERY**ŽENSKO PERILO
Šutna 16**TRGOVINA MERY**MOŠKO PERILO
Samostanska 24**Pomlad je tu!**

Popestrite svojo garderobo z novimi modeli spodnjega perila:

- * čudežni modrčki
- * kompleti v različnih modnih barvah
- * boxer hlače v najbolj atraktivnih vzorcih

Obiščite obe naši trgovini!

Izbirate lahko tudi nove modele kopalk

**CEMENTNINARSTVO
AVBELJ**Spodnje Loke 8, Lukovica
tel.: 0609-624-215**Izdelujemo:**

- vse vrste betonskih blokov
- vogalnike
- tlakovce
- strešno opeko v različnih barvah

Možnost dostave na dom. Odprto non-stop.

**Foto
STUDIO
EXPRESS**PREŠERNOVA 1
KAMNIK
☎ 061/832-180

Odprto: 9-12 ure, 14-18 ure - sobota: 9-12 ure

gorenje maloprodaja

POOBlašČENA PRODAJALNA

AST AHAČIČ Domžale,
SERVIS Prešernova 1/a,
TRGOVINA TRGOVINA tel. 722-107**AKCIJA!**

- sušilci perila 39.171 SIT
- pralni stroj PS 906 53.971 SIT
- zamrzovalna omara (230 l) 59.900 SIT
- hladilniki od 29.000 SIT naprej
- pralno sušilna garnitura 95.300 SIT

Ugodno!

pralni stroji, hladilniki, zamrzovalne omare, skrinje, štedilniki

BTV Gorenje in Schneider - 8% popust
videorekorderji, glasbeni stolpi - 8% popust
Brezplačna dostava.

Plačilni pogoji:

- 5-15% gotovinski popust
- 1+5 obrokov brez obresti
- 1+8 obrokov minimalne obresti

Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Odsel si,
ostal si z nami.
Ljubezen tvoja
greje naša srca.
Oj, kako boli!
A ti boš vedno
z nami!KOGAR IMA BOG POSEBNO RAD,
UMRJE MLAD!

ZAHVALA

V 48. letu življenja je odšel od nas ljubljani mož in skrben oči

MARTIN PAVLIČ

z Lok

Iz srca se zahvaljujemo najdražjim sorodnikom, moževim sestram, nečakom in nečakinjam, ki jih je imel tako rad, sosedom, prijateljem igralcem in pevcem, sošolcem in sošolkam, učencem, učenkam in njihovim staršem, sodelavcem in sindikatu OŠ Toma Brejca, vsem dragim prijateljem podružničnih šol v Tuhinjski dolini, Društvu invalidov, podjetju Titan Kamnik in obema govornikom. Posebno se zahvaljujemo moževim sodelavcem, ki so mu skušali pomagati ob njegovem usodnem klicu na pomoč. Hvala gospodu župniku za besede tolažbe in upanja, pevcem za prelepe zapete pesmi in gospodu Binetu za vso pomoč, hvala učencem in sodelavki Vladki za odigrano igro možu v slovo, hvala bratu Miru za zaigrano Tišino. Ni besed, s katerimi bi se vam mogli dovolj zahvaliti za dobroto in ljubezen, zato samo preprosto HVALA!

Njegovi najdražji: Jana, Miran in Matej

Loka, februar 1995

JANEZ VREČEK

Zgornji Brnik 143 tel. (064) 422-778

Izdelujem in popravljam peči
za centralno ogrevanje na trda
in tekoča goriva.Izdelujem cisterne za olje, peči
na olje in plin.

Na zalogi kombinirani bojlerji.

Pomlad se na zemljo vrne,
petje slavcev se zbudi,
v cvetju zemlja se zgane,
zame pa pomladi ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi nam vsem
dragega moža in očeta**STANETA OSOLNIKA**

z Duplice

se iskreno zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala zdravniškemu osebju hematološke klinike KC. Iskrena hvala tudi dr. Bogdanu Logarju in patronažnim sestram ZD Kamnik. Hvala gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, gasilcem, pevcem in govornikom.

Žalujoci vsi njegovi

Februar 1995

Ljubil si delo in trpljenje,
ljubil si zemljo domačo
in planinski svet,
a tiho, brez slovesa,
odšel si v večni dom.
V grobu mirno spiš,
a v domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

Nenadoma in mnogo prezgodaj je
v 38. letu ugasnilo življenje
našemu dragemu sinu, bratu in
stricu**FRANCU ČEVKI**

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, vsem sodelavcem in vsem dobrotnikom, ki so nam v teh težkih dneh pomagali in nas tolažili. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrekli sožalje, v njegov spomin darovali cvetje, sveče, darove za sv. maše, darove za cerkev in za vse druge prejete darove. Iskrena hvala vsem Škofovim in Francetu Pančurju za vso pomoč, obema župnikoma za pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke, nosačem, trobentaču in vsem, ki ste se od njega poslovlili in ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Vsem skupaj in vsakemu posebej se enkrat hvala

Vsi njegovi

Zakal, Dob, Bistričica, februar 1995

AVTOŠOLAŠmarca
tel.: 811-012

vabimo na

BREZPLAČNI TEČAJ CPP, ki ga
organiziramo **VSAK PRVI
PONEDELJEK V MESECU OB 17.
URI** v Kulturnem domu Šmarca

- vozimo na avtomobilih R5
- VOŽNJO PRIČENJAMO PO DOGOVORU doma, v šoli, v službi
- prva in druga vaja brezplačni
- društveni izpit brezplačen
- ura pred glavno vožnjo brezplačna
- URA VOŽNJE SAMO 1.200 SIT

Pričakujemo vas!

Spomin na mamo pokopano
nam v srcu spl...
Umje mama vse prerano,
cetudi sto let doživi.

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je zapustila
naša draga mama, stara mama,
prababica in teta**ROZALIJA VIDER**

z Županjih Njiv 29

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za sv. maše in številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi dr. Plavčevi, g. župniku za pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru za ganljivo petje, Janezu Krto za zaigrano Tišino, g. Uršiču iz ZB in g. Modicu iz Društva upokojevcv Kamnik za lepe poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala

Vsi njeni

Županje Njive, Kamnik, Ljubljana, februar 1995

Ak' silni glas bi gramu vzel,
da razodel bi vsem ljudem,
kar sem trpel, sam zase vem,
nihče nikdar bi ne verjel.

ZAHVALA

V komaj 44. letu življenja nas je
nenadoma zapustil ljubi mož, ati,
sin in brat**TONE TOMC**

z Gozda

Najiskreneje se zahvaljujemo vsem, posebej pa dobrim sosedom, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih krute resnice, našemu dragemu podarili cvetje in ga v tako velikem številu spremljali na njegovi mnogo prerani zadnji poti. Prav tako hvala gasilcem, govornikom za občutene besede slovesa in Oktetu Svoboda Črna za ganljivo zapete pesmi.

V globoki žalosti: žena Branka, hčerka Renata, sin Marko, mama, sestri, teta Ivanka in drugo sorodstvo

Marec 1995

NAPREDEK
DOMŽALE

NAPREDKOVA AKCIJA V MARCU

v vseh živilskih trgovinah

Vino Briško belo, 1 l, Goriška Brda	173
Vino Haložan, 1 l, Ptuj	287
Sok Bravo, pomaranča, 2 l	232
Sok jabolko PP, 1 l, Vital	83
Olje Sončni cvet, sončnično, 1 l	172
Kumarice 670 g, Droga Portorož	237
Bomboniera Silhouette 400 g	526
Bomboniera Vrtnica 400 g	545
Moka T500, 1 kg, Žito	65
Kis vinski 1 l, Kolinska	122
Testenine Romana špageti, 500 g	75
Pralni prašek Weisser Riese, 3 kg	782
Krema Amal soft, 250 g	364
Zobna krema Fresh and free, 70 g	137
Klobasa čajna, 1 kg, Emona MIZ	1.125
Šunka prešana, začinjena, 1 kg, Emona MIZ	990
Hrenovka brez ovoja, 1 kg, Golica VP Jata	536

v trgovini z gradbenim materialom Kurivo Domžale, tel.: 721-330

- strešnik Bramac (s prevozom)	93,50 SIT
1 kos	
- cement Anhovo vreča	499 SIT
- apno vreča	365 SIT
- opeka modularni blok	54 SIT
- stiropor 5 cm	355 SIT

Vse cene so s prometnim davkom.

NAPREDKOVA MODNA REVija

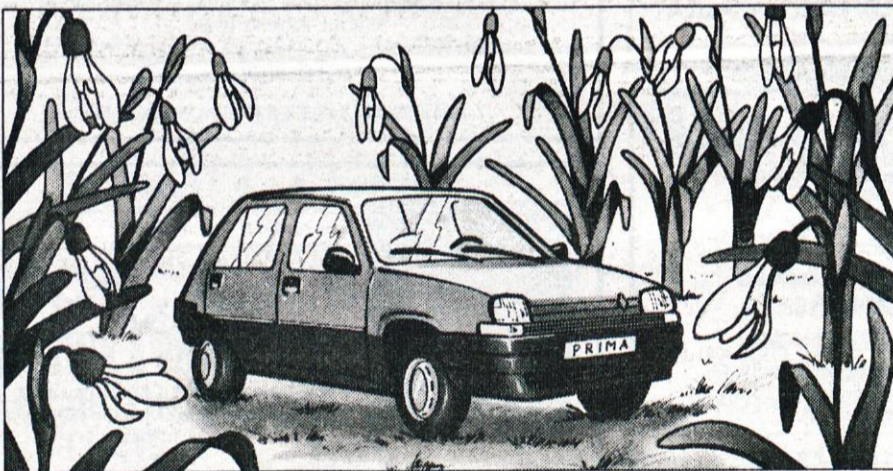
31. 3. 1995 ob 20. uri V DVORANI KOMUNALNEGA CENTRA

Modni program bo s svojim nastopom popestrila Helena Blagne.

V NAPREDKU KONKURENČNE CENE, PRIJAZNI PRODAJALCI, ZADOVOLJNI KUPCI

Odpiramo vrata POMLADI

16. - 19. marec 1995

Veselite se z nami! Predstavitve omejene serije Petka Prima. Prima nagradna igra: Petka Prima & drobna darila.

Avto Car d.o.o.

Svetčeva 1, Mengeš

tel. avtosalon: 737-414, tel. avtoservis: 737-279

Pričakujemo vas vse dni, tudi v nedeljo, od 9. do 18. ure

Dnevi odprtih vrat v vseh salonih Renault.

RHODODENDRON CENTER, d.o.o. Radomlje

vabi, da obiščete njihove prodajalne s pestro izbiro semen - domačih in uvoženih, škropiv za zgodnja spomladanska in zimska škropljenja, gnojil, predvsem pa imamo za vas na zalogi veliko sort krompirja, raznih zemeljskih substratov za setev in presajanje. Čaka vas tudi velik izbor sadik sadnega in okrasnega drevja. Sprejemamo naročila za ureditev vrtov in vas obveščamo, da v sodelovanju z Unichemom iz Ljubljane organiziramo zelena posvetovanja in predavanja.

NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI IN SE OGLASITE V

TRGOVINI JURČEK

Stranska 9, Domžale, tel. 723-021 od 8. do 18. ure

TRGOVINI VRT

Ljubljanska c. 62, tel. 722-455 od 8. do 18. ure

Kamniški občan

- Ustanovitelj Občina Kamnik, izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska 3/a, direktorica Saša Mejač, oec. Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Franc Svetelj. Strokovna sodelavka Vera Mejač. Lektorica Breda Podbrežnik Vukmir. Tehnični urednik Bojan Knavs. Na podlagi zakona o PD in mnenja Urada vlade za informiranje (št. 23/231-93 z dne 15. 9. 1993) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek.

Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 11.200 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 24 (občina), tel./fax: 831-311. Žiro račun: Bistrica, d.o.o., 50140-603-53872.

Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk DP DELO, Ljubljana, Dunajska 5.

FORMAČ

FOTOKOPIRNICA
Novi trg 41a, KAMNIK
vhod srednješolskega centra
TEL.: 831-452, 831-064

BARVNO
FOTOKOPIRANJE
RAZLIČNE VEZAVE
PLASTIFICIRANJE
do A3 formata

IZDELAVA
DEKLARACIJSKIH
NALEPK

FOTOKOPIRANJE